

FATMA TÜRKDOĞAN

KYBELE'NİN VARİSLERİ

FERFİR

FATMA TÜRKDOĞAN

Kybele'nin Vârisleri

KYBELE'NİN VÂRİSLERİ

Bu eserin bütün hakları anlaşmalı olarak Ferfir Yayınlarına aitir.
İzinsiz tamamı veya bir kısmı hiçbir ortamda kopyalamanaz,
kaynak göstermek şartıyla eğitim amaçlı alıntı yapılabilir.

Genel Yayın Yönetmeni
Şeref Yılmaz

Editör
Hatice Eğilmez Kaya

Kapak
Hüseyin Özkan

Sayfa Düzeni
Ahmet Kahramanoğlu

ISBN
978-605-9937-13-9

Yayın Numarası
55

Öykü : 4

Baskı
Nisan 2015

Sonsuz Matbaa Kağ. Müc. Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Davutpaşa Cad. Güven San.. Sit. C. Blok No: 291
Topkapı / İstanbul
Tel: 0212 674 85 28 - 501 04 95 – Faks: 0212 674 85 29

sonsuzmatbaa@gmail.com
Sertifika No: 28487

FERFİR YAYINLARI
Alemdar Mah. Alayköşkü Cad.
Hasoğlu İşhanı, 2 B / K: 3
Cağaloğlu Fatih / İstanbul
Tel: (0212) 512 88 77 / 526 04 30

www.ferfir.com
info@kitapnehi.com

FATMA TÜRKDOĞAN

Kybele'nin Vârisleri

FERFİR

Fatma Türkdoğan

•

Kütahya doğumlu. Emekli öğretmen. Yedi yıldır edebiyatla aktif olarak uğraşıyor. Makale, deneme, öykü ile az da olsa şiiri, Acemi, Temrin, Berceste dergileriyle, çeşitli blog ve sitelerde yayınlandı. Acemi Dergisi ve Yazarlık Akademisi Derneği'nin birlikte düzenlediği 1. YAZAK Öykü Yarışmasında (2013) *Kesişen Yollar* adlı öyküsüyle birincilik ödülü aldı. Yazarlık Akademisi Derneği/YAZAK üyesidir. Evli ve iki çocuk annesidir.

İçindekiler

Çıkmaz Sokaklar 9
İki Yüzlü Dünya 13
Beyaz Ölüm 17
Düşten Öte Bir Vakit 21
Gül Hanım Güllü 35
Hayat Kadranı 41
Geceyi Yırtan Karanlık 45
Kesişen Yollar 49
Uzat Elini Anne 59
Ruhlar Arası Göç 67
Savrulan Hayatlar 77
Son Ahi 93
Sustalı Bıçak Yarası 105
Zamansız Veda 117
Viran Evin Tahtası 121
Kan Kırmızı Bisiklet 125
Ömür Gemisi 133

ilham perim
hayatımın ışığı
biricik kızım
Feyza'ya

Bitek topraklarda; insan kılığında bedenlenip göklerin sonsuzluğunda ışık seli gibi yayılan –yaratıcılığı, bereketi, cinselliği, doğumu, çocuk büyütmeyi ve gelişme döngüsünü temsil eden analık simgesi– Kibele; doğuştan gelen yazgısını kabullenen Anadolu'daki vârislerine taze çalı ve çiçek kokulu nefesiyle çağlar öncesinden seslenir: "Sizler; yaşamın mayası, yaratma eyleminin nüvesi, araştırıcı yeteneğin özüsünüz…"

Çıkmaz Sokaklar

Ruhunun bedeninden yaşlı olduğunu haykıran bal rengi gözlerine takıldım kaldım, kıştan kalma is kokulu bir günün sabahında… Masum gelinciğin yaprağındaki çiy tanesi kadar yalnız ve sessizdi. Kuruntulu gölgelerin cirit attığı bu dünyada geceden sabaha yürümüş gibi yorgun, kalıtsal bir hastalığı varmış gibi titrekti tüm bedeni. Şeffaf teninin altındaki mavi damarlar içi su dolu kanalcıklar gibi belirgin, hareketleri suçüstü yakalanmış çocuk gibi tedirgindi. Mavi ile yeşili sarmalayan sahil boyunca yürüyüşe çıkmış, birden bastırıveren açlık duygusu ve yorgunlukla ayaklarımı zorlayarak kat ettiğim dönüş yolunun bitimindeki parkın tahta bankına zor atmıştım ki kendimi, sıcacık bir merhabamla başladı gözlerimizin flörtü. Dostça selamlaşmanın verdiği rahatlıkla kadın kadına sohbete başlamıştık bile. Konuşmama orucunu bozmuş gibi biteviye anlatıyor, arada bir acayip tiklerle sağı, solu kolaçan ediyordu. Sabahçı kahvelerinde anlatılan ayaküstü hikâyelerden sandım önce, meğerse tufan hikâyelerine çalım atacak cinstenmiş yaşam örgüsü…

Sert iklimlerin hüküm sürdüğü kıraç toprakların kucağındaki köyde yaşarlarmış yaklaşık yarım asır önce. On beşinde ya varmış, ya yokmuş gönlünü düşürdüğü, şimdi adını vebalı gibi tiksinerek andığı Ali'sine. Karşılıklıymış sevileri... Yan yana

geldiklerinde yanakları pembeleşirmiş heyecandan. Bal rengi gözlerinin önünde kelebekler uçuşur, kalbinin atışlarını kulaklarında duyarmış. Güllerin tomurcuk verdiği, elma ağaçlarının vakitsiz çiçeğe durduğu, yalancı baharın ilk günlerinin birinde arsız sarmaşıkların siperlediği, çimen diplerinde saklanan mor kertenkelelerin yuvalandığı bahçede evlenme vaatleriyle kendine bağladığı genç kızın iffetini kirletip taşıyamayacağı yükün altına sokuvermiş. Hülyalı bakışlarla gezinen çocuk/kadın, ruhunda esen fırtınayı sezecekler endişesiyle gözlerini yerden kaldıramaz olmuş. Akşamın tatlı loşluğunun çökmeye başladığı zamanlarda aynı yerde buluşur, derin nefeslerle taze yaprak ve bahar dalı kokularını içlerine çekerek gelecek düşü kurarlarmış. Genç adamın büyük şehirde yaşayıp, birlikte yaşlanmayı istediğini söylediğinde; yüreği dalından kopacak bir yaprak gibi titrer, akılcı tepkileri sonuçsuz kalırmış hep...

Her şeyin uykuda olduğu, ayın altından tepsiye benzeyip yol gösterdiği bir gece çaresizce bohçasını kaptığı gibi adımlarını bir ileri, bir geri atarak rüyalarını hem süsleyen hem korkutan yolculuğa çıkmışlar. Şimendiferin sesi ve bitmeyen homurtusuyla bölünen, uykuyla uyanıklık arası seyahatleri gündüzün akşamla kucaklaştığı ilk saatlere dek sürmüş. Tanımadığı bu büyük kentte saksıdaki mahzun çiçekler gibi dilsiz, ayrılığın şimdiden üzerine abanıveren hüznüyle huzursuzmuş…

Nefessiz konuşmalarına mim koyup, kaçak tütünden sarma sigarasından çektiği dumanı ciğerlerine usul usul boca etti. Güneş yükselmeye başlamış, sohbet gittikçe koyulaşmıştı. Merakla hikâyesinin sonunu getirmesini rica ettim.

Geceyi geçirecekleri evi bulmaları çok vakitlerini almamış.

Kendilerini yaşı geçkince olmasına karşın, yüzü aşırı boyalı, şuh ve yapmacık kahkahalarla ortalığı çınlatan bir bayan karşılamış. Ali ile daha önceden tanıştıklarını masadaki konuşmalarından sezen genç kadın sessiz ve utangaç tavırlarla yemeğini yedikten sonra yorgun olduğu için ev sahibesinden müsaade isteyip erkenden odalarına çekilmiş. Minnet duygularıyla karışık tedirgince uykuya dalmış…

Ali olmaksızın geçireceği nedamet ve utançla karışık on yılının sabahında yarı çıplak, eğreti gülüşlü, kendi yaşına yakın, et pazarının sermayeleriyle karşılaşınca; deli dalgaların kıyıya vuran sesleri arasında kaybolan martı çığlıkları gibi feryat ve ilençlerle isyan edip yazın ortasında sonbaharın son demlerinin yalnızlığıyla kalakalmış... Cankurtaranını beklemiş hep, yüzlerini bile hatırlamadığı birlikteliklerinde. Kurtulmak için debelendikçe, daha beter bağlamışlar şeytani hilelerle. Melankoliyle beslendikçe kalbini buran boğumlar daha da düğümlenmiş. Günün rengi geceye dönmüş, gelgitlerin koynundaki salınımlarından. Zaman içinde bastırmaya çalıştıkça devleşen isyanına gem vurmayı öğrenmiş, farklı direnç cepheleri oluşturmuş…

Buz tutmuş yüreğini yavaş yavaş ısıttığını hissettiği mangal yürekli bir müdavimi; vesikasını yırtarak bulunduğu ortamdan çıkarttığını, nikâhına alıp evinin kadını yaptığını anlattı hızlıca. İlk zamanlarda mutluluktan uçtuğunu, eşine kul köle olduğunu, eski eşinin, yetişkin oğullarının ve çevresinin baskısıyla değiştiğini, başının dumanlı olduğu zamanlarda bağrı açılmadık küfürlerle unutmak istediği geçmişini tokat gibi yüzüne vurduğunu, sonu karakolda biten kavgalarının sıklıkla yaşandığını anlattı kuruyan gözpınarlarını alışkanlıkla silerek. Yine hakaret

bombardımanına tutulduğu bir gecenin sonuna doğru kaderin yeni cilvesiyle karşılıklı yaralandıkları ve eşinin ölümü sonrası başka türlü esaret yaşadığı hapishane günlerini bir çırpıda anlatıverdi…

Cezasını ve yüreğinde yeşerttiği umutları tüketerek, göçebe yaşadığı hayatın rüzgârıyla izini kaybettirmek için bu kente yeni geldiğini anlattı. Temizlik işleriyle nafakasını çıkarttığını, köklerinden sökülmenin acısı ve tüm alt, üst olmuşluğunun perişanlığıyla yüreğini çimdikleyen acı geçmişini, tüm içtenliğimin göstergesi olan gülen gözlerimin derinliğinden aldığı cesaretle bir çırpıda anlatıverdi. Sigarasından çokça çekip havaya üflediği kirli sarı dumanların gölgesinde, sözlerini bitirip derin bir sessizliğe gark oldu…

Veda ederken, yaz dedi hanım söylediklerimi yaz. Yaz ki ibret olsun genç kızlarımıza, ben yandım onlar yanmasın sakın… Tüm hücrelerine sinip ağdalaşmış katran karası pıhtının sinirlerine verdiği zarar ile yalpalayan vücudunu sürükleyerek içindeki zehri kusmanın rahatlığıyla uzaklaştı… Şimdi çok uzaklarda kalmış köyünün ve çocukluğunun havasına benzetip soluduğu bu yeşillikler içinde kaybolmuş parktan...

İki Yüzlü Dünya

Yağmurlarla ıslanmış kasabanın soğuk ve ıssız sokağına bakan küçük pencerenin sıvasız aralığından içeriye sokulan kömür kokulu, arsız rüzgâr genç kadının yüzünü yalıyor; iri badem çekikliğindeki durgun, düşünceli, nemli gözlerinin üzerine düşüveren haylaz buklelerini dalgalandırıyordu. Çimen yeşiliyle çiçeklendirilmiş basma eteğinden bozarak elleriyle diktiği küçücük camı kapatmayan perdeleri, toplu iğnelerle ucuca teyelleyip davetsiz rüzgârı etkisiz bıraktı.

Ayazlı suyun kamçısını yemiş elleri kıpkırmızı olmuş; odayla, mutfak arasında mekik dokumaktan bir türlü bitiremediği bulaşıkların sonunu nihayet getirmişti. Üşüme nöbeti geçirircesine titreyen bedenini biraz olsun ısıtmak için odaya koşup sobaya yöneldi. Sobadan oynaşarak yayılan ışıltı azalmış, sağdan soldan topladığı son tahta parçaları da küllenip sobanın dibinde öbeklenmişti. Dışarıda rüzgar acı ıslıklarla dolanıyor, çatılardaki eğreti kiremitleri havalandırıyordu.

Dağılan gür, dalgalı, kuzguni saçlarını zorla bağlayıp tülbendinin içine hapsetti. Anacığının ördüğü güve yeniği hırkasına dostça sarılıp sıcaklığına sığındı. Nefessiz ağlayan küçük oğlu hâlâ arada bir iç çekiyor, döşeğin içinde küçülüvermiş masum yüzündeki yaşlarının izleri, terli avuçları ıslaklığını

koruyordu. Kalbine binlerce cam kırıntısı dağılmış, boğazına yutamayacağı bir lokma çöreklenmişti sanki…

Çökmüş avurtlarını avuçlarının arasına alıp ezik, büzük duruşuyla çocuklarının ayakucuna ilişti. Umutlarını filizlendirmek istiyordu beyninde. Bırakmamalıydı kendini çocukları için. Dilsizlerin dünyasında kaybolduğu sürede ter, gözyaşı ve saatin tik takları yarenlik etti kendisine. Islanan kirpik uçlarını sildi gizlice, kimsenin görmesini istemediği. Son günlerde sessiz, muti tabiatlı genç kadının üzerine abanıvermişti yabancısı olduğu bu haller… Kurumuş boğazını sobanın üzerinde soğumaya yüz tutmuş ıhlamurun sakinleştirici ılıklığıyla nemlendirdi.

Birkaç saat önce hırsla elinden fırlattığı uzaktan kumandayı alıp televizyonu açmak, bungunluğunu dağıtmak istedi. Kocasının giderayak camın üzerindeki çıkıntıya öylesine iliştiriverdiği antenden süzülüp gelen görüntüleri alan kanallardan birini rastgele seçti. Yarı üryan genç hatunların podyumda kışkırtıcı bir şekilde salınışlarını, yarışmacıların birbirlerini bilgiççe bazen de kırıcı bir şekilde eleştirmelerini, jüri koltuğunda oturan üç kişiden tarz olduklarının icazetini alarak sevinişlerini görmek bile istemedi. Kendisine üç metre pazen alıp yeni bir fistan dikemediğine yandı. Başka kanala geçti, burada da kuş uçmaz, kervan geçmez bir ovanın düzüne kurulmuş bir binada herkesten soyutlanarak az iş, çok dedikodu üreten kadın erkek iki grup yarışmacının çekişmeleri vardı. Yarışmada kalabilmek için devamlı birbirlerinin arkalarından konuşmalarını hazmedemeyip başka kanala atladı. Yeni başlamış bir yarışmaya takıldı gözü, pişirdiklerini fırına verip iki jüri üyesinin beğenisine sunan yarışmacıları ve aldıkları eleştirileri gördüğü an reklamlardaki

dondurmaya özenip inci gibi gözyaşı akıtan, karınlarını bir türlü doyuramadığı çocuklarını anımsayıp hemen değiştirdi kanalı… Diğerinde ise kadınlı, erkekli siyahlar içinde bir grup insanın biteviye, aynı tonda, koro halinde söyledikleri ağır/aksak şarkılar vardı ruhuna hitap etmeyen. Kör talihine kahredip diğer kanala geçti. Sahandaki sucuklu yumurtanın yağın içindeki ahenkli dansı ilişti gözüne yalandı… Üstüne janjanlı kağıtlarla sarmalanmış buz gibi dondurmanın çilek, vanilya kokusunu hissetti damağında yutkundu… Bir ümitle diğer kanala geçti. Bir masa etrafında kendi yaşına yakın kadınlı, erkekli grubun pür neşe; ortada şarkı söyleyip, gerdan kıran, hareketli figürlerle şovunu yapan gence eşlik ettiklerini gördü. Huysuzca debelenen atlar gibi bir hışımla iliştiği yerden kalkıp televizyonun düğmesini kapattı. Açlığın aynasında nefesi kokarken neşeli insan görüntüleri daha da kararttı ruhunu… Gözleri namluya sürülmüş iki kurşun gibi ağırlaştı.

Farklı diyarlarda; aynı geceyi, aynı yıldızı paylaştığı çocuklarının babası sevgili eşini ertesi günü görmenin heyecanıyla, götürmek üzere günler öncesinden hazırladığı bohçaya şefkatle dokundu. Şafağa gebe gecenin koynunda sol yanı buza kesmiş bir halde bir türlü ısıtamadığı yatağının içinde debelenip durdu. Parasızlığa aldırdığı yoktu, onun içini kemiren eşinin hasretiydi. Başlarına gelen felaket onları bir yün yumağı gibi iyice birbirlerine bağlamıştı. Birbiri ardına devrilen günler içinde, derviş sabrıyla geçen zaman hasretlikleri kavuşturacaktı. Gözlerindeki ıslaklık kirpiklerinin ortasında tomurcuklandı, sonra da taşarak henüz ısıtamadığı yanaklarından sıcacık süzülüverdi…

Memeden kesilmiş çocuk mahzunluğundaki hallerinden sıyrılıp dudaklarımdaki umut dolu şarkıları yitirmemeliyim diye söylendi usulcacık…

Yarın ola hayrola…

Düşelim çoluk çocuk yola…

Bu son görüş günümüz olur inşallah, diye mırıldandı dudakları dua ve salâvatla…

Beyaz Ölüm

Ateşte açan çiçekleri kıskandıracak cinsten porselen şeffaflığındaki pembe/beyaz yüzünün kanı çekilmiş, kefen beyazına bürünüvermişti. Yüksek perdeden kendine yabancı gelen sesiyle:

"Ne yapacağız şimdi? Hava iyice kötüledi keşke paranın hepsini kitaba yatırmasaydık. Ya kar yolları kapatıp da evimize ulaşamazsak?"

"Sakin ol! Dereden geçersek yolu yarılarız, biraz ıslanırız ama…"

"İyi! Hadi mademki… Sapalım dereye doğru."

Sırtlarında çok giyilmekten eprimiş fistanlarının üzerine giyiverdikleri astarı incelmiş mantolarına sıkıca sarılıp mendil eşarplarıyla başlarını iyice kundakladılar. Ayaklarına birer numara büyük gibi duran yemenileriyle kara gömüldükçe birbirlerine dayanak oluyorlar sendeledikçe tutundukları orman güllerinin kanatıp sızlattığı ellerini ağızlarının buğusuyla ısıtmaya çalışıyorlardı. Gök delinmişti sanki. Yüzlerine öpücük konduran tüy gibi hafif kar tanecikleri şeker helvası gibi diri bedenlerinin hararetiyle eriyiveriyordu. Küçük kız kumral uzun örgülerinin üzerinde oynaşan kızıl ışıltıları tek göz odayı ısıtıp aydınlatan ocak başındaki çıralı meşelerin alazına benzetti.

Hasretle sürülmüş tarla gibi engebeli karlı tümsekleri hızlıca atlayarak arayı açmaya başladı.

"Birbirimizi yitirmeyelim bu yabanda… Yavaş ol!" diye haykırdı kendinden beş yaş büyük kuzeni. Kulakları kirişteydi, tipi ıssızlığında ta uzaklardaki avcıların kan kusan mavzerlerinin sesi yankılandı derin koyaklarda. Durup beklediler bir an, bir motor homurtusu ya da yaralı bir hayvan nefesi duyduklarını sanıp… Zengini gıdıklayan beyaz kabus yoksuldan intikam alırcasına haşin davranıp çarçabuk izlerini sildi küçük adımların. Ruhsuz heykeller kadar bön ve şaşkındılar. Peşine düştükleri heves uğruna katlandıkları çile ne zaman dolacak, nihayetsiz mesafeler nasıl aşılacaktı… Şehir efsaneleri, okudukları, duydukları birer birer geçit resmi yaptı ifadesiz gözlerinden. Cılız, inlemeyle ağlama arası seslerle aman dilediler yitmeye yüz tutmuş güçlerinin son kırıntılarıyla… Kırışığı olmayan yüzlerinde asabi tikler peydahlanıp kalp vuruşlarıyla özdeşleşti uzun süre. Tipi şiddetini artırarak hızlandırmış, küçücük cüsseleriyle kâh yuvarlanarak, kâh sendeleyerek bata çıka dereye ulaşmışlardı en sonunda. Daha önceleri dizlerine gelen dere iyice azgınlaşmış, naçar kalmış iki küçük bedeni kara delik gibi yutmaya hazırlanmıştı. Akşamın uçuk benzi iyice kararmaya başlamıştı ki; omuzlarını çökerten bir bezginlikle kanatlandılar suya doğru. Buz kristaller dolandı kurşun gibi ağırlaşan bacaklarına. Kalp kalbe konuştular bir müddet. Göz bebeklerinde sessiz alevler titreşti, gülüşleri donan dudakları mor menekşeler gibi mahzunlaştı. İçlerinden sihirli tütsülü dileklerle; sevdiklerine, hayallerine, istikballerine kavuşmayı arzuladılar... Derviş sabrıyla ilerledikleri gümüşlenen suda yeşil başlı ördekler gibi yalpalamaya

başladılar. Takatleri tükenmiş sürükledikleri ayaklarını hissedemez olmuşlardı. Henüz okunmamış kitaplarının ıslanmaması için verdikleri uğraşlarda heba olmuş, çırpındıkları suya karışarak akıp gitmişti…

Serseri mayın gibi savruldular birbirlerinden aykırı yerlere. Tespihböceği gibi büzülüp ısınmaya çalıştılar kardan döşeklerinde. Sersemleten tipi birazcık yavaşlamış, akşamın ayazında katmerlenen karlar cilalanmış gibi ışımaya, buzlanmaya başlamıştı. Taptaze yüzlerine zemheri ayazında kavrulmuş goncaların morarmışlığı düştü. Hain feleğe ödünç verdikleri hayatlarını geri almak için ortaya koydukları uğraşlar zamanın gizemli kollarında hüsrana uğramış gözlerinin önüne farklı bir pencere açmıştı…

Baharda yeni açmış papatya tarlasını andıran cıvıl cıvıl öğrencilerin kaynaştığı okul bahçesindeki sarmaş dolaş anlarına şahitlik eden, kahkahalarıyla yıkanan duvarların üzerlerine yıkılmak üzere olduğunu hissettiler. Berrak su gibi menevişli gözlerini bir daha açmamak üzere sımsıkı mühürlediler… İçten içe bir titreme duyumsayarak…

Sert coğrafyanın ve sahip olmadıkları kuruşların gadrine uğramış; sekiz ve on üç yaşlarındaki geleceğin kardelenleri ertesi sabah insan ve hayvan eli değmeden tertemiz ve kimsesiz güneşin dostça okşamalarına tepkisiz dere yatağının milleri içinde henüz goncayken açamadan beyaz ölüme yenildiler...

Düşten Öte Bir Vakit

Kış uzun sürmüş ilkyazın oynak havasına hasret kalmıştık. Nisan, mayıs yağmurlarıyla yıkanan bitek topraklardan katmerlenerek fışkıran bereketle uzaktan olgunlaşmış siğil gibi gözüken tomurcuklar bir gecede bitivermişti. Işıldayan tayf altında gök mavileşmiş, ağaçlar hayat emaresini çoktan yitirmiş çiçek fidanları rengarenk gelinliklerini giyip görücüye çıkmışlardı. Kırlar, bostanlar; allı, yeşilli fistanlarını giymiş, taze gelin gibi salınıyorlardı. Her taraf yeşillik ve tazelik kokuyordu.

Kış mevsiminde; etrafını çepeçevre kuşatan yüksek taş duvarlarla yaşamdan tecrit edilmiş mektebimizde zamanı öğüten çarkın paslı zincirlerinin gıcırtısında güneş erken doğar, erken göçerdi. İlkyazla birlikte hareket serbestisi tanınmış, gönlümüzü kalaylayan temiz havanın ruhumuzun derinliklerine sirayet etmesi için bahçede daha fazla vakit harcamamıza müsaade edilmişti. Sörlerin geleneksel çelik iradesine, rahibelerin his ve davranışlarımızı kıskaca alan delici bakışlarına ram olmakta zorlanan katışıksız dik başlılığım azat edilmiş deli tay coşkusuyla özgürlüğüne kavuşuverdi bu sabah ama ne özgürlüktü ya…

Rosalina, Chiselda ve Alexandaria ile tedrisat nihayetinde yapılacak müsamerede sergilenmek üzere; hazırlıklarına haftalar önce başladığımız temsilin kostümlü provasından çıkmış yorgun adımlarla yatakhaneye doğru yönelmiştik ki

merdivenlerden inerek bize doğru aceleyle yaklaşan çömez Rahibe Allison:

"Miss Nevhilal, Sör Gabriela sizi odasında görmek istiyor hemen," dedi.

Birden telaşlandım, mutlaka bir kabahatim olmalıydı yoksa niye çağrılacaktım yönetim odasına. Tüm davranışlarımı gözden geçirdim şimşek hızıyla zihnimden. Ya da aileme mi bir felaket musallat oldu da onu haber verecekti. Şuurum bulandı, gözlerim karardı. Cezalandırılma korkusu ve endişesiyle sendeledim. Kendime bile yabancı gelen titrek bir sesle:

"Teşekkür ederim Rahibe Alison. Hemen gidiyorum şimdi."

Merdivenleri hızlıca adımladım, odanın kapısında biraz soluklanıp sırtımı dikleştirdim. Sakin olmaya çalışarak kapıyı tıklattım.

"Giriniz."

Ceylan çevikliğiyle odaya süzüldüm. Hafif bir reveransla:

"Günaydın efendim, beni görmek istemişsiniz." "Geliniz Miss Nevnihal, size de günaydın evlatçığım," diyerek hiç de kızgın olmayan sözlerle hitap etti. Karşısındaki koltuğa oturmamı işaret etti. Kaygı ve korku içinde koltuğa ilişip olduğum yerde büzüldüm kaldım. İlk kez çağrılıyordum dört yıldır Sör Gabriela tarafından yönetim odasına. Mutlaka çok önemli bir mevzu vardı ama ne? Gözbebeklerime düşen hüzünle buğulandı iri lacivert gözlerim. Uzun, sesiz bir bekleyişin sonunda:

"Miss Nevnihal endişeye mahal yoktur. Korkmayınız, sizin davranışlarınızla alakalı bir mevzu için çağırmadım sizi buraya. Zira siz çok başarılı, gayretli, iyi terbiye görmüş bir

talebemizsiniz. Konu şu ki paşa dedeniz Nafiz Beyefendi biraz rahatsızlanmış, kendileriyle alakadar olmanızı arzu ettiği içinde kahyanız Azmi Efendi'yi sizi eve götürmek üzere görevlendirmiş. Sene sonundaki temsilin sergilenmesine kadar izinlisiniz. Hemen hazırlanınız zira kahyanız arabayla sizi mektebin dışında beklemektedir. Lütfen ailenize selam ve hürmetlerimi, geçmiş olsun dileklerimi iletiniz."

"Teşekkür ederim efendim."

"Güle güle evlatçığım… Selametle."

Gönülsüzce üzerime su yeşili feracemi giydim. Başıma, mine çiçeği işlemeli aynı renk yaşmağımı tutundum. Uzun boylu bir gölge sessizliğinde, ivedilikle iki üç kitabı çantama yerleştirdim. Kızlarla bile vedalaşamadan Rahibe Alison refakatinde mektebin dışına çıkmıştım. İçi pembe atlas kaplı, iki baklakırı atın çektiği kupa arabasına Azmi Efendi'nin yanına yerleşip paşa dedemin sağlığı ile ilgili sorularımı ara vermeden sordum. Yoksa ölmüş müydü? Ya da vazife yaptığı Yemen çöllerinde malaya hastalığından yitirdiğimiz sırım gibi bir zabit olan ağabeyimin acısını bir nebzede olsa hafifletmek için doktorunun tüm uyarılarına karşın doğurduğu Nusret'e mi bir haller olmuştu maazallah? Bu kadar alelacele eve çağrıldığıma göre…

Bu sene kış çok çetin geçmiş, aralıksız yağan kar yüksekliği yer yer bir metreye ulaşıp İstanbul trafiğini altüst etmişti. Cilalanmış buz katmanları yüzünden bir buçuk aydır evci çıkamamıştım… Düşüncelerimin içinde kaybolmuştum, nihayet Cihangir'deki konağa avdet ettik. Bahçe envai çeşit nebatla göz kamaştırıyor, havadaki nilüfer ve begonvillerin ağır tatlı rayihası insanın başını mey içmişçesine döndürüyordu. Dövme pirinç

işlemeli cümle kapısının çıngırağına henüz dokunmuştum ki kapı açılıverdi. Karşılamaya gelen halayık Mihriban'ın taşlıktaki selamlama faslına itibar etmeyip merdivenleri kucakladım. Paşa dedemin odasının kapısında sakinleşmeyi bekleyip birkaç kez kapıyı ürkekçe tıklattım. Ses alamayınca kapıyı usulca aralayıp başımı içeriye doğru uzattım…

İkinci Abdülhamit Devri ricalinden olan, çeşitli vilayetlerde valilik yapmış paşa dedem; kuştüyü yastıklarla beslenmiş fildişi ve eski altın rengi atlaslarla kaplı geniş yatağını çepeçevre kuşatan has Halep ipeğinden dokunup sim kordonlarla bordürlenmiş cibinliğinin altında uzun gecelik entarisi, boyunlu gece başlığıyla hareketsiz ve sükuti görünüyordu. İlerlemiş yaşına rağmen üç dili anadili gibi konuşur ney, kanun ve kemanı büyük bir maharetle çalardı. Müziğe tutkusu, davudi sesiyle can verdiği türkülere vurgunluğu herkesin malumuydu. Ayrıca zamanının çoğunu ustalığının şahikasındaki hat sanatına ayıran yorgun yüreği olgunlaşmamış nar alacasındaki bir şafak vakti zafiyete uğramış, ev halkına ulaşmaya çalışırken de yere düşüp sol tarafına nüzul inmişti…

Zavallı anneciğimin doğuştan zayıf olan kalbi; ağabeyciğimin vakitsiz kaybı, paşa dedemin rahatsızlığı, lohusalığı sırasında üşütmekten mütevellit yakalandığı zatürree ile iyice hırpalanmış, lohusalık humması denilen illetin pençesine yakalanıp bitap düşmüştü… Biçare kardeşim Nusret yanı başındaki anneciğinin sıcaklığına, üç ay önce taşrada yeni vazifesine başlamış babacığının ölçeksiz sevgisine hasretti. Zavallıcık, Sütanne Gülbahar'ın bereketli sinesinden ayrıldığı vakitler emektar dadıyla, genç irisi Mihriban'ın kucaklarında serpilmeye çalışıyordu…

Yabancı dil öğrenmeye olan yatkınlığımı, müziğe olan tutkumu paşa dedemden, kitap okuma alışkanlığımı ve kırılamaz inadımı rahmetli büyükanneciğimden almıştım. Namı diğer Cansure Hatun... Konağı büyük bir ustalıkla idare eder, büyük küçük herkesin yardımına koşardı. Uzun boylu, açık tenli, iri yeşil gözlü, bir kaşı hafifçe yukarıya doğru kalkık, yüz hatları köşeli, zarafet ve asalet timsaliydi.

Tutulan mürebbiye tarafından evdeki eğitimimi tamamlamış, piyanoyu ustalıkla çalmayı öğrenmiştim. Diğer dilleri öğrenme gayretiyle yabancı bir mektebe giderek eğitimime orada devam etme isteğime büyükannem şiddetle karşı çıkmıştı:

"Frenk mektebine gitmekte nereden çıktı, hiç misali var mı hangi paşanın torunu gidiyor da sen gideceksin? On yaşına girdin artık gelinlik kız sayılırsın, otur evinde nakışlarını işle, çeyizini düz. Bir kadının vazifesi eşini, ailesini memnun edip boy boy çocuklarını yetiştirmektir. Zaten feraceye girme vaktin de geldi geçiyor bile… Öyle değil mi bey?"

"Hanım, Gülnihal okuyacak hem de Notre Dame de Sion'da. Hiç nefesinizi boşuna tüketmeyiniz, benim kararım bu cihettedir."

"Siz nasıl münasip görürseniz öyle olsun efendim," diyerek hiddetten pembeleşen yüzüne, iri yeşil gözlerine hücum eden gözyaşlarından düşen damlaları fark ettirmeden silerek bir gölge sessizliğiyle aniden icat ettiği vazifeyi yerine getirmek üzere odadan dışarı süzülmüştü…

Aile doktorumuzun tavsiyesi ve ısınan havaların mütenasipliği üzerine mekan değişikliği yapmak üzere telaşlanan evdeki çalışanlar göç hazırlığını hızlandırmış, adadaki yazlığı

hazırlamaya koyulmuşlardı. Tek sorun konuşma yetisini, hareket kabiliyetini, yaşama sevincini kaybetmiş paşa dedemin bu seyahate nasıl katlanacağıydı…

Arnavut bahçıvan Yusufi amcayla Mihail'in; sabır ve emekleriyle yarattıkları cennetteki serin, gölgelikli köşelerden farksız bahçeyi görünce bin bir meşakkatle vasıl olduğumuz evimizde yorgunluğumuz geçivermişti. Justine teyzeyle kızı Lili tüm köşkü elden geçirmiş iyice havalandırmışlardı. Paşa dedemin ve anneciğimin taraçaya açılan sedirli odalarını gümüş mangallarda alazlanan korlarla ısıtmış, buhurdanlıklarda en iyi buhurları yakarak Büyükada'nın o doyumsuz bahar havasını evin içine hapsetmişlerdi.

Üzerimizdeki yol rehavetini attıktan sonra ev çalışanlarının günlerdir hazırladıkları yolluklara, Justine teyzenin kendi hayvanlarının sütüne kattığı sevgisiyle mayaladığı süt mamullerini, sac üzerinde pişirdiği adada bolca bulunan sirken otlu katmerleri katık ederek büyük bir iştiha ile yedik…

Çok çalışkan ve dürüst insanlardı. Evin ve bahçenin yaz kış onarımı, bakımı ile meşgul olurlar, her daim paşa dedemin himmetine mazhar olup hizmetlerinin karşılığını misliyle alırlardı. Yusufi amca daha çocukken kaybettiği dedesinin yerine koyup velinimetine saygıda kusur etmezdi. Erkeksiz ve himayesiz kalmış, hastalıklara gark olmuş ailemin durumuna pek üzülmüş, diğer işlerini savsaklayarak bizatihi paşa dedemin kişisel bakımını deruhte etmişti. Justine teyze körpe, ince, çalak vücuduyla daha önceki yıllarda haftada iki üç gün süt ve süt mamulleri getirmesine rağmen bu yaz her gün şifa niyetine taze taze getiriyordu. Bahçe içindeki bostanlıkta dalından koparılmayı

bekleyen iyice şımartılmış yeşillikler her gün yardımcılar tarafından lengerlerle toplanıyor, her yemekte yeşillik yeme alışkanlığımızı ve iştahımızı körüklüyordu.

Aile doktorumuz Mösyö Albert, çeşitli bitki tohumlarını belli miktarda karıştırıp döverek içine eklediği mayi ile sulandırıp macun kıvamına getirdiği merhemi; hasara uğramış uzuvlarına masaj yaparken kullanacağımız bitki yağlarını adaya hareket etmeden önce getirmişti. Nasıl uygulayacağımı tarif etmiş, sabah akşam yaptıracağım hafif kültürfizik hareketlerini unutmamamı da sıkıca tembihlemişti. Yusufi amcaya ve benden üç yaş büyük Mihail'e aynısını tekrarlayıp gösterdim. Paşa dedem emin ellerdeydi. Bana düşen vazife sadece yemeklerini düzenli yemesine nezaret etmek, kulağına ruhuna tüm benliğine sirayet etmiş müziğin o efsunlu tınılarıyla gözlerindeki yabansı alazlanmayı, ıslaklığı bertaraf etmekti. Günün belirli saatlerinde piyanonun başına geçip bir pınar gibi coşuyor, köpüklü çavlanlar gibi yükselen, alçalan müziğin ritmiyle üzerine karlı dağlar yıkılmışçasına bir umarsızlık burgacına yakalanmış paşa dedemin çini mavisi gözlerinin şimşeklenmesini hayal ediyordum…

Okuldan ayrılırken aceleyle çantama tıkıştırdığım üç romanın birisinden her gün on sayfa okuyor, arada bir verdiği tepkilere göre memnuniyetini ölçüyordum. Bir seferinde şimdiye kadar hiç kimsenin okumasına müsaade etmediğim masalla hikâye karışımı, Reşat Nuri ağabeyimin yazdıklarına hiç benzemeyen kendi yazılarımdan bir tanesini okumak istediğimi söyledim. Memnun ve meraklı gözlerle okumamı işaret etti. Beğenmiş miydi yoksa beni yüreklendirmek için mi beğendiğini belli etti bilemiyorum. Yazamıyordum işte! Belki de

istidadım yoktu, hantal parmaklarım dost değildi kalemlere. Galiba ben yazmaktan çok okumaya sevdalıydım o zamanlar sadece…

Anneciğimin bütün vücudu kuvvetli bir rüzgâr hamlesine maruz kalmış bir yaprak gibi yangınlarla, titremeler arasında gelip gidiyordu. Sesi ve nefesi dişlerinin arasına sıkışmış, yemek yiyememe mevzuunda herkesi izaç etmişti. Emektar dadı Rabia, ağzında gittikçe büyüyen lokmaları boğazına itercesine yalvar, yakar yedirip şuruplarını, iksirlerini zorla içiriyordu. Sanki kardeşim Nusret'in yerine paşa dedemle anneciğim birer koca bebek olmuşlardı…

Köşkümüz Hristos'ta, tamamı ile çamlar içinde gölgeli ve gözlerden nihan bir köşedeydi. Beyaz boyalı, oymalı bir ahşap veranda, içinde renkli capcanlı çiçekler, ağaçlar, gölgelikler olan uzun kavisli bir bahçeyle çevriliydi. Dört tarafından deniz gözüküyordu. Tenha, durgun ve gün ışığıyla cilalanmış gibi şavkıyan bir deniz…

Dadım bir gün:

"Nevnihal, gelecek hafta sonu Lütfiye halanlar ziyarete geleceklerini bildirmişler kahya Nazmi Efendi'ye. Bilirim ne çok sevdiğini onları, sevinesin diye muştulayayım." Sevinçten ne söylediğini anlayamamıştım.

"Dadıcığım, Lütfiye halamlar mı dediniz, yanlış mı anladım yoksa?"

"Doğru dersin ay yüzlüm, Lütfiye halanlar gelecekmiş."

"Nuri enişte, Reşide de gelecekler değil mi?"

"Evet nurum. "

"Ya! Reşat Nuri abim, o da gelecek miymiş?"

"Ne çok soru sorarsın be güzel kızım! Esas o istemiş gelmeyi. Evci çıkacakmış hafta sonu, enişten de hastanedeki nöbetini genç doktorlardan birine devretmiş. Bilmez misin ne çok hasbihal ederlerdi, tarih ve devlet idaresi hakkında gece yarılarına kadar. Enişten de muayene edecekmiş sevgili dedeciğinle, anneciğini."

Heyecandan pembe beyaz yüzümün lacivert iri gözlerime kadar kızardığını hissettim. Nasıl geçirecektim bir haftayı? Nasıl da göreceğim gelmişti hepsini. Ama en çok da onu!

Susuşların birbirine eklendiği vakitlerin nihayetinde; sarmaşık güllerle kaplı misafir kabul salonuna açılan mermer verandadan yükselen gevrek kahkahalara kulak kabarttım. İki kupa… Pas... İki maça… Sanzatü… Briç oynayan grup, hasta evine ziyaretten ziyade kulüpte kadın kadına müsabaka yapar gibi fütursuzca şamata yapıyorlardı… Küçük halam Nuriye, binbaşı rütbesiyle Viyana'da askeri ataşelik yapmış Ruşen Fehim Paşa'nın zevceleriydi. Lütfiye halamın aksine, üzerine dar elbise gibi oturmuş züppeliği Avrupa görmüşlüğüne eklenince iyice sırıtmış, gamzeli gülüşlerini gölgelemişti. Peşi sıra İstanbul'dan getirdiği kendisinden hayli ufak hanımlardan birisi Paris askeri ataşesi Melik Naim Paşa'nın kerimeleri, diğeri de Konya Valisi Yaver Nevzat Paşa'nın geliniydi. Matmazel Valborga'yı köşke geldiklerinde tanımıştım, sanırım bu birbirinden ayrılmayan dörtlüye yeni dâhil olmuştu. Uysallıkla gülümseyerek hizmet eden yardımcılar misafirlere; nefis şerbetler, içimi buruk gül rengi şaraplar, renkli billur hoşaflıklarda iyice soğutulmuş hoşaflar, endam aynası gibi parlatılmış gümüş tabaklara itina ile

yerleştirilmiş nadide meyveler, börekler, kurabiyeler, sıcak ve soğuk yemekler ikram ediyorlardı.

Zavallı anneciğimin baş ağrısı, kırıklığı, birdenbire nükseden ateşiyle bedbinliği devam ediyordu. Arada bir titriyor; solan rengi, moraran tırnakları, hızlı atan nabzı narin bedenini uykusuzluğa ve huysuzluğa itiyordu. Hastalığı, sevgili babacığıma duyduğu hasreti, evlatçığına annelik yapamamanın ıstırabıyla kucaklaşıp at başı gitmesi, masum ve utangaç bakışlarını bir noktaya sabitleştiriyordu. Sorulan sorulara cevap vermiyor, bir dua veya murakabe vaziyetinde sessizce istirahat ediyordu.

Günlerce ağız, dil vermeden yatan paşa dedeciğim gösterilen ihtimama göz ucuna yerleştirdiği minnettar nazarlarla karşılık veriyor, yazgısını kabullenmiş bir baş eğişle her söyleneni gücü nispetinde yapmaya gayret sarf ediyordu. Nüzul inen uzuvlarına sabah akşam yapılan temrinler hiçbir netice vermiyordu. Son günlerde soluk alış verişleri sıklaşmaya, rengi kireç beyazına dönmeye başlamıştı. Sık sık uykuya dalıyor, yarı ölüm halinde soluksuz bir vaziyette yatağının içinde boylu boyunca uzanıyordu. Uykuyla uyanıklık arasındaki vakitlerde yemek yemeyi reddediyor, büyük bir öğürtüyle midesinde kalan bir avuç safrayı çıkartmaya çalışıyordu. Dadım Rabia, Yusufi amcayla münasip bir lisanla konuştuğunu, babacığımın geçici bir vazife üstlendiği ordu müfettişliğinin en kısa zamanda biteceğini akabinde İstanbul'a avdet edeceği vakte kadar geceleri de köşkte kalmasını rica ettiğini anneciğime anlatırken duymuştum. Anneciğim ne söylendiğini anladı mıydı acaba? Gerçi hafifçe baş eğmişti ama…

Misafirler iki gün konakladıkları evimizden; Adanın Türk muhiti, Nizam ve Dil mevkilerinde yapacağı yürüyüş ve

alacakları deniz banyosunun bitiminde İstanbul'a dönmek üzere hazırlanmışlar, veda ettikten sonra Nazmi Efendi'nin nezaretinde gezintiye gitmişlerdi. Koca köşk alışkın olduğu sessizliğe gömülmüştü… Baharın güvenilmez rüzgârında sağa sola sallanan, çırpınan, bel ve gerdan kıran ağaçlarla, fidelerle çevreli bahçe içindeki gölgeler arasına saklanmış kameriyede oturdum uzun bir müddet. Fıskiyelerden mermer çanaklara dökülen, oradan da hareli kavisler halinde havuza düşen pırıltılı su damlacıklarının efsunlu raksı bile teskin edememişti, tıpkı gözlerimin rengine benzeyen ruh halimi. Kâh kederli ve bulanıktı, kâh berrak durgun bazen de havai fişek kadar şenlikliydi… On beş yaşımın delifişek baharını sürdüğüm şu günlerde, miskin bir küçüklük duygusuna kapılmıştım. Bahçede albenili bir vaziyette açıp öpülmeyi, okşanmayı bekleyen benefşeler, kokulu sadberkler, hüsnüyusuflar, rengârenk mineler, manolyalar dikkati nazarımı celp etmiyordu. Kendimi hapsedilmiş duygusundan bir türlü kurtaramadığım okulumdan bir an evvel uzaklaşıp geçicide olsa özgürlüğüme kavuşmayı beklerken, yeni bir esaretin pençesine düşüp ruhumu tırmalayan kaygılarla örselenmiş hicranımı dindiremiyordum. Keşke Reşide burada olsaydı onunla okullarımızdan, hayallerimizden, heyecanlarımızdan bahseder, için için kaynayan sevincimize eşlik eden gamsız gülüşlerimizle ne güzel vakit geçirirdik. Ya Lütfiye halamın zekâ pırıltılarıyla nakışladığı, güya çevresindeki genç kızların davranışlarını tenkit ederek öğüt verici nasihatleri anlattığı vakitler. Reşide ile gizli bir anlaşma yapmış gibi başımızı öne eğer çaktırmadan gülerdik. Yalnız kaldığımızda sesime yüklediğim ahenkle halacığımı taklit eder kahkahalara gark olurduk. Ya Reşat Nuri ağabeyimin bize her gelişinde yeni kaleme aldığı yazılarını Reşide

ile bana okurken; sanki baş kadın kahramanı benmişçesine hülyalara dalıp bahtiyar olduğum zamanlar… Düz koyu kumral alnına düşmüş saçlarına hiç dokunmaz, balköpüğü kahverengi pırıltıların uçuştuğu çipil gözlerini kırpıştırarak büyük bir adam edasıyla gözlerimin içine bakıp tepkimi ölçerek okurdu. Gerçi geçen sene sanki kaçgöç varmışçasına bizimle fazla alakadar olmamış, kız kıza daha fazla zaman geçirmemize vesile olmuştu…

Ev çalışanlarının hafta sonu hasta ziyaretine gelecek misafirleri en iyi şekilde ağırlamak üzere hazırlıklara hız verdikleri; mehtapla oynaşan Marmara sularının bir senfoninin tanrısal ritmiyle köpüklenip dinginleştiği bir gece paşa dedeciğimin ıstırabı son buldu. Azrail'le el ele tutuşup babacığıma, Lütfiye halama hasret gözleri yarı aralı sessiz sedasız ruhunu teslim edip bizleri onulmaz üzüntüler içinde öksüz, himayesiz bırakıp gitti… Nefessiz kalan doksan üç yıllık bir ömür değil, hayatını askerliğe adamış, çoğu karargâh ve cephelerde, Devlet idaresinde geçmiş bir dönemin sonuydu…

Paşa dedeciğimi kaybettikten sonraki yıllarda artık hiçbir şey eskisi gibi olmadı… Emperyalist ülkeler tarafından işgal edilen yurdumuz; Mustafa Kemal Paşa önderliğinde örgütlenen bitap ve naçar kalmış, onurlu ama yoksul halkının desteğiyle yapılan Kurtuluş Savaşı'ndan galip olarak çıktı. 29 Ekim 1923 yılında, Kurtuluş Savaşı sıralarında düşten öte en büyük emeli olan Cumhuriyeti ilan etti... Babacığım ve daha sonraları sevgili zevcem İstanbul mebusu olarak etkin rol oynadılar, yeni kurulan cumhuriyetimizde. Reşat Nuri ağabeyim eğitimciliğinin yanı sıra büyük bir yazar oldu eserlerini büyük bir hazla okuduğum. Sevgili Reşide henüz on yedi yaşını

doldurmadan ayrıldı aramızdan ne yazık ki. Ben ise aydın, eğitimli, kültürlü bir Cumhuriyet kadını olarak edebiyat, tarih ve müzik dersleri vererek fikri hür, irfanı hür nesiller yetiştiren okullarımızda öğretmenlik yaparak onları okumaya, araştırmaya, yazmaya sevk ettim. Yazdıklarımı ailem, öğrencilerim çok beğenirlerdi ama bir aileye bir yazar yeter diye kitap haline getirmeyi hiç düşünmedim…

Bizim nesil; yıkılan bir imparatorluğun küllerinden zekâsı ve askeri dehasıyla Türk insanının karakterine en uygun yönetim şekli olan cumhuriyeti kurup iç ve dış tehditlere açık ve her daim açık olacak canım ülkemi koruma, kollama görevini şanlı Türk ordusuna geliştirmek yüceltmek görevini Türk gençliğine emanet eden Mustafa Kemal Atatürk'ü bağrımıza basıp sevdik, saydık, minnet duyduk. Devrimlerini benimseyip, harfiyen uyguladık. Umarım bizden sonraki nesillerde aynı hassasiyetle Ata'mızı, ata'sı belleyip:

"Ya Mustafa Kemal Atatürk olmasaydı bizler şimdi hangi ülkenin boyunduruğu altında, hangi dil ve dinin etkisinde olurduk?" Sorusunu sorarlar kendilerine…

Gül Hanım Güllü

"Tam kapatıyordum telefonu, uzun süre açmayınca meşgulsündür diye düşündüm merhaba Güllü abla."

"Sana kaç kez söyledim dilini böyle alıştırma, bir gören, duyan olur bana Gül ya da Gül Hanım diye hitap edeceksin diye. Bazen düşünüyorum da asistanım mısın yoksa düşmanım mısın bir türlü karar veremiyorum."

"Neyse, yarınki defileyle ilgili sorun mu çıktı? Önemli olmasa bu saatte aramazdın beni hiç?"

"Yok yok telaşlanma! Her şey kontrolüm altında, ben sana güzel bir haber verecektim. Peki! Gül Hanım. Ne yapayım çok sevinçliyim bugün."

"Ne oldu, kocanla mı barıştın yine?"

"Yok be abla! Şeytan görsün o mendeburu! Neyse boş ver, şimdi tadımızı kaçırmayalım o uğursuzun adını anarak. Rahatsız etmiyorum ya? Balıklama atladım ben yine her zamanki gibi..."

"Yok canım! Yarınki defileye odaklandım, dinleniyordum. Neymiş güzel haberin çatlatma insanı?"

"Güllü bak!"

"Bak! Yine Güllü diyorsun, benim adım G ü l ne laf anlamaz şeysin sen böyle."

"Sıkı dur Güllü Hanım, geçen aylarda röportaj vermiştin ya Kadın ve Moda Dergisi'ne, derginin basımını bir hafta önceye çekip defile öncesi okurların eline geçmesini sağlayarak jest yapmışlar. Kendilerini telefonla arayıp sizin adınıza teşekkür ettim. Dergi elime henüz ulaştı, ne güzel poz verip kendini anlatmışsın seninle gurur duydum be abla."

"Seni yağcı seni! Sen yok musun sen? Şu tatlı dilin olmasa, neyse ee."

"Hemen getireyim istersen eve."

"Canım gelme şimdi, bozma keyfimi. Telefonda oku bakalım neler söylemişim, pot kırmamışımdır inşallah."

"Epey uzun ama."

" Olsun, sen mi ödüyorsun faturasını? Ne diyorsam o."

"Abla çok streslisin. Rahat ol, sakin ol, relax ol."

"Her defile öncesi böyle olurum sen bana bakma, dinliyorum seni."

"Peki Güllü şey Gül Hanım…"

Değerli okurlarımız; Kadın ve Moda dergisi olarak "Moda Rüzgarında Fırtına Estirenler" konsepti dahilinde yaptığımız röportajların altıncısı ve son sanatçısı bugünkü konuğumuz balerin, manken, tasarımcı, moda editörü Sayın Gül Gülgün Hanımefendi ile beraberiz.

"Efendim kendinizden, başarılı kariyerinizden bahseder misiniz?"

"Elbette, aslen Devlet Konservatuarı mezunuyum. Bale ve modern dans ile başlayan kariyerime 1999 yılında Devlet Opera ve Balesi'nden istifa ederek nokta koydum. Moda editörlüğüne Cosmopolitan dergisinde başlayıp yıllar içinde birçok

farklı dergide çalıştım. Son olarak Marie Claire'de freelance editörlüğü yaparak son noktayı koydum. Birkaç arkadaşımla Turkuaz Dance Company'yi kurup arkasından Sait Sökmen' in ajansında çalışmaya başladım. Bilge Tulsuz ile tanışmam kariyerimde yeni bir pencere açtı. Beni kendi işlerinde manken olarak çıkartmaya başladı. Bir süre hem mankenlik hem de dansçılık yaptım. Ardından da asistanı olarak çalışmaya başladım. Tulsuz ile uzun süre beraber çalıştıktan sonra 2001 yılının ortalarında serbest koreografliğa geçiş yaptım. Bu aşamada tasarımcı Ümit Ünal' la tanışmam hayatımın ikinci dönüm noktası oldu benim için. Performans ve enstalasyon ağırlıklı deneysel sunumların ilk adımlarını beraber attık. Zaman içerisinde Özlem Süer ve Arzu Kapol gibi tasarımcılarla da iş birliğine başladım. Bahar Korçan önderliğinde kurulan Moda Tasarımcıları Derneği'yle birlikte İstanbul Fashion Week' in öncüsü olan Fashion Lab' in ilk adımlarını atanlardan biri oldum. Tek bir alanda birçok tasarımcıyla kısıtlı zamanda iş yapma deneyimimiz yoktu o zamanlar. Orada hepimiz öğrenmeye başladık tasarımcılarda, koreograflarda. Fashion Week'te yapılan işlere tam olarak koreografi denilemez. Kurgusal olarak ve fikren oradaydık zira istediğimiz gibi koreografi yapabilmek için hem vakte hem de daha çok prodüksiyona ihtiyacımız vardı. Burası daha ziyade tasarımcıların alıcılarına ya da yurtdışına, basına kendilerini sundukları bir alan, çok kısa zamanda çok iş yapılıyordu."

"Sayın Gülgün tarzınızı özetler misiniz"?

"Çok dolu dolu sunum sevmem ben; daha minimal ve hedefe yönelik sunum yapılması taraftarıyım. Tek bir hareket bile yeterli olabilir bazen. İFW'e hazırlık süresinde ise MTD

tarafından katılımcı tasarımcıların belirlenmesinden sonra başlıyor iş. Şu an iki buçuk üç hafta kaldı ve beni daha yeni arayan tasarımcılar var. Gerçi prodüksiyonu sabit oluyor, çok küçük değişiklikler yapılıyor genelde. Yine de bana kalsa ben iki üç ay evvel başlarım işe."

"Sayın Gülgün, bir defile nasıl hazırlanır rica etsem okuyucularımız için lütfeder misiniz?"

"Öncelikle tasarımcılarla tanışıp koleksiyonlarıyla, konseptleri ile ilgili bilgi edindikten sonra iş bana ve müzik danışmanımıza düşüyor. Gece gündüz müzik araştırıyoruz. Defile günü ise kulis hazırlıklarında saniyelerle yarışıyoruz. Kalabalık defilelerin dağılmasından tutun, bir tasarımcının ekstra olarak yere sermek isteyeceği bir materyale kadar her şey bu zamanlamayı etkiliyor. Defile sırasında ise iş artık benden çıkıp podyumdaki modellere kalıyor."

"Sayın Gül podyum, manken deyince şu soruyu da sormak isterim. Defile sırasında bazı mankenlerin moda deyimle frikik verdikleri zaman ne düşünüyorsunuz"?

"Her işte olduğu gibi bizim işimizde de iş kazaları oluyor elbette. Hatta ismini veremeyeceğim bir tasarımcının defilesinde topukların hepsi kırıldı ve defile boyunca kırıktı. Ama o mankenler bunu hiç hissettirmeden görevlerini yaptılar ve alkış aldılar bir zaman sonra. Bazen çok korkunç gibi gelen bir şey hoş sonuçlar doğurabiliyor. Defilenin adı roads/yollar olduğu için topukları bilhassa kırmışız gibi oldu. Göğüs dekoltesi geniş veya dökümlü kumaşla çalışılmış bazı giysileri taşıyan modellerde de göğsün, uç kısmının gözükmesi şeklindeki iş kazaları gayet olağan."

"Sayın Gülgün Fashion Week' in gelişme sürecinden bahsedebilir misiniz?"

"Her organizasyonda yeni bir şeyler öğreniliyor, küçük adımlar atılıyor. Ancak bu iş prodüksiyon ve para işi. Tasarımcılar da bir iş yapacaksa ve sponsor yoksa işleri çok zorlaşıyor. Şu an biz maalesef bütçe konusunda yeteri kadar iyi destek olamadığımız için belirli bir alanda, sunumda kalabildik. Tek bir alan olması o kadar korkunç ki. En az iki alan olmalı. Bunu daha önce yapmıştık ve çok rahat geçmişti, ama bütçesel sıkıntılarımız var örneğin bizde İTKİB tasarımlara bir paket verilebiliyor; onlarda modelinin, koreograflarının bütçelerini ve kendi harcamalarını karşılıyor."

"Efendim sizin yurtdışında da bu tür çalışmalarınızın olduğunu biliyoruz orada daha mı farklı podyum dünyası?"

"Milano'dan örnek verip çok basit bir kıyaslama yapayım. İtalya' da her şey için, ama her şey için oraya katılan herkesten para alıyorlar. Global bir soygun var işin görünmeyen kısmında. O açıdan ülkemiz daha iyi. Ama orada da öyle prodüksiyonlar, öyle mekanlar, öyle bir çeşitlilik var ki bizde onu yakalamayız."

"Sayın Gülgün İstanbul' da bu tür mekanlar yok mu?"

"Var elbet, Antrepo benim yıllardır sevdiğim bir alan ve oraya taşınmamızın çok iyi olacağını düşünüyorum."

"Efendim son olarak defilenin konsepti nedir ve defile öncesi sizin bir solo gösteriniz olacağı duyumunu aldım, okurlarımız adına teyit etmeniz açısından doğru bir haber midir?"

"Şüphesiz doğrudur defilemizin konsepti deep/dream. Uygun bir gösterim yer alacak buyurduğunuz gibi."

"Efendim dolu gündeminiz, yoğun çalışma temponuza rağmen davetimizi kırmayıp sorularımı içtenlikle cevapladığınız için dergim ve okurlarım adına çok teşekkürler ve kolaylıklar dilerim."

"Bu kadar be Güllü ablam! Ne güzel konuşmuşsun kız Güllü!"

"Güllü… Güllü… Güllü… Dilin kopmaya hınzır! Gene sinirlendirdin beni, şart olsun ki seni kapının önüne koyacağım hele şu defile bir bitsin…"

"Tamam Gül Hanım! Hadi iyi geceler, tatlı rüyalar be ablam."

"Uyuyabilirsen uyu bu sinirle, aydi sana da iyi geceler."

Salak malak ama iyi iş beceriyor. Yoksa bir dakika tutmam bu kızı tutturmuş bir Güllü… Güllü… Güllü… Adi be sen de!

"Abe! Sana ses ederim Güllü duymaz mısın? Ne yatar dursun Üsmen Aga'nın davarı gibi er sabaa. Satarsın diye topladığın dergileri mi okursun yoksa geceleyin? Aydi kalkasın! Çoparlar işemiş döşeğe diz boyu. Yıka pakla, kırmayayım ayacıklarınızı. Çorbanızı içip doru yollanın çöpe. Babanız apiste mangır bekler, tütün bekler… Abe kime derim ben aydi! Aydi bee!"

Hayat Kadranı

Yaşadıklarının en yakın şahidiydi; kör, çolak, hiç yunmamış tiftik saçlı, basma fistanlı, elinin uzantısı olmuş adı konmamış et bebeği…

Kirli camların arkasından bakardı, bahçede acı bir neşeyle oyun oynayan yaşıtlarına Ela… Sevgiye susamışlığını içine gömer, sessiz ve dünyayı kuşatan çığlıklarla ağlardı ısıtılmamış yatağına yatınca geceleri. Takvimler ezbere atarken adımlarını, saymamıştı bebeğiyle geldiği yetimhanedeki günlerini… Hiç duyumsamadığı sıcaklığın hasreti hüzün dolu gözlerine yansır, meraklı bakışların merceğinden uzaklaşmak için de aldırmazlık zırhına bürünürdü. Geçmişin sararmış sayfalarından yayılan bilinmezliklere yaptığı yolculuklarda ilk hissettiği zifiri karanlık ve küçük fiskelerle yüzünü tokatlayan soğuk havaydı. Çiğ düşmüş havaya rağmen sıcacık bir alazın ıslak öpüşlerini, sarıp sarmalayışını, giderken nemli ve suçlu nazarlarla dönüp dönüp bakışını saniyeler içinde anımsar, flaş hızıyla yitirirdi. Garipliğine, kimsesizliğine ağlayan bulutlarla ıslanışını, azgın ve aç bir köpeğin bebeğine saldırışını yangınlarla, titremeler arasında korkarak hatırlar, karanlık ve yalnız olmayı istemezdi... Endişelerine lokmalarını katık eder; ürkek ve ağlamaklı hallerini yavan, çorak, minicik yüreğinin gölgeli kuytu köşelerine hapsederdi...

Yaralı bakışlarla etrafındaki gürültülü kalabalığı süzerken, iki çift gözden akıp gelen o tatlı sıcaklığı hissetti ta yüreğinin derinliklerinde… Eli, ayağı titredi benliğinin tüm hücrelerine sinen benzersiz bir sarhoşlukla... Garip bir çekim gücüyle üçü de gözlerinin derinliklerinde kayboldular... Bataklıkta altın bulmuş gibi parlayan bakışların tesirinden güçlükle kurtulan Ela, suçüstü yakalanmış gibi başını öne eğdi. Duygularının ölçeksizce sahneye çıkışından utanmış afallamış, koşarak uzaklaşmıştı mıknatıslı ortamdan...

Siyah beyaz dünyası pırıltılı renklerle kuşatılmış, yumuşacık kulaçlarla sevgi denizinin koynunda büyülü bir yolculuğa çıkmıştı. Yapaylıktan uzak, sevgi ve merhamet dolu kalplerine, Ela'nın yaralı bir kuş gibi çırpınan minicik yüreğini de altın zincirlerle bağlamışlar, yıllardır eksikliğini, özlemini duydukları evlatçıklarına sıkı sıkıya sarılmışlardı. Tüm korku ve yalnızlığı güneşin doğumu öncesinin gölgeli aydınlığında buharlaşmış, sihirli bir gerçeklikle değersiz varlığı anlam kazanmıştı... Al al olmuş yanaklarından kan fışkırıyor, pembe beyaz minicik bedeniyle; kayıp zamanlarının öcünü alırcasına tütülerini aceleyle çıkarıp itaatkar midillisinin yularına yapışıyor, henüz gelişimini tamamlamamış ince, uzun parmaklarıyla piyano tuşları üzerinde notalarla flört ediyordu...

Cemiyet hayatının yakından tanıdığı hümanist ve hayırsever kişiliklerinin yanında mütevazılıklarıyla öne çıkan hukukçu Türker çifti biricik aşkları Ela'ya iyi bir eğitim aldırmışlar, kişiliğinin çok yönlü gelişmesini hep desteklemişlerdi...

Dost rüzgârın yumuşattığı yağışlı bir bahar gününün öğleden sonrasını geçirdiği koltuğa biraz daha gömülüp gözlerini

kapattı, Fondan ılık bir şarap gibi yudumladığı klasik müziğin tınıları yükseliyor, ezberindeki notalar gözlerinin önünde raks ediyordu… Her gün son seans sonrasında bu şekilde davranmayı itiyat haline getirmişti. Öykü içindeki öyküleri sevecenlikle dinliyor, uzman titizliğiyle kendisine danışılan konularda çocuk, ergen ve ebeveynlerine psikiyatri ve psikoloji disiplinleri çerçevesinde tanı ve tedavi desteği sunuyordu. Yaşamın kıyısından çekip aldıklarını hayat kadranına yumuşak bir sortiyle yerleştiriyor, nice Elalara kendisinin de bir zamanlar geçtiği yollarda köprü vazifesi görüyordu… Kısacık zamanın gizemli kollarında teninin harareti düşmüştü. Billur, kırılgan, el sürülebilir anılarına veda ederek ruhu dinginliğe ermiş bir şekilde gözlerini açtı Ela…

Bir süreliğine mecburi ikamet ettiği kuruma gelir temin etmek için organize ettiği baloya yetişmek üzere; parfüm kokularına, yorgun bedenlerin vücutlarından yayılan ekşi, nahoş ter kokularının karıştığı arabesk bir İstanbul gecesine doğru yüzünde geniş bir gülümseme ve iç huzuruyla aktı... Gitti...

Geceyi Yırtan Karanlık

Dilber Kadın'ın hamam kubbelerini titretecek cinsten gür sesinin peşine takılıp isteksizce kalktı, eğretice uzanıverdiği aç pirelerin güreş tuttuğu yatağından.

"Çayları tazele, hele Sürmeli!"

Şıpıtık terliklerini sürüyerek ikiletmeden yaptı üzerine ıslak sümük gibi yapışan vazifesini... Boşları toplayıp; bir soysuzun vişne çürüğüne çalan ağdalı pis pıhtısının kokusunu kınayla kaybetmeye çalıştığı ellerini keçeleşinceye kadar sabunladı… Bulaşıkları yıkayıp tezgâhın üzerine yerleştirdi. Taş binayı ısıtmaya zorlanan soba, kızgın bir ejderha gibi ağzını açmış indiriyordu ha bire işkembesine Sürmeli'nin attığı kürek dolusu kömürleri. Her seferinde daha fazlasını istiyor verdikçe de kor halindeki dili azgın alazlar halinde etrafındakilerin yüzlerini yalıyordu… Çöl ahusu çevikliğindeki Sürmeli, güve yeniğinden doğal ajurlar oluşmuş yün hırkasına sıkıca sarılıp koltuk altlarının yangınıyla ısıttı soğuktan morarmış parmaklarını…

Çökermiş gibi ilişti yatağının kendisine yabancı bir köşesine. Derinlerde, bedeninin gözle görülmeyen bir yerindeki derin yaradan kaynaklanan dayanılmaz bir sızıyla uyuşmuş gibiydi… Tüm beyin hücreleri işlevini yitirmiş, güne hasret gün yanığı yüzü sararmış, gözlerinin altında mor halkalar oluşmuştu.

Günler önce bir daha ne zaman göreceği meçhul dost yüzleri beynine, seslerini yüreğine kazımıştı. Kendi ördüğü duvarların çeperinde yankılandı sesleri, aynalara düştü suretleri… Onların kucaklayan sıcacık dünyasına dalıp gitti… Hüzünle sevincin yoğrulmasıyla; tatlıyla acının karışımı gibi mayhoş bir karşılaşmaydı bu…

Özgürce soluduğu havayı ciğerlerine çektikçe tüy gibi hafiflediğini hissediyor; acı meyvelerin kristal bir tabağın içinde sunuluşunu, yüzünde asılı kalmış güdük bir hüzünle sevdikleriyle üleşiyordu… İçindeki fırtınanın hortuma dönüşmüş hali etkisini yitirmiş, üzerine çöken ağır hasar bertaraf edilmişti. Birden bastırıveren tatlı uykunun kollarına teslim olmaya hazırlanırken; gergin tefin tıngırtısına bayılan kocaoğlan gibi devrildiği yatağı dolduran Dilber Kadın'ın, kaçak tütünden çatallaşmış, erkeksi sesi çınladı kulağında.

"Çorbayı kaynattın mı, kız Sürmeli?"

Kudret tarafından sürmelenmiş gözlerini düşürdü yere. Yükünü sırtlayıvermişlerdi kendinden önce gelenin… Mahcup, ezik, ürkekti deliğe tıkıldığı ilk gün. Sorgu melekleri gibi etrafında bitivermişti acılı hikâyelerin öznesi, damgalanmış, kader mahkûmu kadınlar… Mühürlü ağzından laf aldıkça her kafadan bir ses çıkıyor; ilençlere alkış sesleri, yaşa var ol nidaları karışıyordu…

Askere uğurladıkları oğullarının; yatalak anasına, yaşlı babasına emanet ettiği sürmeli gelin, aygın baygın bakışları, şehvet dolu nazarları görmemezlikten geldi çok uzun süre… Ay ışığında gizemli bir söyleşi paylaşan derenin serin sularına dalıp dalıp gidiyor içinde çöreklenen sıkıntıya cankurtaranlık

yapacak askerine uzun özlem nameleri yazıyordu… Çile güllerini derlerdi bölük pörçük uykularının aralarında. Cami avlusuna bırakılmış çocuk yalnızlığında kimseye açıklayamadığı derdiyle, kirpiklerinin arasına sakladığı katmerli gülleri dökülüveriyordu geceleri odanın dört bir köşesine… Sol yanının buza kestiği uzun kış geceleri sessizliği bölen ayak seslerini, çıtırtılarını duyumsadığını sanır, sıçrardı üzerindekilerle uzanıverdiği içirik döşeğinden… Pırıl pırıl bir bahar gününde aniden başlayıveren sağanağın ortasında kalmış gibi nemlenirdi bedeni… Kendini hapsettiği kahır dolu sessiz dünyasında göz önünde olmaktan kaçınır; uçkuru gevşek sözde kayınbabası olacak adamın zehirli ok gibi delici bakışlarından sakınırdı… İçine düştüğü çözümsüzlük dehlizinde acemi ve safça çırpınıyor, ruhunda esip duran fırtınanın en cılız bir esintisini bile dışarıya sızdırmaktan imtina ediyordu…

Düşünce yorgunu bedeni henüz uykuya alevlenmemişken, kapının zorlanıp aralanmaya çalışıldığını görünce; kaba nefes alışverişlerin gecenin bilinmezliklerine açılan penceresinden büyüyerek içine alacağı çirkinlikleri önlemek amacıyla askerinin çifte namlulu mavzerine yapışıp şuursuzca tetiği çekti… Birbirini takip eden silah sesleri gecenin karanlığını yırtarken; namusuna göz diken hayasızı aklayan, mağduru da topuzu kaçmış kantarda tartıp suçlayan mahkeme kuruluvermişti…

Nefsi müdafaa da olsa yirmili yaşlarını süren, yediveren güllerini kıskandıracak güzelliğinin, sahipsizliğinin ve ketumluğunun kurbanı olarak mahpus damlarının nemli, güneşsiz, güvensiz, ılık nefesli kalabalık ortamında çile doldurmaya mahkûm edilmişti...

Kesişen Yollar[1]

Gün çoktan karşı dağlara kavuşmuş, ortalık zifiri karanlığa boğulmuştu. Pöstekinin üzerinde uyuyakalmış genç kadın, her çıtırtıya havlayan köpeklerin sesiyle gözlerini aralayıp etrafı dinledi uzun uzun… Henüz dili yavaşça çözülüp yeni ayaklanmaya yeltenen koca bebeğinin, gün boyu ezgisine koşmaktan imanı gevremişti. Hastalanınca huysuzluğu artan oğlunu zorla uyutup derinden sızlayan bedenini ocak başından yayılan tatlı sıcaklığın koynuna uzatarak uykuya teslim olmuştu. Renkli harelerle oynaşan çatal dilli alevlerin feri azalmış, közler kararmaya yüz tutmuştu. Kuşluk vaktinden beri neşeyle kaynayıp duran pancarlardan yayılan mis gibi bir koku, akşamın rutubetli ayazına karışıp iki göz odayı kuşatmıştı. Ses etmeden sendeleyerek kalktı, titrek hareketlerle gaz lambasının fitilini ateşledi.

Ayakyoluna gitmek için ibriği, lambayı eline alıp oda kapısından usulca çıkmaya hazırlandı. Beşiktekinin, döşektekinin hırıltılı nefes akıp verişlerinin aksine, aşina olduğu gece kuşlarının seslerine karışan köpeklerin acı hırlamalarını bastıran öfkeli bir sesin gittikçe daha kuvvetli duyulmaya başlaması üzerine

[1] Acemi Dergisi ve Yazarlık Akademisi (YAZAK) işbirliğiyle düzenlenen 1. YAZAK Öykü Yarışmasında Birincilik ödülü almıştır.

elindekileri hızlıca kerevetin üzerine bıraktı. Şuursuzca duvardaki mavzere uzanmıştı ki irkildi, diklendi. Akşamüzeri çıtırdayan buz üzerinde düşmemek için zorla kuyuya kadar gidip geldiğini, birkaç kez daha gidip gelmesi icap ettiği halde oğlunun ağlamalarına dayanamayıp gidemediğini hatta cümle kapısını dayaklamadığını hatırlayıp telaşlandı. Kapıyı aralamasıyla birlikte, gölge gibi süzülerek içeri giren bir yabancının gür ve bezgin sesiyle durakladı.

"Davranma, yakarım!"

"Höst, puşt! Destursuzca bubanın bostanına mı girersin, ersiz mi bellersin bu haneyi?

Yabancı son bir gayretle beşiğe yönelip elindeki bıçağı salladı genç kadının yüzüne doğru:

"Sus be kadın! Ses etme, vallah kıyarım şu beşiktekine!"

"Komşular! Aman diyeyim yetişin!"

"Sus derim kadın! Canına mı susadın sen?"

"Hırlı mısın, hırsız mısın, yoksa ırz düşmanı mı? Hangi akılla girersin namahremime bir de tehdit savurursun hı!"

Genç adam yorgunluktan ha düştü, ha düşecekti. Kuzgun karası gözlerinin feri sönmüş, hareket ettikçe kana bulanmış apak mintanının altında pınar varmışçasına kaynayıp duran yaradan kanlar paçalarına doğru sızıyordu. Genç kadın sorgulayan nazarlarla ne olduğunu anlamaya çalışıyor, onu korkutan adamın kendisine ve çocuğuna zarar veremeyecek halini gördüğü halde nasıl davranacağını kestiremiyordu. Yığılıp kaldı şiltelerin üzerine. Sürükleyerek yürüdüğü sol bacağını çekemedi altına doğru, kapaklandı boylu boyunca. Bıçağı tok bir sesle savruldu, çulsuz odanın eskilikten kararmış tahta döşemesinin

üzerine. Merhamet dilenen bir sesle, yalvarırcasına aman diledi genç adam.

"Bacı, benden sana zarar gelmez. Müsaade et bu geceyi şuracıkta geçireyim. Yarın er vakitte giderim. Sakın ola ki kimseye haber vermeyesin. Say ki tanrı misafiriyim."

"Çok korkuttun beni n'oldu, niye bu haldesin?"

"Kanlımdan kaçarım bacı…"

"Kanlından mı kaçarsın, cana mı kıydın yoğsam?"

"Yok bacı! Ben kim, cana kıymak kim! Bacı yok mudur bir tas çorban? Sabahtan beri yoldayım..."

"Esme, kızım Irmızan'ım mı geldi yoğsam? Sesini duyar gibi oldum."

"Tövbe tövbe! He ya ebe nine Irmızan'ın geldi! Helga'nın, Karla'nın bereketli kıvrımlarına gömülüp zevk deryasında yüzmek varken neylesin benim gibi sakat karıyla, kokusunu içine çekmekten imtina edip yüzünü bile görmediği, aklı evvel oğlunu hatırlamak… İki, üç yılda da gelse, hasretine razıyım emme…"

"Üryanda görmüşündür koca nine, daha geleceği yok Irmızan'ının dur hele. ilk yaz gelsin de gelir belkim bu yıl…"

Elindeki mavzeri duvara asıp bacağını çekiştirerek sönen ocağı canlandırmaya yöneldi…

"Ah! Irmızan'ım ah! Boyun, bosun devrilsin emi! Bana reva gördüğün bu hayatın içine tüküreyim. Bir başıma yükledin bunca ezayı, bir de bu yabancı çıktı başıma. Ne edeyim, kime ne diyeyim? Köylük yerde zaten çok laf verdin ağızlarına… Ben sakatmışım, beni ne diye almışın karı diye? Görmüşün Alamanya'nın civelek tazelerini nefsin körelmiş bana karşı, bir

daha gelmezmişsin buralara. Nidecekmişsin gelip de yolu yok, ceryanı yok, suyu yok köy yerini, birde beş yaşındaki sakat kucak çocuğunu… Öyle ya nideceksin gelip de? Oralarda gördüğün medeniyet var mı ki buralarda? Gelip de burun kıvırasın, daha düne kadar içinde yunduğun dolabı. Yer sofrasında kafanı büke büke zıkkımlandığın bir tas çorbayı… Akşam, sabah ahırdan kürüdüğüm, buram buram kokan hayvan tersini. Tarlanın çapasını, ürünün hasadını, dövende ekine karışan hayvanın dışkısını, yele karşı savrulan buğdayın kaşındıran samanını. Tarlanın sürülüşünü, gece nohut tarlasına dadanan domuzları vurmak için nöbete yatışını, tarlayı ekmeyi, biçmeyi, otu, odunu tedarik etmeyi, buğdayı değirmene götürmeyi, doğuran hayvana el vermeyi… Nideceksin gelip de? Yüzün mü var elden ele, kucaktan kucağa gezen boyalı aşüftelerle oynaştığını bilen helalinle karşılaşmaya? Olsun Irmızan'ım olsun… Gene de benim erimsin, kabulümsün, bunca yıllık hasretliğimsin…"

Çıralı odunlardan sıçrayan şimşekli çakımlar; genç kadının zihnini karıncalayan anılarına yarenlik ediyordu. Çarçabuk pişirdi ayran aşını, reyhanı ufaladı parmak uçlarıyla. Közleri bir araya toparladı, ekmek dilimlerini maşanın üzerine dizip bir güzel gevretti. Odada tanış olduğu kaba nefes alış verişlerin dışında, kısa ve anlamsız sözlerle çektiği ıstırabı yansıtan bir erkek sesini duyunca sıçradı yerinden. Birden hatırladı evinde bir yabancı üstelikte bir erkek vardı… "Ya biri görürde dedikodu çıkarırsa, ya Irmızan'ımın kulağına gider de; senin karın yolun yolcusu, evine namahrem almış, namusuna helal getirmiş derlerse, o da karı lafına inanmayıp, boş ol derse niderim? Köyde kime anlatırım işin aslını, kime sığınırım kucağımda bebemle?

Varsın desinler tövbeler tövbesi benim bir suçum, günahım yoktur. Bizi bırakıp giden o, fingirdek yosmalarla harama uçkur çözen o, bunca yıldır arayıp sormayan, haliniz nedir demeyen o, neyin hesabını soracakmış… Gelsin, sorsun bakalım yüzü varsa…"

"Esme gelin… Esme kızım!"

"Vardım koca nine… Vardım."

Ne vakittir yanına uğrayamadığı koca ninenin bezini, idrardan ıslanmış esvaplarını değiştirdi. Örttü, bastırdı kocakarının üstünü. Çorbanın içine doğradığı gevrek ekmekler yumuşamış, mama kıvamını almıştı. Ağzı dişsizlikten mağara gibi olmuş kocakarıyı bebek gibi besledi, şefkatli elleriyle.

"Ah! Benim talihsiz gelinim! Esme gızım, sen olmayaydın hor olacakmışım besbelli. Allah seni tez günde Irmızan'ına kavuştursun, bitsin gayri bu hasretliğin. A kadın gızım, ne zaman gelecek dediydin? Ben kuyulanmadan geleydi ya, dünya gözüyle bir daha göreydim hayırsızı a gızım."

"Koca nine, ilk yaz geleceğim diye haber salmış dedim ya. Tomafil fablikasında çalışırmış, para irkip ev alacakmış. Bizi de Alamanya'ya götürüp, Helliibram'ımı da Alaman tokturlarına gösterecekmiş… Varın öyle deyin Esme'm de, Helliibram'ım da gözümde tütüyor diyesiymiş…"

"Doğrusu bu helbet, a gızım! Bir koca nerdeyse, goncası da, evladı da orda olur, münasibi budur emme…"

"Benim de muradım budur koca nine… Benim de muradım budur!"

Oğlunun harareti düşmüş, öksürüklü, tıksırıklı nefesi düzene girmişti. Yorganını çekti üzerine, yanaklarına küçük

buselerle dokundu sevgi kelebeğinin öpücüğüne eş… İniltilere karışan "ah, anam yandım!" sözlerini işitince yabancı erkeğin yattığı yere doğru yöneldi. Kapaklandığı yerde yatan erkeğin göğüs ve bacak kısmından tahta döşemeye sızıp küçük gölcükler halinde kümelenen kan yerde kurumaya başlamıştı bile.

"Ağam halin nicedir, yaran derin mi? Dem olmuş her yer, hele bir tas çorba iç de bakalım bir."

"Sağ ol bacım. Ah! Kocan gelmeden gidebilsem, seni de dara koydum."

"Bu gece gelmez gardaş, iyi ol da hele."

"Yarın akşam gelinceye kadar giderim her hâl."

"Yarın da gelmez ağam. Yaranı tımar edelim, düzel hele gidersin."

"Ya öbürsü gün gelir mi bacı?"

Yüzünü ekşitip yüklüğe doğru yöneldi Esme gelin. En kabalarından seçti döşeği, yastığı, yorganı. Ocak başına yakın yere serip hazırladı. Yere kapaklanmış erkeği onun da yardımıyla oturur hale getirdi, arkasını besledi yastıklarla.

"Mintanını çıkaralım da bakalım yarana ağam."

Yüzüne ilk kez bakıyormuş gibi baktı uzun uzun. Saçları ve bıyıkları güneşte olgunlaşmış buğday başaklarını andıran sarılıktaydı. Menevişli gözleri harelenmiş, yüzü kefen beyazlığına bürünmüştü. Birden Irmazın'ının sureti düştü yabancı erkeğin yüzüne. Hasreti kavurdu ciğerini, yüreği şimşeklendi, kasıklarında derin ve inceden bir sızı hissetti. Diri bedeni nemlendi, göğüs uçları diklendi… Kan hücum etti yüzüne kızardı, heyecanlandı, kendini dar attı abdestlikteki lavaboya. Aynaya akseden al pençeli yanaklarına buz gibi suyu vurunca toparladı

kendini. Tülbendinden çıkan kınalı, isyankar saçlarını toparlayıp sıkıştırdı. Kalbine akıveren hasretle katmerlenmiş duygularına gem vuruncaya dek oyalandı. Yüzünü ciddi bir ifadeyle maskeleyerek elindeki malzemelerle odaya döndü…

Rab; kolunun ve bacağının eksikliğini yüreğine fazlasıyla bahşetmişti Esme gelinin. Sabırlı ve şefkatliydi, şifalıydı elleri. Allah'a inancı tamdı. Mevlitlerde Kur'an okur, düğünlerde def çalıp yanık ve buğulu sesiyle türkü türkü çağıldardı. Ölü yıkar, tavuk keser, doğuran hayvanı gayrete getirirdi. Çift sürer, ekin eker, biçer, düvene koşulurdu. Ne yapsındı, iki kör boğaz ona bakar, onun gayretiyle nefeslenirdi…

"Ağam şu mintanını çıkaralım da bakalım ne menem bir yaraymış ha bire kanayıp durur."

"Tamam bacı sağ olasın."

Mintan, çamaşır çıkarmayı akıl edemediğine hayıflanıp yüklükteki sandığa yöneldi. Üzerindeki yükleri aceleyle indirip sandıktan "Irmızan'ım gelince yenice giysin" diye düşünüp bohçacı Şehriban'dan aldığı iç donunu, fanilayı, mintanı, kullanılmamış tülbendi çıkarıp kerevetin üzerine serdi. Yaralı bedeninden çamaşırları ihtimamla çıkarırken elini köze değmişçesine birden çekti. Uzun yıllardan beri ilk defa bir cıbıldak erkeğin tenine dokunmuştu. Kan hücum etti her zerresine. Kalbine bir burgu sokuldu aniden, kasıklarında ince bir sızının zonkladığını, her yerinden ter fışkırdığını hissetti. Utandı, başını öne eğdi, gözlerini düşürdü yere. Cemalini nicedir unuttuğu kocasına karşı arzularına gem vurmayı öğrenmişti gayri ama bu sefer başkaydı. Heveskârdı, için için şahlanmış, tomurcuklanmıştı

bunca yıl içine hapsettiği kadınlık duyguları. Ne yapsındı genç-ti, sevilmek, okşanmak onunda hakkıydı emme…

"Ah Irmızan'ım ah! Sen de böyle mi uydun şeytana gözden ırakken? Alaman yosmalarının davetkar göz süzüşlerine inanıp da bizi yok saydın. Tabi senin elinin kiri değil mi bunca harama iltifatın. Ya ben ne yapacağım şimdi? Senin yolundan gitsem münasip mi kadın kısmına de hele… Benim doruğa çıkmış yangınımı hangi karlı dağın, buz gibi suyu söndürür hıı?

"N'oldu bacı, kan mı tuttu?"

Arzuyla tutuşan bedeni, kalbine hücum ediveren heyecanı, genç kadının cevap vermesine mani oldu. Sustu… Sıtmalandı vücudu, zihnine üşüşen geçmişle hesabına şimdilik ara verircesine elini salladı boşluğa doğru…

"Yok ağam bu yara ne ki, nicelerine şahit oldu bu gözler."

Tülbentten büyükçe bir parça yırtıp ılık suyla ıslattı, erkeğin tenine dokunmaktan kaçınarak yarayı bir güzel temizledi. Kurşun göğüs kısmını sıyırmış geçmiş, etinin bir parçasını koparmıştı. Gül gibi fıkrayan yaranın üzerine, tavanın içinde yaktığı tülbent parçalarının külleriyle tampon yaptı. Küllerin üzerine daha önce yağ, pekmez ve unla bulamaç yapıp hazırladığı merhemi bolca sürdü. "Irmızan'ım gelince tutunurum" diye alıp kullanmaya kıyamadığı tülbendi kuşak gibi sıkıca bağladı. Üzerine fanilayı, kocasının mintanını giydirdi. Ne çok özlediğini fark etti erkeğine hizmet etmeyi… Bu sefer, yüzüne utanmadan baktı içine şeytani hevesler düşüren genç adamın…

"Bacı sen nerden bilirsin yarayı böyle tımar etmeyi?"

"Ağam, köy yerinde toktur mu var, anamdan ebemden

görmüşlüğüm vardır helbet. Şu poturunu da çıkarsak, bacağını da tımar etsek."

"Yok bacı utanırım iç donuyla… Kes at poturu."

Kör makasla uğraşa uğraşa kesti poturun paçasını baldırına kadar. Yine kelebeklendi yüreği, fırtınalarda çoştu, meltemlerde duruldu hisleri. Şahlanan şehvet ve tutkuyla sarsıldı bedeni. İçine çöreklenen kadınsı boranın, genç adam tarafından fark edilmesine müsaade edemezdi. Kurşunla parçalanan yaranın tımarını sevecenliğine karışık utançla yaptı, sardı, sarmaladı. Isıttığı çorbaya, kıtır ekmekleri doğrayıp önüne koydu tepsiyle genç adamın. Malzemeleri topladığı anda mızıldadı Helliibram, vardı kucakladı sevgiyle. Ayaklanmış hislerini bastırırcasına öptü öptü oğlunu defalarca. Ocağı canlandırdı, ocağın yanındaki pöstekinin üzerinde terleyen oğlunun esvaplarını değiştirdi. Karnını doyurmak için mutfağa yöneldiği anda duydu oğlunun sözlerini.

"Ana! Buba!" El çırptı Helliibram sevinçle…

"Yok, oğul buban değil! Bu gidişle hiç gelmeyecek yalım…"

Esme, bir anda adını bile bilmediği erkeğin çekimine kapılıp nicedir dizginlediği kadınlık duygularının köpüklü çavlanlar gibi coşmasından ürktü. Faş edilmişçesine arlandı, kendini işe koştu. Yumruk gibi bir hamur tuttu. Kararmaya başlamış ocağı harlayıp henüz köz olmamış odunların üzerine sacı oturttu. Bazlamaları arka arkaya pişirip bohçaladı. Ruh ve beden yorgunu genç kadın, otururcasına yatağına sokuldu…

Sabahın alacasında öten horozların sesiyle ayaklandı sessizce. Odayı ısıtıp çorbayı pişirdi. Damdaki hayvanları doyurdu, suladı, terslerini kürüdü. İki ineğinin sütlerini sağıp ocağın en

uzak köşesine koyduğu sacayağının üzerine oturttu. Kümesteki tavuklarını yemledi, sularını tazeledi. İki üç posta su taşıdı kuyudan, küpleri doldurdu. Kucak kucak odun taşıdığı sırada mızıldayan Helliibram'ının sesine yöneldi odaya.

"Vardım Helliibram'ım! Vardım!"

Odada, oğlu ve koca ninenin dışında kimse yoktu. Hayal miydi, rüya mıydı yaşadıkları bilinmez… Dışarıda taze kar serpeliyordu, izleri örtercesine. Eşikte durdu uzun uzun, kirpiklerinde duraladı kristal tanecikler, iki inci tanesi düştü yanaklarına, say ki kaderine… Say ki gidip de dönmeyene…

Uzat Elini Anne

Götürün evinize… Yapabileceğimiz bir şey yok!

Evimize giderken yürümek, sadece saatlerce yürümek istedim. Amacım vakit kazanmak mıydı, yürürken kendi kendimle dertleşmek miydi orası muamma… Yoksa duvarlarını bir zamanlar kahkahalarımızla yıkadığımız evimizde senin yokluğuna nasıl alışacağımın tedirginliğiyle mi geri geri gitti adımlarım? Yürüdüm yürüdüm, saatlerce yürüdüm. Ne gözümde yaş, ne ağzımda tükürük kalmayıncaya kadar. Acının ve talihin en ağır yumruğunu yediğimden beri ruhumu meltemlere değil, fırtınalara teslim etmiştim, annem. Bir çocuk kadar güvensiz, yalnız ve endişeli. Her şeyi geri sarıp düzeltebilmek için canımı bile verirdim. Ah! Keşke… Keşke.

Keşke, alışkanlıkla zile bastığımda her zamanki gibi kapıyı sen açabilseydin annem… Ama sen, içindeki fay kırıklıklarını, ünlenmemiş sedalarınla harmanlayıp, yılgın bir şekilde yaşamaktan dem vurmayı çoktan terk etmiştin. Ağzın nicedir mühürlüydü. Hep uzun otururdun yine her zamanki yatağında. Çivisi oynak, kapısı aralık bu handa; kaybolmuş ömrüne yanmayı bırakmıştın artık. En temiz duygularının kırılgan zincirleri ise çoktan gevşemişti yumuşacık ellerinde. Ateşle buz arasında bir dağlanıp, bir üşüyordu narin bedenin. Dümen suyuna

ram olmuş gibi kendiliğinden gerilen bedenin gevşeyiveriyor akabinde hücrelerinde hissettiğin uykunun ılımlı sükunetinde kayboluyordun. Geriye köpükten bir yelpaze bırakırcasına akan suyun saydamlığında gezdiriyor gibi bakıyordun, yosun rengi menevişli gözlerinle bize.

"Sahi anne tanıyor muydun beni? Çok sevdiğin kızın Merih'i. Hani ilk göz ağrım, ilk mürüvvetim diye bağına basıp, toz kondurmadığın."

Toz deyince; şarkılarla dertleşe dertleşe mobilyaların üzerine sinen o minik tanecikleri sildiğini hatırladım birden… Endam aynası gibi parlardı, sihirli parmaklarınla dokunduğun her yer. Bembeyaz, kanaviçe işlemeli divan örtülerini silkeler de silkelerdin. "Kırlentleri yerinden oynatmayın, perdenin pandülünü hızlıca çekmeyin sakın" derdin bıkmadan, usanmadan. Titizdin annem, biz ise çocuktuk. Sadece birkaç söz dinlemeyen, küçük çocuk. Görünmez bir mürekkeple yazılmış yazı gibiydi, yumuşak tabiatınla yaptığın katmerli emeklerin. Tek derdin biraz anlayış, birkaç tatlı dil idi duymak istediğin. Burukluklarını, öfkelerini, üzerine tuz basılmış gizli yaralarını bize hissettirmezdin güya. Ama çocuk aklımızla bakışlarında derin suların karanlık ifadesini, yüreğindeki volkanın patlamak üzere olduğunun işaretlerini seziyorduk annem.

"Annem! Bak, ben geldim. Hani sen çok severdin bu madlenleri. Yanında buz gibi sade şişe gazoz da getirdim. Aç gözünü, çöz dilini, Emine Sultan. Senin türkünü koydum pikaba. Çalıyor dinle, bak! Hadi beraber söyleyelim bu sefer n'olur."

Yeşil ördek gibi, daldım göllere
Sen düşürdün beni dilden dillere
Başım alıp gidem gurbet ellere
Ne sen beni unut ne de ben seni

Seni unutmak mümkün mü hiç annem! İlk önce hediyeni alırdım, gittiğim yerlerden. Hep çok istediğin şey olurdu nedense. "Nasıl bildin Merih'im buna ihtiyacım olduğunu" derdin ya, evdeki küçük kuşların haberini uçuruverirdi bir şekilde. Seni mesut görmekti çocuklarının tek amacı… İnişli, yokuşlu, uğultulu vadiden gelen amansız kasırgalardan yorulmuştu bedenin. Frenlemeye çalıştığın yabansı huzursuzluğun gün yüzüne çıkınca öfkenin bulaşıcılığıyla hiç istemediğin bambaşka iklimlere sürükleniyorduk ailecek. Bu durumlarda yaşadıklarımız/yaşamadıklarımızın yüreğimizde bıraktığı tortuyla kimsesizlik girdabında buluyorduk kendimizi annem. Sen de anladın en sonunda hayatla pazarlık yapılamayacağını, törpüledin sivri çıkışlarını. Zemheri yemiş, güz gülleri gibi kavruk ruh haline bürünüp, türkülerin kâh dinginliğine vuruldun, kâh yanıklığına…

Yanık derdin fazla kızarmış ete. Ala pişmeli; kanı, canı yerinde olmalıydı sana göre. Kurban bayramının ikinci günü terasta kurulu kuzinenin üstünde cızır cızır kızartırdık etleri. Her sene tekrarlanır, aile olmanın tadına varılırdı. Hele o ayakta, diri diri, kapış kapış yediğimiz yumuşacık külbastılar yok mu? O lezzeti hiç unutamadım Emine Sultan. Babamı kaybedince büyü bozulmuştu annem. Her sene çoğaldı mazeretler. Aile efradından palazlananlar uzak iklimlerde çiçeklenip, meyveye durdu. Bayram günleri kaymaklı tatil kaçamaklarına kapı araladı.

Senin anlayacağın öncelikler, tercihler değişti sultanım. Bir de senin hastalığın eklenince bunlara, tadı kalmadı. Eskiden bizi mest eden hiçbir şeyin...

"Şey deyip durma kızım, bunun bir adı yok mu? Diline virt etmişsin ne o şey şey." Derdin ortanca kızın Zühre'ye. "Aman anne, tek kusurum bu olsun. Boş ver, takma kafana tokadan başka."

"Başka teneke yok mu Merih'im? Elimde kaldı kızım, canım köklü çiçek fideleri." Hicabından boynu bükülmüş küpeliler, kıvrım kıvrım yapraklarına tatlı rayiha hapsetmiş karanfiller, renk renk tomurcuklanmış menekşeler olurdu elinde. Cam güzeli, kına çiçeği, Arap yasemini, çuhası, kadifesi…

Kadife gibiydi teni değil mi annem, ilk bebeğim doğduğunda. Nasıl da acemiydim, nasıl da çocuk. Bebeğin bakımıyla ilgili sorduğum her soruya, "çocuğun çocuğu olmuş" diye dalga geçip gülüşürdü arkadaşlar. Ama sen el koydun, kanat gerdin. Bebeğimle beni yeniden büyüttün Emine Sultan. "Soyma kızım çocuğu birden, sen sıcaktan bunaldın diye o da mı bunaldı bakalım. Aheste aheste çıkaracaksın üstünü. Önce yeleğini, sonra zıbınını. Açma…"

El açması kol böreği yapardın ramazan gecelerinde, yüzünde rüyalarının izi henüz silinmemişken. Kızlarını uyandırmaya kıyamazdın, uğraşır da uğraşırdın. Odun ateşiyle inatlaşa inatlaşa, çaresizlikten nar gibi kızarmış, kokusuyla ziyafete davetiye çıkaran iki tepsi kol böreğin hazır olurdu sahura. Kızgın kuzine üzerinde hiddetlenerek kaynayıp duran çaydanlık her dem emrimize amadeydi, sayende annem. Anne olmak zor anneciğim;

hayvana akılsız derler bir de. Kedi, köpek nasıl taşır ağzında eniğini.

"Enik, menik getirmeyin bir daha eve sakın ha! Sadece sevmekle olur mu? Hizmetini göreceksin, ağzı var, dili yok hayvancıkların" derdin sultanım. Hatta bir kuytuya sığınmış; açlıktan, bakımsızlıktan titreyip duran kedi enciğini eve getirip biberonla besleyip büyütmüştün. Nasıl sokulurdu mırıl mırıl eteğine. Bize her zaman derdin sakın hayvan deyip geçmeyin…

"Geçme evladım bu tarafa, yerler ıslak. Düşersiniz alimallah, iş çıkarmayın başımıza sabah sabah" derdin torunlarına. Dinleyen kim? Onlarda, bir zamanlar senin bizim gibi çocuktu annem. Tek dertleri yemek, içmek oynamaktı. Onlara her şey oyun geliyordu. Yazın, bilhassa köyde…

Köydeki kiraz ağacının, yanakları henüz kızarmaya durmuş lezzet habbelerinden en nazeninini koparmak. Koparmaya kıyamadığımız salatalıkların körpesini seçmek. Topladığı vişnelerin ikisini sepete, beşini çekirdeğiyle midesine indirmek. İndirdiğimiz yükleri eşeğin sırtındaki heybeye yükleyip, kellelerin afyonunu çıkartmaya uğraşan bize çaktırmadan tarlanın etrafında koşuşturmak. Koştura koştura kayadaki yeşil yosunları taşla ezip, ellerini kınalamak. Kınalı tavuklara kış demek, hindiyi "kabaramazsın kel Fatma" diyerek sinirlendirmek, ördek sürüsünü perem perem dağıtmak…

"Dağıttın Zühre'm kendini iyice. Aklını başına devşir, tevekkül et Allah'a. Bir tek sen misin eşini kaybeden? Evlatlarının boynunu bükük, yuvanı tarumar bırakma. Geçecek kızım,

bugünlerde. Gerçi delip de geçiyor o belli. O besbelli kızım, delip de geçiyor…"

Geçmedi senin hastalığın, gelip de geçmedi annem. Sahi tanıyor musun bizi, Emine Sultan? Kızlarını, en sevdiğin torunlarını. Bak biz geldik! Bitimsiz uykularına biraz mola ver. Kirpiklerinde donan yaşları sil. Dokununca soluverecekmiş gibi duran kızıl gül goncası dudaklarını arala. Dişlerinin gerisinde biriktirdiğin ağulu nefesini azat et. Yine öfkelen, hepimize kız. Kusurlarımızı yüzümüze çarp sultanım. Çarp ki bunca yıllık bedava hamallığına katlandığın, katran karası tortularla yüreğine çöreklenen zehri söküp atasın…

Atmalara kıyamadığın salatalık kabuklarıyla tazelediğin yüzüne öyle yakışırdı ki tebessüm. Gözlerinin içi parlar, kaz ayakların diken diken yol alır, bize de sirayet ederdi annem. Sen gülmeyi unutunca gülmez, konuşamayınca biz de konuşmaz olduk sultanım… Dilinden düşürmediğin duanı tanıdığın, tanımadığından esirgemeyen annem. Aç yumuk gözlerini, yap duanı şimdi. "Evlatlarım de" mecalsiz kollarınla sar, sarmala bizi. Bak biz geldik! Emine Sultan. Kızların, evlatlarından ayırmadığın damadın, ağlamalarına dayanamadığın torunların. Sen seversin madleni, sade şişe gazozu. Aç ağzını annem, dur ben yedireyim sultanım. Hatta en sevdiğin türküyü koydum pikaba bak çalıyor. Hadi hep birlikte söyleyelim, sen de söyle ne olur…

Sevdiğim cemalim güneşim mahım
Seni seven aşık çeker ezvahın
Getir el basayım Kelamullah'ın
Ne sen beni unut, ne ben de seni…

Seni unutabilir miyiz annem. Sen unutulacak kadın mısın Emine Sultan?

Sultanım ne oldu, niye öyle baktın bize? Tanıdın mı bizi yoksa? Bir şey mi istedin, su mu? Dur kalkmaya yeltenme. Kuş misali çırpınıp, dövme havayı dermansız kollarınla. Dudakların mı kıpırdadı ne? Yine duaya mı durdun, tanıdık tanımadık… Hangimizi tanıyamadın? Şu uzun boylu, sarışın kızı mı çıkaramadın? Ha, o kim biliyor musun? Hani doğduğunda teni kadife yumuşaklığında olan ilk torunun, Mete var ya onun sözlüsü Sevtap. Uzat pamuk elini anneannesi, elini öpmeye geldi gelinin.

"Uzat elini anne."

"Anne, elini uzat."

"Sultanım, elini uzat."

"Anne!"

"Annem!"

"Anneciğim!"

Ruhlar Arası Göç

Mesleğim gereği bilirim hastane odalarının ne kadar gam, kasavet yüklü olduğunu. Yatan hasta için sıkıcıdır. Başında bekleyen içinse kendisini cam fanus içinde hissettiği geçmek bilmeyen zaman dilimidir. Hele de refakatçi gençse saatler geri geri atar adımlarını. Demirden bir el sıkar zannedersin boğazını. Gece boyu bir yumru oturur böğrüne, yüreğin ise çimdiklenir durur…

Epey zamandır hastanedeydim. Acılı ve meşakkatli bir tedavi sürecinin son iki haftasına girmiştim. Mutfak tüpünün aniden alevlenmesi sonucu, söndürmeye çalıştığımız yangından birinci derecede yanıklarla kurtulmuştum. Serviste çalışanların üstün gayretiyle hayata dönmüştüm. Ağrılarım azalmış, aynalarla dargınlığım son bulmuştu nihayet. Epeydir TV seyredemiyor, kitap okuyamıyordum. Çocuklarım, torunlarım münavebeli olarak yanımda sabahlıyordu. Sıra havai torunum Seval'deydi. Uzun telefon konuşmasının ardından başlıyordu mesajlaşmaya. Telefonu bırakıyordu elinden bu sefer de tablete yükleniyor da yükleniyordu. Sıkıldığını, sorduğum sorulara bir zaman sonra verdiği kısa cevaplardan, oflayıp puflamalarından anlamamak imkansızdı.

"Seval'im, bir tanem! İstersen sen şimdi eve git. Ben çok iyi hissediyorum kendimi bugün. Yarın öğleden sonra gelirsin, istersen."

"Hakikaten iyi mi hissediyorsun kendini tontoşum? Bu ne güzel haber! Yoksa benim yarenliğimden mi sıkıldın?'

"İyiyim dedim ya a kızım! Sevinmedin mi yoksa?"

"Öyle soruya karşılık soruyla cevap verince unuttururum sanma tontonum. Sıkıldın mı yoksa benim arkadaşlığımdan? Anneannelerin en şişkosu!"

"Aman da aman! Pek alınganız bugün. Sıkılır mıymışım ben hiç güzel Seval'imden. Gel bir öpücük ver uzaktan, gitmeden önce. Doğru eve, oyalanma orda burada. Anneni arar söylerim ben."

"Tamam şişkocuğum, kaçtım ben hadi bye."

"Güle güle bebeğim, dur Seval! Dur kızım!"

"Ne oldu anneannelerin en güzeli?"

"Gelirken bana birkaç roman getirsen de, okusan ne iyi olurdu kızım."

"Emrin olur Gülriz Sultan. Bak bu hakikaten iyileşmeye başladığının işareti. Hım, şimdi ne tür roman olsun? Özlemlerini ucu yanık mektuplara yazıp kara trene yükleyerek yolunu gözleyen sevdalıları anlatan köy romanı mı ya da zengin erkek, fakir kız aşkını işleyen eski tür roman mı istersin? Veya günümüzün sabun köpüğü gibi içi kof aşklarının romanı mı olsun? Romantik mi olsun, komedi mi? Dram mı, fantastik mi? Gerilim mi, kurgu bilim mi hangisi?"

"Bu kadar lakırdı edeceğini bilseydim, hiç seslenmezdim a kızım. İyiyiz dediysek, tövbe tövbe!"

"Bilmez misin torununu sultanım? Doğuştan dalgacıyım ben, rahmetli dayım gibi."

"Aman kızım! Getir de ne getirirsen getir Allah, billah aşkına."

"Buldum, darası ağırım! Buldum ne getireceğimi. Tam da senin seveceğin türden bu kitap."

"Adı neymiş güzel kızım?"

"Sürpriz, Sultan'ım. Sürpriz, hadi bye."

"Deli kız sen de… Hadi sana da bye…"

Seval'im ertesi günü, her zamanki delişmenliğiyle fırtına gibi esti, gürledi. Yalnız başıma kaldığım hastane odasında. Hayatı hiçbir zaman ciddiye almaz, karamsar olduğumuz anlarda bile komik bir şeyler bulur güldürürdü bizleri.

"Kitap getirdin mi güzel kızım?"

"Getirmez olur muyum hiç sultanların en haşmetlisi."

"Yaşa! Var ol! Neymiş konusu pek merak ettim?"

"Hacmi büyük anneanneciğim! Sen inanır mısın böyle bir şeye bilmem ama bu kitap Amerika'da yok satıyormuş. Çok ilginç bir konusu var. Bana bile uçuk geldi, ne yalan söyleyeyim."

"Çatlatma kızım insanı a! Hasta halim de!"

"Heyecan olsun istedim anneannelerin en sabırsızı… Şimdi sana bir sorum var. Güya genç yaşta, kaza ile biri ölürse tekamülü yarım kaldığı için, başka bir bedenle tekrar dünyaya geliyormuş. Buna da reenkarnasyon deniyormuş. Ruhun sürekli olarak tekrar bedenlendiğine inanan spiritüalistlerin bu olaya verdiği admış bu. Kitabın konusu bu durumda olan birinin hayatını anlatıyor. Sen inanır mısın böyle bir şeye, anneannelerin en bilgesi?

Yıllar yıllar öncesine, Köy Ebe Okulundan mezun olduğum günleri anımsadım birden. Taşrada altı yıl mecburi

hizmetimi yapmak üzere, Hatay ili Yayladağ ilçesinde görevlendirilmiştim. Ulaşım araçları şimdiki gibi yaygın değildi. Devamlı gebelik kontrolleri veya acil doğum için haber geldiğinde köylere at, katır sırtında giderdik. Yaz, kış demez görev aşkıyla koşardık doğumdan doğuma. Adımı söylemekte zorlanan köylüler "heybeli ebe" takmışlardı adıma. Gittiğim evlerdeki yaşlı ve çocukları sevindirmeyi pek severdim. Heybemde onlar için kına, akide şekeri, balmumu, kaya sakızı bulunurdu mutlaka. Şayet zor doğum gece gerçekleşirse veya kar yolları kaparsa inemezdim ilçeye. O zaman zorunlu bir misafirliğim olurdu köy muhtarının veya bayan öğretmenin lojmanında. Tuhaf ve mucizevi doğum hikâyeleri anlatıyorlardı, bir türlü anlam veremediğim…

Anlatılanlardan en ilginci, güya Yayıkdamlar Köyü'nde Meryem adlı genç bir hanım gebeliğinin son aylarında bir rüya görmüş. Pazarda alışveriş yaparken on sekiz on dokuz yaşlarında bir genç Meryem'in yanına koşarak gelmiş. "Bir aya kadar sizin evde yeniden dünyaya geleceğim," deyip kayıplara karışmış. Meryem bu rüyayı, erkek çocuk doğuracağına dair bir işaret olarak algılayıp, sevinmiş. Erkek çocuk doğurmasına doğurmuş ama çocuğun karnında ve sırtında nal izlerini andıran çöküntüler varmış. Bir mana veremedikleri gibi üzerinde de durmamışlar. Çocuk iki yaşında konuşmaya başlayınca hiç görmediği sıntıraş, kerpeten, çekiç gibi aletlerin adını saymaya başlamış. Nerede bir eşek, katır, at görse yanına gitmek istermiş. Gidince de hayvanların ayaklarına ayaklarına bakarmış. Devamlı vara yoğa huysuzlanır ağlarmış, ailemin yanına gideceğim diye tuttururmuş. Altı yedi yaşlarına gelince bir gün:

"Benim adım İrfan değil, Cevza. Sen benim annem değilsin. Ben Suriye'nin Müslimiye ilçesinin, Çayırbahçe mahallesinde oturuyordum. Babamla birlikte nalbantlık yapıyorduk. Cins bir atın ayağına nal çakarken, birden huysuzlandı. Zapt edemedik hayvanı. Altına aldı çiğnedi, tepikledi beni. Kan revan içinde kaldığımı hatırlıyorum. Ruhum bedenimi terk ederken yükselen feryatları duyuyor, çevremde toplananları görüyordum. Bir hafiflik geldi üstüme. Beyaz bir ışığa doğru yükselerek içine doğru çekildim. Sonrası kuyu gibi sığ ve sonsuz karanlık…" demiş. Aile büyükleri, nefesi kuvvetli hocalara okutup muska yazdırmışlar, ecinni taifesine karışan çocuğu bu musibetten kurtarmak için. Kimi hocalar da: "Rüya görmüştür bacak kadar çocuk nire, Suriye nire?" diye yorumlamışlar. Bazıları: "Paran, vaktin varsa götür bakalım çocuğu dediği yere. Aslı, astarı yoksa kesilir sesi," demiş. Kimi hoca: "İslam inancına göre, dünyaya gelen her şahıs vefatının sonunda amel defterine göre yaptığı fiillerden dolayı hesap verecektir. Hesabın sonrasında cennet veya cehenneme gideceği inancı bulunmaktadır. Bunun aksini söylemek Amentünün ahiret inancını inkâr olup insanı İslam'dan uzaklaştırır. Zayıf irade sahipleri etkilenir bu hikâyelerden. Israr ederseniz dinden çıkarsınız alimallah," demiş. Kem, küm eden aileyi kovmuş huzurundan.

İrfan devamlı Suriye'deki hayatından bahsediyormuş. Babasının adı Affan, annesinin adı Sündüs'müş. Dokuz kardeşin en küçükleriymiş. Evleri kocaman bir bahçe içinde tek katlıymış. Bahçenin etrafı taşlarla örülü, cümle kapısı türbe yeşiline boyalı tahtaymış. Nalbant dükkânları bir mahalle aşağıdaki Şah Sultan Camii'nin hemen arkasındaymış. Rüyasında ya da

arkadaşlarıyla oynarken şimdiye kadar duymadıkları isimleri söylermiş. Amire, Dafi, Derbend, Ayke, Beşuş…

Aile küçük baş hayvanlardan birkaç tanesini satıp varmışlar Suriye'nin Müslimiye ilçesine. İrfan düşmüş önlerine; önce bedesteni geçmişler, sonra yemeniciler arastasını. Şah Sultan Camii'ni görür görmez başlamış koşmaya İrfan. Camiyi çevreleyen duvarların bitiminde kıvrılan yolun yarısında yakalamışlar çocuğu, nefes nefese. İki katlı, umur görmüş kâgir bir binanın önünde durmuş çocuk. Alt katın duvarları yok denecek kadar azmış. Duvar yerine iki kanatlı, geniş, eskilikten kararıp lime lime olmuş tahta kapının üzerinde kocaman bir asma kilit varmış. Nalbant dükkânının kapalı olduğunu görünce, yoldan geçen sakaya Affan Usta'ya ne olduğunu sormuşlar. Burasının yıllardır kapalı olduğu, ustanın iyice yaşlandığı cevabını alan İrfan, yönünü çevirmiş Çayırbahçe Mahallesine doğru. Önce bir afallamış yollar, evler değişmiş seneler içinde. Arkadaşlarıyla top oynadıkları çayırı hatırlamış ama yerine pazar yeri kurulduğu için pek çıkaramamış. O mahalde gezinirken yine koşmaya başlamış, bir aralığa girmiş. Kahvelerden birinin önünde durmuş. "Ben nalbant Affan Usta'nın ölen oğlu Cevza'yım. Yeniden dünyaya geldim. Evimizi bilen biri varsa tarif edebilir mi?" Kahve sakinleri şaşırmışlar bu işe. Kim bu meczup diye hakir görmüşler. Azarlayıp, kovmuşlar oradan. Ailesi araya girip ciddi ciddi sorunca, tuhaflığına rağmen tarif etmişler evi. Tek katlı, taş duvar örülü, yeşil kapıyı görür görmez ağlamaya başlamış İrfan'cık. Kapının ipine asılmış, alışkın bir el. Dayağından kurtulan kapı gıcırdayarak açılmış, her zamanki gibi. Avluda

çamaşır kazanındaki çamaşırları tokaçla karıştıran yaşlı kadına doğru koşan İrfan:

"Sündüs Ana! Ben geldim! Oğlun Cevza'yım ben. Yeniden doğdum bak!"

Yılların hasreti ve şaşkınlığıyla çözememişler ana oğlu uzun bir süre. Gülmeler, ağlamalara karışmış. Terler, salya sümüğe... Ev ana baba günü gibi dolmuş, taşmış. Aile bireylerinin adlarıyla seslenmiş İrfan. Gözleri âmâ Affan, kucağından hiç indirmemiş Cevza'sını. Sevdiği yiyecekleri hazırlamışlar el birliğiyle. Meryem ve kocası şaşırıp kalmışlar bu işe. Sevdiği kızı, Amire'yi sormuş gizlice Ayke Ablasına İrfan. "Sen öldükten sonra içine kapandı Amire'cik. Yıllarca evlenmedi, senin yasını tuttu. Ta ki babasını kaybedip evlerinin erkeksiz kaldığı güne kadar. Zengin bir tüccarın ikinci karılığını kabul etti annesini de yanına alacağı sözünü alınca. Çocuklarıyla yaşayıp durumuş Halep'te," cevabını almış. Eski arkadaşlarını arayıp bulmuş, şaşkınlık içinde sarmaş dolaş olmuş koca adamlarla. Eski günleri yad edip basmışlar çocukça kahkahaları.

Bir hafta vakit geçirmiş iki aile, neşe içinde. Dönüş vakti gelince İrfan ayrılmak istememiş ailesinden, ailesi göndermeye gönülsüzmüş Cevza'larını. Giden ağlamış, uğurlayan ağlamış, apaydınlıkken birden kararan gökyüzü ağlamış bu vedaya. Sonrası İrfan büyüyüp aklı başına gelince her sene gider olmuş Suriye'ye. Son gidişinde Beşire halasının torunu, güzeller güzeli Elfiye'yi kendisine gelin etmiş. Şimdi otuz yaşlarında olan İrfan'la karısı Hassa'da oturuyorlarmış.

Sağlık ocağındaki doktorum Ateş Bey'e bahsetmiştim bu acayip doğum hikâyesinden. Verdiği cevap iyice zihnimi

bulandırmıştı. "Reenkarnasyon olayı; psikiyatri ilmine de, genel mantığa da, İslam inancına da terstir. Psikiyatri bilim dalı farklı kişisellikler barındıran bedenleri bir hastalık olarak görür ve bunlara farklı tıbbi isimler atar. Örneğin; multiple personality disorder. Bu hastalık dünyanın değişik yerlerinde görülüyor maalesef. ABD' de yapılan araştırmada tekrar doğduğunu iddia edenler belli bir bölgede toplanmışlardır. Mısır'da Nil Nehri kenarında, Suriye'de, Hama'da, Virjinya'nın doğusunda ve Türkiye'de Akdeniz bölgesinde. İtibar etmeyin böyle hikâyelere, bunların çoğu yöreseldir. Yaşayan inanır, duyan kanıksar. Kısır bir döngüdür bu yıllardır," diye açıklama getirdi, unuttum gitti bu olayı. Ta ki böyle birini doğurtuncaya kadar..."

Yukarıpulluyazı Köyü'nden Döne benim kontrolümde yedi buçuk aylık gebeydi. Rüyasını anlattı bana bir gün. Zahter toplamaya gitmişler, köyün üstündeki tepeliklere kadın kadına. Dağın yamacından; koyu bakır tenli, kıvırcık saçlarını sayısız belikle bir araya toplamış, üstü çıplak, belinde hasır etek olan bir genç kız çıka gelmiş. Uzun boynuna ve bileklerine taktığı renk renk halkalar dikkatini çekmiş, Döne'nin. "Yakında sizin evde yeniden doğacağım" deyip kaybolmuş…

…

"Anneannelerin en filozofu, cevap vermedin hâlâ, bekliyorum iki dakikadır. Sen böyle şeylere inanır mısın?"

"İnanmak ne kelime Seval'im, ben böyle birisini doğurturdum bile."

"Nasıl yani? Ben hiç duymadım senden şimdiye kadar bunu, anneannelerin en ketumu."

"Senin aklın bir karış havada kızım, sor bak ailede herkes bilir bunun hikâyesini."

"Sen bana bakma, anlat anneannelerin en ebesi."

"Bak şimdi! Bir gün acilen doğuma çağrıldım Yukarıpulluyazı Köyü'ne. Çocuk makattan gelmiş, kendisinin de anasının da hayatı tehlikeye girmiş. Uzun, zahmetli bir doğum oldu. Selametle kucakladık kız çocuğunu. Yıkamaya kalkınca, ne göreyim. Sırtında yol yol, derisinin derinliğine işlemiş kırbaç izleri var."

"Ya! Kırbaç izlerimi?"

"Çok bitkin hissediyorum kendimi Seval'im. Devamını biraz uyuyup, ayılınca anlatsam nasıl olur? Beni iki saat sonra uyandır e mi güzel kızım."

"Olur, anneannelerin en uykucusu. Unutma sakın, sırtında derin kırbaç izleri vardı dedin en son."

…

"Anneannelerin en öykücüsü, hadi uyan. Anlat doğum olayının kalanını."

"Aman Seval'im sen de torunlarımın en meraklısı çıktın a kızım! Hasta hasta!"

"Ne yapayım, çok ilginç anlattıkların anneannelerin en sakini."

"Kız çocuğuna Dudu adını vermişler. Konuşmaya başlayınca ailesini inkâr etmiş. Bedeninin üst kısmındaki giysilerini çıkarıyormuş. Terlik, ayakkabı giydiremiyorlarmış. Köye çerçi geldiği zamanda, onu evde tutamıyorlarmış. Boncuk, plastik, tel bileziklere aşırı ilgisi varmış. İlla alın diye tutturur, ağlarmış."

"Sonra ne olmuş, anneannelerin en masalcısı?"

"Sonrasını bilmiyorum Seval'im, mecburi hizmetim bitti bu arada. Ben de göçtüm oralardan."

"Hiç merak edip arkasını aramadın mı anneannelerin en meraksızı?"

"A kızım! Atmış yetmiş sene önce yaşandı bunlar. Nerede, şimdiki gibi miydi o vakitler?"

"Ben araştırıp, bulayım mı neticesini anneannelerin en ilgisizi."

"Hadi! Hadi, arayıp bul bakalım! Torunlarımın en dedektifi!"

Savrulan Hayatlar

Derin ve gaipten geliyormuşçasına kulaklara akseden cılız kadın feryadını bastırmaya çalışan öfkeli erkek, sesini gittikçe yükseltiyordu. Arada bir devrilen eşyaların tok sesi, gecenin ıssızlığını yırtarcasına apartman boşluğunda yankılandı. Ağlamalara karıştı hakaretler. Tekme, tokat sesleri sıklaştı. Hıçkırıkları bölen iki çocuğun fersiz nidaları, öfkeli adamı durduracağına daha da sinirlendirdi. Bir arbede, bir koşuşturma başladı evin içinde. Analarının paçasına yapışan iki çocuk da aldı nasibini, suçsuz yere babadan. Sakinlik oldu birkaç saniye. Hançeresini yırtarcasına bir ses yükseldi, aniden genç kadından. Kulaklarda çınladı "Hayır, yapma! Allah'ım, sen yardım et! " sedaları… Henüz uykunun koynuna girmemiş komşular ayaklandı. Birkaç yufka yürekli el, basamakları ikişer, üçer adımlayarak usulca kaçmaya çalışan erkeği yakaladı. Gürültüyle gelen ambülans; masum bir gelincik saflığındaki yüzüne anlam katan hüzünlü gözlerini bir anda söndürüveren, yakıcı maddenin yüzünde yaptığı tahribat ile perişan olmuş genç kadını en yakın hastaneye taşıdı…

Yeni yazmaya başladığım romanımın henüz ilk sayfalarında sayılırdım. Birden baba yadigarı ağrılarımın, zehrini boşaltmak için baharı bekleyen yılan sinsiliğinde, vakitsiz baş verdiğini hissettim. İkinci kez kaplıca krizine tutulmuşçasına

sıtmalandı bedenim. Kilitlenen parmaklarım klavyede tutuklu, heveslerim firariydi. Yazmayı bırakıp vücudumun alarm veren sesine kulak verdim. Stresten arınmaya, gevşemeye ihtiyacı vardı. Doğruca banyoya yönelip küveti sıcak suyla doldurdum. Dolaptan çıkarttığım şişenin dibinde iki parmak çamur kalmıştı. İyice çalkalayıp suya karıştırdım. En az yarım saat kalacağım, çamurlu suyun koynuna sokuldum usulca. Kaslarımın gevşeyip ağrılarımın azaldığını, tazelendiğimi ve çok acıktığımı hissettim. Elife'nin buz gibi bol köpüklü ayranına yarenlik eden gözlemelerinin kokusunu duyumsadım. İç geçirip, yutkundum…

İlaç tedavisine cevap vermeyen ağrılarım için doktorumun termal tedavi önermesinin üzerinden neredeyse iki koca yıl geçmişti. On beş günümü geçirdiğim Yoncalı Hidroterapi ve Fizik Tedavi Hastanesi'ne ulaşmış, odama yerleşmiştim bile. Araştıran, sorgulayan gözlerle çevremi ve oda arkadaşlarımı tanımaya çalıştım ilk birkaç saat. İki sevimli ihtiyarcıktı oda arkadaşlarım. Biri Eskişehir'den gelmişti, diğeri de Yoncalı Çiftliği'nden. Koyu bir muhabbete girişip tanışıp kaynaştık. Ak saçlı anaların ne çok dertleri varmış meğerse. Karşılarında onları dinleyecek birini bulunca anlattıkça açıldılar, açıldıkça anlattılar. Birisi gelininin kemliğinden bahsetti. Hacısını yitirince; oğlunun arazilerin üzerine konduğunu, kızlara koklatmadığını, kendisine bakmadığını, huzur evine yatırmayı dillendirdiğinden bahisle kâh ağlayıp, kâh ilenerek söz etti. Diğeri de kocasının hazır askerken traktörün altında kalıp öldüğünü anlattı, o anı yaşarcasına yeniden. Kucağındaki çocukla rızası olmadan kayınbiraderiyle evlendirildiğini, sevdiği kızla

evlenememesinin suçunu kendine yükleyip yıllarca gün yüzü göstermeyen kocasını anlattı durdu… Romanlarımda eğreti libas giymişçesine sakil duran yaşlı kadın portrelerinin canlı, kanlı örneklerini ve hayatlarını dinledikçe, ruhen sıkıntıya, fikren de doygunluğa ulaşmıştım açıkçası. Acıyı yudum yudum şerbet niyetine içip ömürlerinin son deminde bir parça huzur ve sağlığı aramaya gelmiş, elleri duada, dilleri şükürde bu iki ihtiyar neredeyse bir roman yazdıracak bilgiyi nefessiz anlatıp huzura yöneldiler…

Her sabah yaptığımız hafif kahvaltı sonrası tuzlu, oligometalik ve radyoaktif özellikli kaplıca suyuyla dolu havuzda, ilk günlerde beş dakikayla başlayıp, yirmi beş dakikada sonlanacak olan tedavimizin bir parçası olan hareketleri yapıyorduk. İyice havalandırılmış odamızda bir saate yakın istirahat ediyor, öğleyin sebze ve meyve ağırlıklı besleniyorduk. Vaktimin büyük çoğunluğunu istirahat ederek, kitap okuyarak, telefonla konuşarak geçiriyordum. Kalan zamanımda hastane odalarında tedavi gören genç, yaşlı hastalarla sohbet ettikçe gözlerim hazine bulmuşçasına göz aklarıma kadar parlayarak mutlanıyordum. Masa başında, yavanca kaderlerini kurguladığım roman kahramanlarımla göz göze, dip dibeydim…

Termal tedavinin ikinci haftasının ilk günüydü. Yatak, her sabah erken kalkmaya alışkın bedenimi mıknatıs gibi kendine çekiyordu. Tam ağrıların azaldı, huzura erdim derken, birdenbire ıstırabım arttı. Ateşim yükseldi. Uykuya dalmakta güçlük çekmeye başladım. Bulantı, kusma ve iştahsızlıkla boğuşurken tüm dünyamın karardığını hissettim. Ökseye tutulmuş küçücük bir kuş gibi çaresizdim. Güya hastaneye iyi

olmaya gelmiştim, diyarı gurbette sevdiklerime hasret ölecek miydim yoksa? Doktorumun müdahalesiyle buna benzer şikayetlerim azalmaya başlamışken birden ishal oldum, sonra da kabız. Ani kalp çarpıntısına eşlik eden terlemeyle üşüme gibi durumlar da ortaya çıkınca bu sefer gidiciyim diye iyice karamsarlığa kapıldım. Sıcağa ve soğuğa karşı tahammülsüzdüm. Viziteye gelen doktorum tekrar olaya el koydu, acilen yeni ilaçlar reçete edip bedenimi ve zihnimi rahatlattı. Tüm bunların nedeni "Kaplıca Banyo Reaksiyonu ve Termal Krizi" adı verilen hormonal ve sinirsel uyum mekanizmalarının bozulmasıymış meğerse. Birkaç günlük tedaviden sonra kendime gelmiş yine her zamanki gibi sabahları erken saatte çamur banyosu almaya, iki saatlik dinlenmeden sonra fizik tedavisi görmeye başlamıştım. Öğle yemeğinden sonra istirahata çekilmiştik, dalmışım. Koridordan gelen sıtma görmemiş, yontulmamış erkek sesini duyunca irkilip uyandım. Kapı vurulmadan hızlıca açıldı. Fütursuzca:

"Abovvvv! Ne uygusuymuş bu gece, gündüz. Hadi bunla kocakarı uyuyup durula, sen de mi uydun bunlara yazar hanım?"

"Bak güzel kardeşim, burası hastane bu bir. Bayanların kapısını çalmadan, buyur edilmeden girilmez bu iki. Hastanede yüksek sesle konuşulmaz bu üç. Sen kimsin, necisin? Ne işin var burada, destursuz girip şamata ediyorsun?"

"Aba gusura galma, köylülük işte, terbiyeye gircez gali. Ben mi kimim? Garaağaç kövünden İbraham'ım ben. Üç gün önce işe goydu mıhtar beni, bugüne bugün hastabagıcıyım aha bu hastanede."

"Hayırlı, uğurlu olur inşallah yeni işin. Ne vardı ne diyecektin?"

"Yazar abam benim, habarınız vardır emme, odalara gir herkese bi daha duyur diye emir verdile bana. Bugün ikindiden sona heyet gelcemiş hastaneye, hepiciniz çok ameçli salonda toplancemişiniz, hem yemek yiyip, hem tanışcemişiniz heyetlen."

Kızdığım şiddette sevmiştim bu saf, yanık köy delikanlısını. Teşekkür edip, savuşturdum. Tamamen unutmuştum, daha önce duyurmuşlardı halbuki. Tedavi gördüğüm hastaneye ilaveten yapılan yeni sağlık kompleksinin açılışına gelen Sağlık Bakanı; görevli, etkili ve yetkili zevat yatar hastalarla birlikte ikindi kahvaltısı akşam yemeği karışımı bir yemekli toplantıda bir araya gelecekti. Demek ki gün bugünmüş. Kulakları ağır işiten Hasibe ve Şerife teyzeleri uyandırdım. Hazırlanıp salona doğru yollandık.

Yemekhanedeki tüm masalar buraya taşınmış, envai çeşit yemek ve börek hazır edilmişti. Masalar yavaş yavaş dolmaya başlamıştı ki teşrif etti devlet erkanı. Alkışlar arasında geçen konuşmalar sonrası yemekler servis edilmeye başlandı, beyaz eldivenli garsonlar tarafından. Nereden bulmuşlardı bu filinta gibi gençleri. Jöleli saçlarına eğretice oturtulmuş beyaz kepleri, siyah takım elbiselerini tamamlayan kolalı yakalı manşetli beyaz gömlekleriyle bu hastane ortamında gülünç derecede tezatlık teşkil ediyordu. Ah! bu göze girmeler yok mu? Gösterişe ne kadar önem veren bir millet olmuştuk. Neyse ne, belki de lüks bir lokantada yemek yiyormuşuz hissi vermek, moralimizi yükseltmek istemişlerdir kim bilir? Böyle cinlikleri düşünmeye

başladığıma göre demek ki kaplıca krizini tamamen atlatmıştım. İbre gidicilikten, kalıcılığa dönmüş demek ki…

Adını ve tadını bilmediğim bir çorbayla başladık yemeğe. Tekke Çorbasıymış adı. Ne lezzetli, ne yumuşacık bir çorbaydı bu böyle. Arkasından et göveci, göveçte sucuklu kuru fasulye, nohutlu pirinç pilavı, vişne hoşafı, kaymaklı ekmek kadayıfı. Ağzı açık, tosunum, patatesli ıspanaklı dolamber, mercimekli sini mantısı, etli mantı, zeytinyağlı etli yaprak sarması, ev kesimi erişte, sarımsaklı yoğurtlu cimcik aşı, pide ve gözleme çeşitleri… Yöresel deyişe göre haşgeşlisi, tahinlisi, sirken otlusu, kıymalısı, patateslisi. Ye babam ye, kantarın topuzunu kaçırıp hazımsızlığa düşene kadar yedik her bir lezzetten… Ansiklopedilerde; çiçeğini, kellesini görmüştüm, afyon çıkarıldığını biliyordum. Ezilmiş haşhaş tohumlarının hamurla, cevizle buluşmasından doğan bu lezzeti hiç tatmamıştım. Kütahya ve havalisinde haşhaşın hamur işlerinde çok kullanıldığını öğrendim, yanı başımda oturan diğer hastalardan. Hele bir de adres gösterdiler ki, mutlaka yemeliymişim Yanık Elife'nin buz gibi yayık ayranıyla, gözlemelerini…"Çok mu yakıyor gözlemeleri de Yanık Elife diye lakap taktınız kadına," deyince heyetin dikkatini çekecek şekilde gülüştüler, uzun uzun. Merakımı celp etti, konumumdan istifade ederek başhekimden izin alıp mutlaka yemeliydim Yanık Elife'nin lezzet bohçalarından birkaç tanesini…

Bir pazar günüydü... Her yer bahar ve tazelik kokuyordu. Tarif ettikleri gibi Koca Hamam'ın önüne konuşlanmış kıl çadırı gördüm. Sadeyağın haşhaşa sinmiş kokusuna doğru yürüdüm zevklene zevklene. Çadırın üç tarafından sarkan uçlarını

yukarı doğru kaldırmışlardı. Kocaman bir kabul salonu görünümündeydi kıl çadır. Alçak rahlelerin üzerine yerleştirilmiş bakır sinilerin etrafına, hasır örgülerinin üzerine küçük halıcıklar konmuş tahta tabureler çevreliyordu. Gençten bir çift köşede; birbirine çatılmış üç dikili direğe kalın iplerle tutturulmuş içi yoğurt ve su dolu keçi tuluğunu, bir o yana bir bu yana çekiştirerek çalkalıyorlardı. Yayık dedikleri bu olmalıydı. Sabahın erken saati olmasına karşın birkaç sininin etrafına oturup gözlemelerini yiyen müşterileri ve gençleri selamladım, bir başka sininin etrafındaki tabureye oturdum. Çevreyi ve gençleri seyre daldım. Yöresel kıyafet giymiş bir genç kız yanıma yaklaşıp:

"Hayırlı sabahlar efendim, hoş geldiniz. Ne arzu edersiniz?"

"Günaydın tatlım, ben Elife Hanım'ın gözlemelerinin methini tedavi gördüğüm hastanede duydum, meraklandım. Tatmaya geldim, kendisiyle de tanışmak isterim ilk fırsatta."

"Lütfetmişler, kendisi annem olur. Şey! Hiç kimseyle konuşmaz, sizle konuşur mu bilemem."

"Niye, konuşamıyor mu? Konuşmak gibi bir adeti mi yok?

"Şey!"

"Anladım canım, iki gözleme istiyorum. Biri haşhaşlı, diğeri ıspanaklı olsun. Yanına bir kupa ayran lütfen."

"Peki efendim."

İyice merak etmiştim. Bu kadar harika gözlemeler yapan kadının konuşma veya duyma sorunu mu vardı? Ya da ruhsal bir çıkmazı mı vardı ki kimseyle konuşmak istemiyordu? Ama ben kimleri konuşturmamıştım ki romanlarımı yazmaya hazırlanırken. Etrafıma meraklı gözlerle bakınırken; çadırın kuytu, sota bir köşesinde, yere diz üstü oturup önündeki tablada

yufkasını açtığı gözlemeleri hemen yanı başındaki tüplü sacın üzerinde pişiren Yanık Elife'nin küçücük bedenini görüverdim birden. Benim siparişlerimi pişiriyor olmalıydı. Üzerinde bol bir mintan, sırtında el örgüsü kaba bir yelek, altında yıkanmaktan rengi gövermiş şalvar, başında yüzünün büyük bir bölümünü örten mekik oyalı sade bir daneyle çevrelenmiş bir baş… Yanına sokuldum, adıyla hitap edip selamladım. Adını duyunca hızlıca kafasını çevirip kaçamak bir nazarla yüzüme baktı, aynı hızla yüzünü eğdi yere. Tanrım bu neydi böyle? Bir ucubeydi gördüğüm… Yüzü yangın bombası atılmış gibi tarumar, gözünün birinin yerinde açılmış da kapatılmış hissi veren bir çukur vardı. Kaşları yülünmüş, yüzünün derisi birbirine bitişik, cilalanmış gibi parlaktı. Burnu kümük, ağzı büzüktü. Diğer gözü kirpiksiz, içinde küçücük ışıltı huzmesi hapsedilmiş yarık biçimindeydi. Sıcak suda haşlanmış da, cismi küçülmüş, kaşık kadar kalmış ifadesiz bir surattı gördüğüm… Sıfatını gördüğümde, zihnime flaş hızıyla hücum eden haberlerdeki görüntülere yakındı, bozulmuş bostan viraneliğindeki enkaz yığını. Hal böyleyse yeni bir şiddet mağduruyla karşı karşıyaydım demek ki. Yazarlara özgü bir merakla Yanık Elife'nin hayat hikayesini öğrenmek istedim, hem de derhal…

İştaha ile oturduğum sofradan; düşüncelerim ve zihnim karmakarışık bir şekilde, ne yediğimin farkına varmaksızın kalktım. Elife'ye yazar olduğumu, toplum ve kadın konularını irdeleyen roman/öyküler yazdığımı anlattım. İzin verirse onun ibret verici hayatını da kaleme almak isteğimi ilettim. Önce kem küm etti, gözlerimdeki samimiyeti görünce isteğimi şartsız kabullendi. Üç gün sonra hastanedeki tedavimin biteceğini,

birkaç gün otelde kalabileceğimi söyledim. O ise Anadolu kadınlarına özgü misafirperverliğin en güzel örneklerinden birini önüme sererek, beni evinde misafir edeceği fikrini zorla kabul ettirdi…

İlk kez kalacaktım, hiç tanımadığım birisinin evinde ama yıllardır tanışıyormuşuz gibiydi Elife ile. Bu yüzden hiç yabancılamadım. En güzel odasını bana tahsis etmişti. Temiz ve iyi havalandırılmıştı. Bir köşede dantel ve kanaviçeyle zenginleştirilmiş yatak takımı serili pirinç karyola vardı. Üzerine mercan kırmızısı atlas yorgan, itina ile serilmişti. Küçük pencereleri, çiçekli goblen örtü giydirilmiş sedirle aynı kumaşla kapatılmıştı. Yerde ona uygun renklerle dokunmuş kilim seriliydi. Yüreğini ve evini bana açan Elife ise, ne zaman hazırladığı meçhul yiyeceklerle donattığı masaya buyur etti beni. Havadan, sudan bir sohbet açarak neşe içinde yemeğimizi yedik. Yalnızdık ve ikimizde sabırsızdık… Elife, nice zamandır yüreğinde biriktirdiği safrayı atmaya, ben ise onu güzel ve genç bir kadınken aynalara küskünlüğünü, "Yanık Elife" lakabını alışının hikâyesini dinlemeye hazırdım. Ses kayıt cihazımın düğmesi açık ve kayıttaydı…

"Elife'ciğim en başından başlayalım, ne dersin?"

"Ben, kaderime aşık oldum abla."

"Nasıl oluyor da kaderine aşık oluyorsun? Peki canım, anlat sen. Kendini bildiğin günden başla lütfen."

"Çok çocuklu bir ailenin, üç kızının en büyüğüydüm. Çevre illerden birinin, şirin bir kazasında oturuyorduk. Çiftçilikle geçiniyorduk. Ailem çok sıkardı, bilhassa biz kızları. Babam harçlık vermezdi bize, hiçbir isteğimiz yerine gelmezdi.

Okula gelip giderken bile para yüzü görmezdik. Bizi böylelikle hırsızlığa yöneltirdi."

"Hırsızlık mı dedin canım?"

"Abla senin anladığın manada hırsızlık değil."

"Ya nasıl?"

"Evde kimsenin olmadığı zamanı kollardık. Ambardan buğday, arpa, folluktan yumurta aşırıp iyice tembihlediğimiz bakkala satardık. Karşılığında da sakız, çekirdek, şeker alırdık. Çocuktuk abla… Çocukluk işte."

"Anladım canım, anladım. Hiç yakalanmadınız mı? Ya da bakkal açık etmedi mi?"

"Şükür yakalanmadık abla. Bakkal da biliyordu babamın ne pinti olduğunu. Babam gibi iri kıyım bir kızdım, o vakitler. Yalancı bahara uyup, erkenden uyanan fidanlar gibi ben de vakitsiz tüylendim, tomurcuklandım abla. Bir gece de genç kız olduğumu fark ettim. Çok korktum. Ürktüm, dertlendim... Meslek Lisesinin orta kısmına gidiyordum, henüz on üç yaşımı sürüyordum, oysa. Bedenimle uyumluydu, duygularım. Karşı cinsin çekimine erkenden kapılıverdim. Okula gelip giderken, beni uzaktan takip eden bir genç dikkatimi çekti. Yanıma yaklaşmaz sadece uzun uzun bakardı. Beğenilmek ve takip edilmek bende farklı duygular uyandırıyordu, mutlanıyordum. Bir gün o genci etrafımda göremedim. Yoksa vaz mı geçmişti beni takip etmekten, uzaktan sevmekten? Sağıma soluma bakınırken, birden yoluma çıkıp arkadaşlık teklif etti. O anda başladı kaderime aşkım... Gizli gizli buluşmaya başladık, masumca. İçimizde yeşertip, büyüttük sevimizi. Konuşmalarımız her geleceğe yönelikti. Lise birinci sınıf öğrencisiydi. Okulu bitirir bitirmez

evlenmekten bahsediyordu. Eli elime, dudağım dudağına değmeden geçti iki uzun yıl… Gelişkin bedenimle, güzelliğimle çevremde çok dikkat çekiyordum. Uzaktan akraba olan, ağabey dediğim gencin ailesinin dünürcülüğe gelmesiyle karardı hayatım. Yüreğim başkası için çarparken, başka yüreğe yar olamazdım. Ailem verimkardı, fikrimi soran olmadı. Çaresizdim, birlikte kaçalım dedim ve öylesine çıktım evden…

"Nasıl cesaret edebildin henüz on beşinde?"

"Dedim ya abla, ben kaderime aşık oldum diye."

"Evet tatlım, demiştin hem de birkaç kez."

"Hemen birbirimizin olduk abla, geriye dönüşümüz olunca bizi ayıramasınlar diye."

"Ya ailenin tutumu?"

"Hiç affetmediler beni abla, babam bile ölürken bana küs gitti."

"Ya!"

"Kaçan kız kıymetsiz oluyor; teliyle, duvağıyla evlenmek gibisi yokmuş ama neylersin. Kaderim böyleymiş… Kaçar kaçmaz kayınvalidemlerle birlikte oturmaya başladık. Daha düne kadar öğrenci olan bana yıkıldı bütün evin işi. Ahırdaki, kümesteki hayvanların bakımı, sütün işlenmesi, bahçe ve yemek işleri, ekmek yapımı, elde çamaşır, bulaşık yıkama… İki görümcem, kayınvalidem misafir oluverdiler evlerinde sayemde. Şikayetim yoktu şimdilik, sevdiğimle birlikteydim şükür. Gündüz bir araya getirmezlerdi ikimizi, olsun geceler bizimdi ya… Eşimin askere gitmesiyle birlikte, iyice yüklendiler üzerime. Sahipsizdim, arayanım, soranım yoktu. Askerimden gelen mektupları bile göstermiyorlardı. Hep yorgun ve mahzundum.

Bahçedeki çiçekleri sularken gizlice ağlar, yüreğimdeki ağıları onlara anlatırdım fısıl fısıl. İzine geldiğinde bile değişmezdi tutumları. Ben evde onlar dışarıda zevk, sefa içindeydiler. Geceleri görüşebiliyorduk eşimle sadece. Kocam çok anacıydı. Ağızlarına bakar beni yanlarında azarlardı. Artık ne fitliyorlarsa. O anda kayınvalidem, görümcelerim nasıl mutlu olurlardı anlatamam. Gece yüzüne bile bakmayacağıma ant içerdim ama tutamazdım andımı be abla. Dedim ya ben kaderime âşık oldum… Kocamın birliğine tekrar gidişinin üzerinden bir ay geçmişti. Baş dönmesiyle birlikte başladı mide bulantılarım. Başımı yastıktan kaldıramaz olmuştum. Durumumdan şüphelenen evin kadınları; beni bağa, bahçeye götürmeye, içi dolu çuvalları taşıtmaya başladılar. Gebeysem, içime iyice yerleşmeden bebeğim düşsün diye. Evden, kocamdan kaçırmaya çalıştıkları gelinleri, bir de çocuk doğurursa ne olurdu halleri? Yiyecek ekmeği, içecek suyu olan Yasin'imi düşürmeye yetmedi nafile çabaları. Çadırın girişinde gelinimle yayık çalkalayan, yağız delikanlı oğlum bir yapıştı ki anacığının rahmine sök sökebilirsen… Geceleri kocamın yerini almıştı, henüz doğmadan. Onunla ağladım, içimde biriktirdiğim saframı attım. Onunla güldüm, umutlandım. Dertleştim, kocam gelince başka evde birlikte kuracağımız evimizin düşünü anlattım, durdum…

"Peki, düşlediğin gibi oldu mu bari, kocan gelince?"

Yasin'im altı yedi aylıktı, kocam askerden döndüğünde. Gelir gelmez işe girmekten bahsetti. Asker arkadaşının babası, yakın ildeki devlet dairesinde Personel Müdürüymüş. Arkadaşı babasına ondan övgüyle bahsedince "gelsin, tanışalım, işe uygunsa hemen başlasın" demiş. Bunu duyunca evde kızılca

kıyamet koptu. Hem hizmetçilerinden, hem de biricik evlatlarından ayrılmayı kabullenemediler, uzun süre. İlk kez onlara karşı duran kocam, gözümde devleştikçe, devleşti. Her ay para gönderme sözü veren kocam, ortamı yumuşatınca onaylamak zorunda kaldılar. Göz açıp kapatıncaya kadar geçen sürede yuvamıza yerleştik. Mutluyduk, Allah'ıma bin şükür. Birbirimize yetiyorduk. Her ay ailesine para gönderiyordu, bu küçük bütçemize gedikler açıyordu ama, benim gayretimle düze çıkıyorduk. Taksitle dikiş makinesi alıp konuya, komşuya ufak tefek dikiş dikmeye başladım. Pazar paramı çıkarıyordum. Yuvarlanıp gidiyorduk. Bu arada kocam arada sırada eve içkili gelmeye başladı. Rahatlıyormuş güya içince. Dışarıda içeceğine evde hazırlayayım da burada iç, madem içeceksen dedim. "Sen de benimle içeceksen olur" dedi. Allah yazdıysa bozsun, kadın kısmına içki içmek yakışır mıymış dedim, kestirdim attım…

Bir ara ailesinin zoruyla başımı kapattırdığı yetmiyormuş gibi, başını aç diye tutturdu abla. Neymiş; benden utanıyormuş, başım kapalı, köylü kızıymışım. Huzursuzluk çıkmasın diye peki dedim. Bir gün eve, büyük ekran televizyonu, video oynatıcısını kucaklamış gelmiş. Gel de söylenme… Bunu da yuttum abla. Geceleri yatmaz, sabahları kalkmaz oldu. Varsa yoksa televizyon seyrediyordu salonda, gece gece ne varsa… İşini aksatmıyordu çok şükür. Salona sigara dumanından, içki kokusundan girilmiyordu. Yasin'imi salona sokmuyordum ama hangi güne kadar devam edecekti bu abla. Bir sabah; çadırda müşterilere servis yapan kızım Hacer'e gebe olduğumu anlayınca, sevineyim mi, üzüleyim mi karar veremedim. Bir yandan gebelik,

bir yandan dikiş, diğer yandan da kocamın durumu. Kaderime isyan edip her şeye katlandım abla, çaresiz…

Bir koşu kahve yapıp geldi, birer sigara tellendirdik efkârlı efkârlı. Devam etti, bu sefer hiç aralıksız.

"Kızım da doğunca, iyice büküldü belim. İki çocuğun bakımının üstüne kocamın gittikçe farklılaşan istekleri beni fena halde yordu. Bir gece yine çocuklarımla akşama kadar boğuşmuş, soframı zamanında hazırlamıştım. Yemeğe gelmedi, çocuklarımı doyurup uyuttum. Gece yarısına doğru, elimde dikilecek dikişleri dikiyordum ki kapının anahtarla zorlandığını duydum. Kedi gözünden bakıp, kapının sürgüsünü ve kapıyı açtım. Kocam küfelik olmuş, birinin yardımıyla eve gelmişti. Adamı buyur etmeden ikisi de salona doğru yöneldi. Kanepeye yatırılan kocam sızdı kaldı… Adam, sedire yerleşti, yüzüme yüzüme bakıyor. Ben de kocamı getirdi, iyilik yaptı diye bir şey diyemiyorum ama tedirginlik duydum. Kalk git kardeşim desem ayıp olacak, demesem huzursuzum. Sessizliği yabancı erkek bozdu. "Sen güzel ve alımlı bir kadınsın. Niye çekiyorsun bu sarhoşun nazını? İstersen çok para kazanır, dilediğin hayatı yaşarsın, vurursun kıçına tekmeyi," diyerek baygın nazarlarla bakmaya başladı. Bu nasıl arkadaştı? Namusuma evimde, hem de kocamın (!) yanı başında dil uzatan adamı, evden nasıl def ettiğimi hatırlamıyorum hiç… Ben panter gibi üzerine atıldıkça adam "Hadi hadi! Namuslu pozları takınma bana, dün gece telefonuma gönderdiğin açık seçik mesajlara ne diyeceksin" diyordu. Ne telefonu, ne mesajı? Hiçbir mana verememiştim bu işe. Ayılsın bakalım, ne cevap verecekti sevgili kocacığım. Her şeye bir cevabı vardı elbet. İnanmadım sözlerine ama inanmış

gibi gözüktüm, o günden sonra. Temkinliydim artık. İçkinin dozu arttıkça bana karşı davranışları da değişti, hoyratlaştı. Fantezileri vardı beni de ortak etmek istediği. İsteklerine hayır dedikçe, aradığı ortamları aradı buldu. Evinin dışında yaşadığı özel hayatına maaşı yetmeyince, kredi kartlarına yüklendi. Borçlandıkça efkarlandı, efkarlandıkça içti."

"Vah! Elife'ciğim vah! Ne yaptın ya iki çocukla?"

"Evim, evlatlarım dedim. Düzelir belki, bir umut dedim abla… Düzeleceğine iyice delilendi. Benimle yemiş, içmiş gibi kartlara olan borcundan bahsetti kafası dumanlıyken bir gece. İstesem ben de çalışıp ona yardım edebilirmişim. Dikiş dikiyordum ya, daha nasıl çalışacaktım. Yok öyle üç kuruşa olmazmış. Ya nasıl olacakmış? Anlarsın ya dedi… "Gençsin, güzelsin, iki çocuğa rağmen, hala tazeciksin… Bak şimdi, bir gecede beş yüz lira kazansan, ayda eder on beş bin lira… Kısa sürede borçlarımızı öder, ev hatta araba bile alırız."

"Vay, namussuz, şerefsiz! diye sunturlu bir küfür savurdum. Demek iki çocuğunun annesine, kaçırdığı gül goncası karısına böyle ahlaksızca bir teklifte bulundu ha?"

"Usul usul başlayan konuşmamız, kızıştıkça kızıştı. İtiraz edince de bir güzel dayak yedim. Ben ağlayıp figan ettikçe film koptu, onda abla. Sesimizi duyup uykudan uyanan evlatlarım da nasiplendi babalarının öfkesinden… Bir anda oldu olanlar. Yandım, kavruldum, köz ateşlerde."

"Yüzüne kezzap attı, değil mi Elife'ciğim?"

"Nasıl bildin abla?"

"Komşularım, sağ olsunlar beni hemen hastaneye götürmüşler, çocuklarıma da sahip çıkmışlar."

"Ya kocan olacak deyusa noldu?"

"Gizlice kaçarken komşularım yakalayıp adalete teslim etmişler. N'olacak beş altı ay yatırıp, salıvermişlerdir afla."

"Ya ailen?"

"Ailem, evlatlarım be abla… Gördüğün gibi, hiç bilmediğimiz bir çevrede, yeniden hayata tutunduk, yedi sekiz senedir geçinir gideriz."

"Geçmişini bilirler mi burada… Şey! Namı diyar Yanık Elife diyorlar ya sana."

"Çocukken bulgur kazanına düştüm ya abla… Yanıklığım ondandır."

Uzun uzun güldük, gözümüzden yaş gelinceye dek, Elife'nin bu sözüne.

Ah! Elife ah! Ne kalender, ne yüce ahlaklı bir Anadolu kadınısın sen. İbretlik hayat öykünü romanlaştıracağım demiştim sana, hatta başlamıştım bile. Ağrılarım arzularımın önüne set çekip esir aldı bedenimi. Keşke bitirebilseydim bir an evvel. Ama sözüm var, ilk basımda sana göndereceğim…

Bekle beni Yanık Emine, hastaneye tedaviye ve seni ziyarete geliyorum on güne kadar…

Son Ahi

Hayli serin, kasvetli ve rutubetli bir ilkbahar sabahıydı. Güneşin doğuşuyla şehri kuşatan ağır sis tabakası, perde perde karşı dağlara ağmağa başlamış, ortalık ışımıştı. Komşu ildeki mahkemenin ilk duruşmasına yetişmek üzere, müvekkilimin aracıyla yola çıkmış epey yol almıştık ki:

"Kaya Bey, araba hızlanınca araçta bir uğultu duyuluyor. Siz de fark ettiniz mi?"

"Daha önce yoktu, arıza yeni oldu demek ki."

"Neden olmuş olabilir? Araba tamirinden anlıyor musunuz?"

"Valla ne yalan söyleyeyim; ben sadece arabanın direksiyonu, debriyajı, freni, en çok da hızıyla flört ettim şimdiye kadar hepsi bu. Rahmetli babam bu işlerde çok temkinliydi. Kaç kere uyardı beni. "Oğlum tamir yapmasan da öğren. Kuş uçmaz, kervan geçmez bir dağ başında af buyurun apışıp kalırsın bir gün arabayla tek başına. Madem kullanıyorsun bu mereti sen ona hükmet, o sana değil. Arabanın her aksamı derdini ayrı nağmeyle anlatır. Kâh çın çın öter kâh uğuldar, bazen de gıcırdar. Gaz boğulunca ayrı, tekeri patlayınca ayrı makamdan yükseltir sesini," derdi ama cahillik, öğrenmeye yeltenmedim hiç. Hatta bir gün dediği gibi dağda bir başımıza kalmıştık

arkadaşlarla. Ne arabayı bırakıp gidebildik ne de onca yolu akşamın alacasında yürümeyi göze alabilmiştik. Amiyane tabirle cascavlak kalıverdik dağın başında, yiyeceksiz, korunmasız. Hem çok komik, hem çok acı bir tecrübeydi. Gençlik işte, yine de pay çıkarmamıştım kendime."

"Öyle mi? Anlatmak isterseniz dinlemek isterim açıkçası. Yolumuz epey uzun nasıl olsa."

"Biraz uzun sıkmayayım sizi?"

"Konuşmaktan ziyade dinlemekten hoşlanırım. Buyurun lütfen."

"Lise son sınıf öğrencisiyiz. Arkadaşlarımın içinde bir tek babamın arabası vardı, o zamanlar. Portakal renkli Renault. Nasıl göz alıcı, nasıl nazlı nazlı içiyor yolları. Gelinlik kız, bir afet-i devran. Arkadaşlar arasında itibarım katmerli. Bende şoförlük var ama ehliyet yok o zamanlar. Parmak ucuyla çeviriyorum direksiyonu, asfaltı ağlata ağlata susuz katırlar gibi kat ettiriyorum mesafeleri. Sahilden uzak bir düzlükte piknik yaparız, denize girer serinleriz diye konuşup anlaştık. Pederden ona göre izin aldım güya. Öğleye doğru çıktık yola. Arabayı çektik bir kasabın önüne. Külbastıları, köfteleri, sucukları hazırlattık ağzınıza layık. Sarmasıydı, yeşilliğiydi, meyvesiydi derken sepet doldu. Arkadaşlardan biri; şehri kuzeyden kuşatan dağların sırtında "Karpuzçatlatan" diye bir çeşmenin etrafına yeni piknik alanı açmışlar, oraya gidelim diye ısrar etti. Serde gençlik, gözde karalık var ya peki dedik hepimiz de. Dön baba dönelim hesabı, kıvrım kıvrım dolambaçlı yollar. Ayağım sürekli, debriyaj, gazda. Sürat son haddede. Göstergelerden biri kırmızıya döndü, kaputun üstünden de su buharları yükselmeye başladı. Elimiz

ayağımız titredi. Eyvah! Dedim… Kontağı kapattım indik arabadan. Babam bu durumlarda araba su kaynattı yine der kaportaya su dökerdi. Bir bidon suyu sıcağı sıcağına boca ettim buharların üzerine. Hemen ardından da diğer bidondaki suyu sabit su tankına doldurdum. Telaşımdan fark edememişim haşlandığımı, Feryal Hanım. Binlerce cam kırığı saplandı birden gömleğimin açık kısmından bedenimin üst bölümüne. Alevlendim, yandım kavruldum. Arkadaşlardan her biri plastik bardağı kapıp sıvışmış bu hengamede. Sarı sıcak bir mayi ile yanaştılar yanıma. Bunun ilacı budur abi deyip keskin kokulu idrarla yudular, yıkadılar elimi, kolumu ve dahi yüzümü. Gözlerimin akına varıncaya kadar… Bağrımı verdim, reçine kokulu arsız rüzgârlara. Yellene yellene hafifledi ağrılarım. Sonra da geçti gitti sızılarım. Aldı mı bizi bir gülme. Değme parfüm kullanmaya alışkın nazik yerlerim arkadaşlarımın sıcacık özleriyle ekşi ekşi kokmuştu. Yoldan, yolaktan gelen yok. Giden yok. Çöktük arabanın yamacına. Yapacak bir şey yok, yiyecekleri çıkarttık. Mangalı yakıp etleri cızırdattılar. Oturtturdular çaydanlığı köze. Yedik, içtik. Biraz etrafı kolaçan ettik dağın uğuldayan sesini dinledik. Belki bir nacak, hızar sesi duyarız diye. Arada bir ta uzaklardan homurdanarak ağır ağır yol alan tomruk kamyonlarının yeri göğü titreterek geçtiklerini görüyoruz sadece. Rüzgârın ıslık çalan sesini saymazsak birkaç sincap çıtırtısına karışan kurumuş yaprakları hışırdatarak hızlıca yol alan sürüngen ve bizim dışımızda tabiat külliyen uykuya varmış. Mantar toplamaya çıkmış, yangın kulesi görevlisi ucun ucun inip yanımıza geldi. Selamlama faslından sonra meramımızı anlattık. “Su kaynatmış araba, hoyrat davranmışsın hem arabaya hem kendine aga” diye teşhisi koydu. Açtım kontağı, verdiği

komutları yerine getirdim. Motorda tık yok. "Bekleyin, kesimciler bir bir terk eder dağı güneş inince. Yaparlarsa ne âlâ yapamazlarsa traktörle atarlar sizi köye. Araba yatar bir gece burada. Haydi eyvallah," deyip bizi birbirimize emanet ederek uzaklaştı. Aklımıza geldikçe güldük, güldükçe acıktık. Acıktıkça yedik içtik. Nevaleler tükendi bitti. Kesimcilerin işi bitmedi. İki kişiyi arabanın başına diktik diğer ikimiz bir çeşme, bir göze buluruz diye keşfe çıktık. Epey ileride bir baba oğula rastladık. Köküne kadar indikleri reçineli çam kütüğünden çıra çıkartmak için cebelleşiyorlardı inatla. Ne meşakkatli işmiş bu çıra çıkarma işi yahu. Alınlarında bulgur bulgur ter, her biri şahadet parmağım kadar. Bir bağlam kalem çıra verdiler bize. Göze yakınmış güya tarif ettiler. Epey yol alıp vardık suyun başına. İçimizin yangın geçinceye kadar yumulduk kar içinde yatmış suya sırayla. Bidonları doldurduk, sis saran tepelerden olanca hızımızla inip arabanın yanına ulaştık. Dört etrafımız kundaklamak üzereyken yetişti kesimciler. Traktör motorlarına birer birer tünemiş olan orman işçileri yaşlarına göre çevik hareketlerle bitiverdiler yanımızda. Baktılar ki dört yüzü sivilceli, bıyığı taze tıraşlı, sıska çocuklar bir arabanın başını çevrelemiş uzanacak bir yardım eli bekleşir, acıdılar halimize. Traktörlerin ışığında buldu içlerinden genç olanı arabanın arızasını.

"Motor bloğunu çatlatmışın abi. Çaresi yok, araba bu gece dağ havası alacak burada. Usta eli değmeden yürümez bu meret. Yarına Allah kerim."

Arabayı bırakıp gitsem babamın diline düşeceğim. Başını beklesek elden ne gelir. Biz de traktör motorunun her bir girintisine ayağımızı, çıkıntısına elimizi koyup yapıştık. Böylelikle

indik köye. Vakit oldu mu sana yatsı. Karnımızı doyurdular Tanrı misafiri niyetine. Yatın, gündüz gözü götürürüz şehre diye tutturdular. Bir de jandarmalık olmayalım diye köy muhtarına rica ettik, sağ olsun kırmadı bizi. Traktörle bıraktı şehre. Ertesi günü arabayı dağdan indirmek epey tuzluya mal olduydu ta o zaman için babama. "Geldin mi sözüme eşek sıpası" deyip durmuştu af buyurun rahmetli babam, iki lafın arasında. Arkadaşların da hiç iğneli konuşmaları bitmedi, onların himmeti olmasaymış hangi kız bakarmış benim çiçek bozuğundan beter yüzüme. İyilikleri hâlâ sırtımda yük. Bir araya geldik mi söz yumağının düğümünü o gün ki dağ başı maceramızı anlatmakla çözeriz."

"Büyüklerin sözlerine itibar etmek lazım. Her beyaz saç tecrübenin nefesiyle göveriyor dipten uca. Oscar Wilde ne güzel söylemiş. "*Tecrübe, herkesin hatalarına verdiği addır*" diye. Tecrübe en büyük öğretmendir aslında ama kulak verene."

"Öyle öyle Feryal Hanım."

"Biz de yolda bir macera yaşamasak bari Kaya Bey. Tehlike arz edebilir bu durum seyir halindeyken, bir an evvel baktırmak gerekiyor hâl böyleyse."

"Hayırlısıyla şu duruşmayı bir atlatalım da, dönüşte bakarız çaresine Feryal Hanım."

Birden, yüzü asık bulutları önüne katıp gittiğimiz yöne doğru kümeleyen öfkeli bir rüzgâr şiddetle esti, savurdu. Yağmur damlaları tıp tıp düşmeye başladı neşeyle. Hafif bir titreme aldı beni. Fazla kalın olmayan trençkotuma sarıldığımı gören Kaya Bey kaloriferi açtı. Bu sefer de arka camda oluşan buğuyla görüş problemi yaşayan müvekkilimin yüzü bulutlandı.

Hemen rezistansa uzandı eli ama bu da çözüm olmadı. Aksilikler üst üste geliyordu. "Besmeleyle çıkmıştık yola ama inşallah bu son olur" diye geçirdim içimden…

Asliye Hukuk Mahkemesindeki duruşmaya zamanında geçildi. Mahkemenin konusu; iki hissedarlı bir taşınmazın, müvekkilim tarafından ısrarla şufa[2] hakkını kullanmak istemesine rağmen, diğer hissedarın farklı saiklerle üçüncü bir kişiye habersizce satışından doğan ameliyenin kendi lehine çevrilmesi için açılmasıydı… Mahkeme müvekkilimin lehine- adına payın tesciline karar verilmeden önce, satış bedeli ile alıcıya düşen tapu giderlerini, hakim tarafından belirlenen süre içinde, yine hakimin belirleyeceği yere nakden yatırma kararı verdi- başka bir güne ertelendi.

Hava ve ortam çok sıkıcıydı. Bir an evvel günlük yaşantımıza dönmek için bulunduğumuz şehre doğru yola çıktık. Yağmur şiddetini azaltmış güneş az da olsa sıcacık yüzünü göstermişti. Araba seyir halindeyken gaz pedalına basınca uğultu çoğalıyor, bırakınca da kesilmiyordu. Kaya Bey bir ara vitesi boşa aldı, uğultu aralıksız devam ediyordu. Motorun dilinden anlamayan ben ise belli etmememe rağmen bu durumdan epey rahatsız olmuştum. Çaresizlikten ne yapacağını bilemeyen Kaya Bey en sonunda dörtlü flaşörleri yakıp yolun kenarındaki, Tapu ve Kadastro Müdürlüğüne ait aracın arkasına park etti. Bu arada yolda ölçüm yapmakta olan, sonradan mühendis

[2] Şufa Hakkı (Önalım hakkı): Paylı (hisseli) mülkiyete konu olan taşınmazlarla ilgilidir. Herhangi bir hissedarın, hissedar olmayanlara karşı, öncelikli satın alma hakkını belirtmektedir.

olduğunu öğrendiğimiz gençten yardım istedik. Aracın durumunu anlatınca gülümseyerek:

"Abi, ya şanzımandır ya da diferansiyeldir su koy veren. Böyle kullanman sakıncalı. Çaresi Yaşar Usta'dır bunun."

"Nereden bulacağız bu ustayı, usta?"

"Valla şansın varmış abi takriben üç kilometre ileride, yolun sağında tamirhanesi var. Aracın yapılırken semaverde demini almış, tavşan kanı çayı ince belliden içmeyi, içi lezzet dolu çi börek yemeği unutmayın sakın."

Elini kasketine götürerek arabaya doğru bir bakış attı. Beni selamladıktan sonra, ıslık çala çala yönünü değiştirip uzaklaştı.

Yoldan elli, yüz metre uzaklıkta küçük, şirin bir tamirhaneydi. Ana yoldan ayrılıp tamirhane yoluna saptığımızı gören çırak bizi kapıda karşıladı.

"Hoş geldiniz, ne vardı abi?"

"Bunu Yaşar Usta söyleyecek, kendisi burada mı?"

"İçeride abi. Yaşar Usta! Ustam! Müşteri geldi!"

Yaşar Usta'yı beklerken, duvarda asılı olan dikdörtgen biçimindeki levhaya takıldı gözüm:

"Dükkân Kapusu Hak kapusu, Hak' kına yalvar,

Çeşmim gibidir çeşmeleri, akmasa da damlar."

Ne anlamlı, ne güzel söz diye geçirdim içimden. Biraz sonra yaptığı yağlı işe inat; başında bembeyaz bone, üzerinde rengi kaybolmuş iş tulumu, güler yüzlü, elli beş, altmış yaşlarında ufak tefek bir kadın belirdi kapıda. Hayretler içinde kalmıştık. Yaşar Usta bir kadınmış meğerse. Mühendis beyin alaycı bir lisanla konuşması bu yüzdenmiş demek ki...

"Hoş geldiniz beyim, buyurun."

"İlk kez bir bayan oto tamircisiyle karşılaşıyoruz, şaşkınız. Kusura kalmayın ama…"

"Anladım beyim, anladım. Her gören şaşırıyor zaten kadın kısmından motorcu mu olurmuş diye, alışkınım ben. Bir bakalım neymiş arabanızın derdi?"

"Düne kadar bir şeyi yoktu. Bu sabah seyir halindeyken hızlanmak için gaz pedalına basınca bir uğultu musallat oldu. Gazdan ayağımı kesince de, vitesi boşa alınca da kesilmedi.

"Uğultu arabanın neresinden geliyordu beyim, fark edebildiniz mi?"

Kaya Bey bana doğru dönüp yüzüme baktı. Mimiklerimle anlayamadığımı ifade edince:

"Hayır," dedi kısaca.

"Geç oğlum direksiyona, dinleyelim bakalım sesi. Ne anlatacak bize."

Araç durdu, kalktı, hızlandı. İleri, geri gitti, geldi. Nihayet tamirhanenin içine park edildi.

"Aleti, edevatı getir oğlum, şu krikoyu da sür sağ tekerin altına."

Aç, susuz olduğumuzu unutup Yaşar Usta'nın arabayı nasıl tamir edeceğine odaklanmıştık. Kendisine inanmayan müşterilerinin arabalarının başından ayrılmamalarına alışkın bu küçük kadın, iki sandalye getirdi buyur etti bizleri. Serin olan tamirhanede elektrik ocağını çekti yanımıza. Çırağa seslendi:

"Oğlum iki çay kap gel bakalım misafirlerimize, tavşan kanı olsun."

"Beyim, ilk önce neler yapacağım bir bir anlatayım. Aklınıza yatarsa yaptırırsınız. Mal sizin, keyif sizin. Önce

tekerlekte aks başındaki somunu, daha sonra fren diskini, poryaya sabitleyen ve jantı merkezleyen sabitleme pimlerini sökeceğim. Kaliper ve balataları dışarıya alacağım. Rot başının ve diskin rahat çıkması için pas sökücü ya da hidrolik yağ kullanacağım. Amortisör bağlantısını söküp aks başını ayıracağım. Geleceğiz uğultunun kaynağı porya bilyesine. Bilyenin karşılığını da çıkarmadan önce, segman pensesi ile segman sökülecek. Pres yardımı ile kalan parçasını da çıkarıp kurtulacağız eskisinden."

"Yaşar Usta'm, sen nereden biliyorsun bütün bunları?"

"Meslek sırrı beyim… Meslek sırrı."

"Oğlum, ablana söyle demlesin kozak çayını."

"Çoktan söyledim bile Ustam!"

"Kozak çayımı, ustam! İlk kez duyuyorum."

"Gelelim yeni bilyenin takılmasına. Burada uygun aparat kullanmak lazım. Yoksa bilye bozulur. Pres ile bilyeyi oturtuyoruz ve segmanını takıyoruz. Poryayı, diğerlerini sırasıyla takacağız, geleceğiz tekerleğe. Tekerleğin yere basan yerlerinde açılar değiştiği için rot balans ayarına gireceğiz. Allah'ın izniyle uğultu kesilecek… Başka arızası var mıydı arabanın beyim?"

Hayran kalmıştık Yaşar Usta'ya. Değme motor ustalarına taş çıkaracak bu kadınının bilgi ve becerisini takdir etmemek olanaksızdı.

"Ustam, bir de arka camlar buğu yapıyor. Elin değmişken onu da yapıver."

"Beyim, rezistanstaki hangi tel kopmuş önce onu bulacağız. Gümüş sırlı iletken boyayı kopuk telin üzerine sürmeden önce yüzeyi temizleyeceğiz. Nemli bir bezle, iyice bastırmadan.

Kuruyunca boyayı dışarı taşırmadan kopuk iki telin ucunu birleştirerek süreceğiz. Beş altı saat kurumasını beklemek lazım. Yolcusunuz o halde saç kurutma makinesiyle kurutacağız."

"Kozak çayı hazırmış, Ustam!"

Aracımızı ustamızın ustalığına kanaat getirerek, gözü kapalı emanet ettik. Merak ettiğimiz kozak çayını içmek üzere kış bahçesine yöneldik…

Daha önce nasıl fark edemedik, tamirhaneyle dip dibe olan bu güzel kış bahçesinin varlığını. Ahşap iskeletine giydirilmiş ince plastik örtü üzerinde; açılır, kapanır pencereleri, fermuarla işlevsel hale getirilmiş kapısı olan, çatısı kiremitle örtülü bu bahçe ortaya kurulmuş kocaman bir kuzine tarafından ısıtılıyordu. İçeride üç adet ağaç kütüğü görüntüsü verilmiş masayı çevreleyen, yine aynı görüntüye haiz, iki adet üçer kişilik oturma yerleri vardı. Masalara; renkli ipliklerle çiçek motifleri işlemeli, saçakları püsküllü, pek de büyük olmayan örtüler serilmişti. Üzerlerine her biri ayrı renkler de tomurcuklanmış minik menekşe saksıları konulmuştu. Yoğun ve sıkıntılı geçen böyle bir günde, hayli fazla bayram harçlığı almış çocuk sevincine boğan görüntü mest etti gözümüzü, gönlümüzü… Yaşar Usta'nın gelini olduğunu öğrendiğimiz Funda Hanım önce semaveri koydu önümüze, sonrada donattı masamızı. Ketesinden, bazlamasına. çiğ böreğinden, bükmesine. Akıtmasından, gül böreğine…

"Niye kozak çayı diyorsunuz bu güzel çayın adına Funda Hanım?"

"Çam kozalaklarına kozak denir bizim buralarda. Biz semaverde sekiz, on kozağı yakıp, onun közünde demleriz bu çayı."

"Ellerinize sağlık, hepsi çok kıymete geçti doğrusu."

"Afiyet olsun, abla."

Keyif çayımızı içerken katıldı sohbetimize Yaşar Usta. Nasıl ustalaştığını sordum merakla.

"Asıl motor ustası Yaşar benim kocamdı. Yıllarca alnının terini akıttı bu işe. Ben arada yemek getirdiğimde bakardım, yaptığı işe o kadar. Çocuklarım ilgi göstermediler baba mesleğine. Onlar okuyup memur oldular. Evlatlarımdan ayırmadığım evlatlığım Hayri ile kızımdan çok sevdiğim Funda koltuk çıktı babalarının işine. Epeydir çektiği hastalığı iyice ilerleyince bana öğretti mesleğinin inceliklerini. Yaşar Usta'yı kaybedeli on beş yıl oldu, adı kaldı yadigar."

"Senin adında mı Yaşar, Usta'm?"

"Yaptığım temiz işi gören eş dost Yaşar Usta demeye başladılar bana. Allah adamıydı Yaşar Usta'm, kanaatkârdı. Nurlar içinde yatsın. Satı olan adım unutuldu gitti."

Ahlaklı, nur yüzlü, emeğinin hakkını veren bu yüce gönüllü, cüssesinin aksine yüreği kocaman kadını hem takdir etmiş, hem de çok sevmiştik. Kaya Bey borcumuzu sordu, hicapla cevapladı.

"Hepsi otuz kayme beyim."

"Yiyeceklerle birlikte mi otuz lira? Az değil mi, o kadar hizmete karşın Yaşar Usta'm?"

"Allah bin bereket versin. Kocamın şanı yürüsün, tencere kaynasın yeter oğlum."

Üzerinde avukatlık büromun adresi, telefonu yazılı kartımı uzatıp ihtiyacı olursa beni bulmasını söyledim.

"Ben okuma, yazma bilmem ki kızım! Nasıl bulacağım seni, bilmediğim diyarlarda?"

Dayanamadım kalktım oturduğum yerden. Tirşe gözlerinde öbeklenmiş anne şefkatini, ölçeksizce sarf etmekte cömert davranan bu kadını kucakladım. Yanaklarına ıslak öpücükler kondurdum. Kalbindeki nur, hale hale yüzüne yansımış Yaşar Usta'nın, dudakları kıpırdadı. Belli ki dua ediyordu her müşterisine yaptığı gibi. Kapıya kadar yolcu etti bizi. Öylece bekledi, el salladı. Ta ki yola çıkıp gözden kayboluncaya kadar…

Sustalı Bıçak Yarası

"Ne döner durursun be kadın! Sac ekmeği gibi. Kalk! Nerede zıbaracaksan oraya var, git."

Kem söze, çatık kaşa alışkın olmayan ruh ve beden yorgunu kadın, kırık adımlarla yataktan kalktı usulcacık. Kahırlı bakışlarını yatakta dertop olmuş uyuyan oğluna perçinledi. Kocasının kel çalı gibi yüreğini kanatan sözlerini anımsayıp, yüzünü buruşturdu. Pencereyi açtı, temiz havayı uzun uzun içine çekti. Nakış nakış semaya serpilmiş yıldızlara isteksiz, don bir bakış fırlattı. Yüreği güç yetmez bir acıyla burkuluyordu. Bozuk çekyata, demirlerinin sırtını deleceğini bile bile öylesine uzandı. Caddeden hışımla geçen arabaların civelek ışıltısı, sokak lambasının sarı ölgün harelerle duvarda oynaşan gölgelerine karışıyordu. O renk hengamesinde Cemil'in cemalini gördü. Gözlerini kısarak gülüşünü, kalbinde büyüleyici, sarhoş edici titreşimler bırakan iltifatlı hitaplarını çok özlediğini fark etti. Geçmişine uzandı damar damar, yol yol…

Murat'ının babasıyla on beş yaşında görücü usulüyle evlendirilmişti ama sevmişti kocasını. Küçük bir nahiyede oturuyor, bağ bahçe işiyle uğraşıyorlardı. Kocasının ağzı var, dili yoktu. Kıymet bilir, değer verirdi karısına. Her işi birlikte yaparlardı. Bu çoğunlukla etrafta alay konusu olur, "kız Cemil gene iş başında," diye eylenirlerdi… Güler geçerdi. Kimseye

dişini göstermez, yüzünden tebessümü eksik etmezdi. Çok genç yaşında Murat'ı kucağına aldı Hüsna. Gür kavisli kaşları, ayın bedir halindeki yüzüyle babasının kopyasıydı küçük Murat. Mutlulukları bir kat daha katmerlenmiş, kıt kanaat geçindikleri fakirhanelerine bir boğaz daha eklenmişti. Henüz fazla bir masrafı yoktu ama ilerisi için de Allah kerim diye tevekkül ediyorlardı. Sağlıklı bir şekilde büyümeye çalışan tosuncuk, birden huysuzlanmaya, anasını emmemeye başladı. Israrlı ağlamalarının sonu gelmiyor, kucaklarına aldıkları zamanda bile susmuyordu bir türlü. Ateşini kocakarı ilaçlarıyla düşüremeyince ertesi sabah doktora götürmek için kavilleştiler. Hüsna, oğlunun kafasındaki bıngıldağın bombe yaptığını görür görmez ortalığı velveleye verdi. Traktörü olan komşularından yardım isteyip en yakın ilçedeki hastaneye varıp dertlerini anlattılar. Kesin tanı için beyin omurilik sıvısından alınan örnek incelenmeye alındı. Netice, çocuğun menenjit olduğunu gösteriyordu. Derhal hastaneye yatacak, hastalığı izlenecekti. Çocuğunun geleceği için bağı bahçeyi satıp şehre yerleşmeyi düşünüyordu nicedir Cemil. Bu fikrini, eşinin oğluyla hastanede geçirdikleri süre içinde hayata geçirdi. Kesesine göre iki göz ev kiralayıp traktörün römorkörüne attığı iki üç pılı pırtıyla evi oturulacak hale getirdi. Hastanede geçirdiği zamanın dışında iş aramaya başladı. Sabahçı kahvesinin birinde iş buldu sonunda…

Antibiyotik tedavisiyle yüzü renklenip sürekli uyku halinden kurtulan Murat, etrafa agucuklar dağıtmaya başlamıştı bile. Karı koca eski neşelerine kavuşmuşlardı. Hastaneden çıkınca kıymetlilerini doğru evlerine götüren Cemil'in düşünceli

davranışı, genç kadını çok mutlu etmişti. Aşılarını zamanında yaptırdıkları evlatları sağlıklı bir şekilde büyüyordu. Akşamdan sabahın alacasına kadar çalışan Cemil, öğleye kadar uyuyordu. Akşama kadar da hamallık yaparak geçimlerini sağlıyordu. Murat dört yaşına girince Hüsna oğlunu da yanına alıp, yarım gün evlere gündeliğe gitmeye başladı. Gül gibi geçinip gidiyorlardı ama…

Sabahçı kahvesine gelip oyun masasında neşeli bir şekilde oyuna oturan, hafif çakırkeyif dört kişilik bir grup, yüksek sesle o gece gittikleri umumhanedeki mahrem anlarını ayan beyan anlatarak ortalığı şamataya boğdu. Bu durum diğer müşterilerde bir tedirginlik oluşturdu. Ortamı daha fazla germemek için, kahve sahibi Cemil'i gönderip usulünce ikaz etmesini istedi. Vay sen misin ikaz eden? Sesler yükseldi, küfrün bini bir para. Hırsını alamayan bıçkın genç, kasketini geriye atıp omuzundaki ceketini hızlıca silkeleyerek hışımla yerinden kalktı. Tespih salladığı eline ne vakit aldığı belli olmayan sustalıyla Cemil'e saldırdı. İkisi arasında itiş kakış yaşandı. Kendini müdafaa etmeye çalışan Cemil'in yumruğuyla yere düşen delikanlı acı bir feryatla ortalığı inletti. Bir hiç uğruna iki gençten biri hapse, diğeri de mezara girince oğluyla iyice sahipsiz kaldı Hüsna. Görüş günlerini iple çekiyorlar, sınırlı zamanda kenetlenen ellerini bir türlü çözmek istemiyorlardı. Oğlu ve kocasıyla oluşturduğu küçücük dünyasına hapsolmuştu Hüsna. Çaresizliği yudum yudum içiyor, en sıkıntılı anlarını kimselere sezdirmiyordu, Murat'ına bile. Kaza ile de olsa katil damgası yiyen kocasının cezası kesinleşmiş, azılı katillerle aynı koğuşa konulmuştu. Gündeliğe

giderek kazandığı üç, beş kuruştan ev kirasını verince fazla bir şey kalmıyordu. Boğazlarından keserek kocasına harçlık veriyor, tütününü alıyordu. Murat çocuktu. Her gördüğünde gözü kalıyor, alması için ısrarcı oluyordu. Çoğu kez açlıktan ve geleceğinin belirsizliğini düşünmekten gözüne uyku girmiyordu…

Acı haberi kocasının temiz çamaşırlarını ve tütününü götürdüğü görüş gününde öğrendi. Güneşi sönmüş, tüm dünyası zifiri karanlığa gömülmüştü. Bir gün kavuşma ümidini içinde besleyip büyüten genç kadın iyilerin çok çabuk göçtüğü bu iki kapılı handa, Murat'ıyla tek başına kalmıştı. Gazetelerin üçüncü sayfalarında yer alan habere göre mahpustaki mahkumlar arasındaki çıkan kavgayı ayırmaya çalışan Cemil ve üç mahkum şişlenerek öldürülmüştü…

"Yapma! Hayır!"

Düşle gerçek arası daldığı fırtınalı ruh denizinden sıyrılıp fırladı kalktı uzandığı yerden.

"Murat'ım, oğlum! Rüya oğlum rüya! Aç gözlerini tosunum."

"Yine mi karabasan gördün?"

"Ne diye korkacakmışım, ana! Erkek adam korkar mı hiç!"

"Yatın, zıbarın be! Ne diye dırdır edersiniz gece gece. Niye bağırıp durur, katilin dölü?"

Genç kadın; kendisiyle evladını her fırsatta kurşun gibi sözleriyle yaralayan, kocası olacak gevşek ağızlıya içerleyip lahavle çekti. Ter içinde kalmış oğlunun çamaşırlarını değiştirmek için çekmeceye yöneldi. İç çamaşırlarının en altına saklanmış olan buz gibi demir parçasına dokunan elini çekti hızlıca. Şimdiye

dek hiç görmediği sustalı bir bıçaktı bu. Sırtından buz kaymışçasına ürperdi, geride bıraktığını sandığı korkuları depreşti birden. Sormaya çekindi çünkü son günlerde pek aksi olmuştu, yumuşak başlı oğlu. On iki yaşının deli fişekliğine yoruyordu durumunu ama…

El yordamıyla oğlunun çamaşırlarını değiştirmesine yardım etti. Saçlarını okşayarak, huzurlu bir uykuya dalıncaya kadar baş ucunda oturdu. Sevgiyle dolaştırdı bakışlarını, biricik evladının üstünde. Kalbinin yegane dayanağının melekler gibi uyuyuşunu derin, ıstıraplı iç çekişlerle izledi uzun süre. Yine Cemil düştü yadına. Hasret damarları şişti, kabardı. Ateşini külle örtmeyi bir türlü beceremiyordu bunca yıldır. Yumuşak bir yastığa gömülür gibi düşünceler içine gark oldu. Nedense yaşanmışlıklarının o dalgalı, hüzünlü koylarına ölçeksiz kulaç atışları sıklaşmıştı son günlerde. Aklı yavaş yavaş kaymaya başladı geçmişine…

Cemil'i genç yaşta hiç uğruna kaybettikten sonra ne yapacağını bilemedi genç kadın. Namusuyla çalışıp, oğluyla yaşama sıkı sıkı tutunmaya çalışmaktan başka çıkar yolu yoktu. Bu arada ev sahibi insafa gelmiş, ev kirasının yarısını almadığı gibi bir doktorun yanında işe girmesini de sağlamıştı. Bir gölge gibi sessizce oğlunu okula götürür, oradan da işine gelir giderdi. Ne sevincini ne kederini kimselere sezdirmez, ev sahiplerinin görünmez kanatları altında oğlu için yaşamaya çalışırdı. Bu ahenkli gidiş geliş birkaç kopuk tarafından bozuldu bir gün. Dul ve sahipsiz olduğunu keşfedip farklı şeyler uman kendini bilmezler genç kadına yaklaşmaya, olmadık tekliflerde bulunmaya başladılar. Ters cevap alıp sert kayaya çattıklarını görünce

erkekliklerine leke sürdürmemek adına, bu sefer de rahatsız etmeye başladılar…

Murat'ın derslerle arası pek yoktu ama eli her işe yatkındı, babası gibi. Ne kadar gayret edip oğlunu okutmak istese de muvaffak olamadı. İlk okulu bitirdiği yaz ev sahibinin tanıdığı bir tamirhaneye çırak olarak yerleştirdi Murat'ını. Gayretliydi, efendiydi oğlu. Tez zamanda sevdirdi kendini. Haftalığı azdı fakat nerede olduğunu biliyordu en azından. Ana oğul geçinip gidiyor, hallerine şükrediyorlardı. Son günlerde Hüsna'yı birkaç densiz yine rahatsız etmeye, olmadık tekliflerde bulunmaya başladı. Bunlardan birine şahit olan ev sahibi "Bak, evladım, ev erkeksiz olmaz. Gençsin, alımlısın 'dul karıya taş atan çok olur' demiş atalarımız. Hem Murat'ın örnek alacağı bir babalığı olmalı, yoksa büyüyünce seni saymaz bu çocuk." Ev sahibinin bu babacan nasihati üzerine, açmamak üzere kapattığı evlilik defterinin sayfalarını aralamaya başladı. Doluya koydu almadı, boşa koydu dolmadı. Düşündü, taşındı, oğlunun da fikrini alıp ev sahibine olumlu yanıt verdiği an pişman oldu. Dönüşü olmayan bir yola girdiğinin ayırdındaydı…

Ev sahibinin evinde gördü ilk kez Hilmi Efendi'yi. Karısını beş yıl önce ameliyat masasında kaybetmiş, babacan birine benziyordu. Çocukları yetişkindi, babalarıyla pek alakaları yoktu. Minibüs şoförüydü, görünüşe göre kendine uygun buldu. Murat'ıyla anlaştıklarını görünce içine biraz ferahlık geldi, tüy gibi hafiflediğini hissetti. Birkaç kişinin katıldığı hükümet nikâhı sonrası Hilmi Efendi'nin evine taşındı. Eli boldu, hiçbir şeyin eksikliğini hissetmiyorlardı ama hiç tasvip etmediği kötü bir huyu vardı. İlk zamanlarda kendini acemice frenlemeye çalışıp

sonra ipin ucunu koy veren kocasının ağzının ayarı bozuktu. Sözleri zımpara kağıdı gibiydi. Maske takmış gibi ifadesiz duran yüzüne pek yakışan sözlerinin arasına sıkıştırdığı duygu yoksunu acı sözler keşkelerle örülü bir ortama sürüklüyordu, genç kadını. Pişmandı, hem de çok pişman. Bu duruma alışması da, tahammül etmesi de pek mümkün değildi…

Murat'a son zamanlarda bir haller olmuştu, anlam veremediği. Çok çabuk sinirleniyor, elinde ne varsa düşüncesizce karşıya savuruyordu. Sık sık banyoya giriyor, saatlerce çıkmıyordu. Bugüne kadar annesinin banyo yaptırmasına ses çıkarmayan Murat her seferinde itiraz ediyordu. Bir keresinde; yüzünde ayva tüyü cinsinden seyrek sepildek kılımsı uzantıları babasının usturasıyla kazırken üstüne gelen annesinin itirazlarına sinirlenip banyonun altını üstüne getirmişti. "On iki yaşında çocuksun sen. Ne tüyün var ki zorla kazırsın, gül yaprağı gibi pürüzsüz yüzünü. Büyüyünce bıkacağın bu işe niye heveslenirsin bu kadar," diyerek yüksek perdeden söylenmişti ilk kez Murat'a. Son günlerde de geceleri çok sık kabuslar görmeye başlamıştı. Belli ki korktuğu bir şeyler vardı. Gerçi inkar yoluna gidiyordu Murat'ı…

Ev sahiplerinin torunu Vildan ile bir avluda büyümüştü oğlu. Aynı okula gider, aynı sokakta vakit geçirirlerdi. Kendisinden bir buçuk yaş küçük olduğu için ona abilik yapar, derslerine yardımcı olurdu. Son günlerde ona da yüz vermez olmuştu Murat'ı. İş dönüşü yolunu gözleyen Vildan:

"Hüsna Teyze, Murat Abi beni tanımamazlığa geliyor. Sesleniyorum kafasını bile çevirmiyor. Bir kabahatim mi oldu da bana küstü. Senin haberin var mı? Suçum neymiş?"

"Güzeller güzeli Vildan'ım ne kusurun olacakmış senin. Yolunuz ayrı, yolağınız ayrı kızım, niye küssün?"

"Küs işte! Gizli bir derdi olmasın, sakın?"

"Ne derdi, ne sıkıntısı olacak kızım. Yediği önünde, yemediği ardında. Çocuk kızım o da senin gibi. Çocuklara gülmek, büyüklere dert yakışır Vildan'ım," diye cevap vermişti vermesine de anlam veremediği Murat'ının son zamanlarda değişen davranışlarıydı.

Hayatına anlam katan Cemil'inin sustalı bıçakla yaralanması akabinde, hapiste yine kesici bir aletle hayatının son bulmuş olması Hüsna'da bıçaklara karşı bir ürküntü oluşturmuştu. Çekmecede şans eseri gördüğü sustalı bıçak yine kanattı yüreğini, kötü anıları hücum etti zihnine zihnine… Bu bıçak da neyin nesiydi? Murat'ı küçücüktü daha. Cemil'inin yetimiydi. Gözünün bebeği, ilk göz ağrısıydı. Çocuktu, sadece çocuk… Sabah ola, hayrola dedi kararlı bir şekilde…

Saatin alarmını kapattı çarçabuk. Kocası gözünü açmadan başlardı küfürlü konuşmaya. Sobayı yakıp çorbayı karıştırdı. Ekmekleri kızartıp elindeki siniyle sobalı odaya yöneldi. Hilmi Efendi'yi uyardı usulca. Murat'ın yattığı odanın kapısını çekti. Düşüncelerini sezdirmeden kahvaltısını yapıp kocasını işe uğurladı. Pardösüsünü giydi, eşarbını bağladı, ilk kez kapıyı kilitlemeden işine yollandı.

Dalgın ve düşünceliydi. Ayak alışkanlığıyla ezbere kat etti yolları. Gözlerinin altındaki mor halkalar, nicedir içine hapsettiği korkularının vesvese olup yüreğine akın akın doluşunun dışa vuruşuydu. Derinliklerde, bedeninin gözle görülmeyen bir yerindeki yaradan kaynaklanan dayanılmaz bir sızıyla

tüm bedeni uyuşmuştu. Savrulmaktan yorgun düşmüş serviler gibi mecalsiz kalmıştı. Günlük işlerini zorla bitirip çayı demledi. Doktor hanımı bekliyordu, akıl danışmak için. Kısa zaman zarfında gelen doktor hanıma çay götürdüğünde anlattı, Murat'ının durumunu. Olup biteni, Hüsna'nın sözünü kesmeden dinleyen doktor hanımın yüzü asıldı birden. Önemli bir telefon konuşması yapacağını bildirip odadan çıktı… Aradan henüz bir iki saat geçmişti. Doktor hanım aceleyle mutfağa gelip bulaşık yıkamakta olan genç kadının eline, üzerinde adres bulunan bir kağıt uzattı. Hiç vakit kaybetmeden bugün görüşmeye gitmesini, arkadaşının kendisini beklediğini söyledi. Ne olduğunu korkarak sordu. Arkadaşı olan psikiyatrın adresiydi bu.

"Ne derdi olabilir doktor hanım, bir fikriniz var mı?

"Bilmiyorum bacım. Meramını anlat ki doktora, dermanını bulasın. Cevabın bende değil. Keşke bende olsaydı."

Yol boyunca çenesi sıtmaya tutulmuş gibi titredi durdu. Etrafındaki uğultu bıçak gibi kesilmiş, sadece zihnine hücum ediveren binlerce sorunun cevabını arıyordu umarsızca. Alnının tam ortasında endişeli bir kavisle kavuşan kaşlarını bir çatıyor, bir düşürüyordu.

"Neyi olabilir ki oğlumun? Hadi büyüyor, delikanlı oluyor desem daha yaşı ne? Huyu da çok değişti. Yumuşacık tabiatlıydı, aynı babası gibi deyip sevinirken. Ya biran evvel büyüme çabaları da neyin nesi? Hele tıraş olma hevesi. Bu yaşta, daha on iki yaşını sürerken. Vildan'a da yüz vermiyormuş bak! Bacı kardeş gibi büyümüşlerdi halbuki. Ya sustalı bıçak! O sustalı yok mu? O bıçak yüzünden gülistanımız, bozulmuş bostan

viraneliğine dönmedi mi? Civan mert Cemil'im o bıçak yüzünden mahpusa düşüp onun darbeleriyle yitirmedi mi canını? O bıçak yüzünden değil mi Hilmi Efendi'nin zehirli ok gibi yüreğimizi delip geçen laflarını yüzümüze yüzümüze fütursuzca söylemesi. O yüzden kırılmadı mı kolumuz, kanadımız… Geçen günde işe gitmeyeceğim bir daha tutturdu. Ustası mı bir şey dedi yoksa pek sevdiği, dilinden düşürmediği İlhan abisi mi bir şey dedi acaba? Üsteledim "yok bir şey" deyip geçiştirdi. "Gitmek istemiyorum, o kadar!" deyip ortalığı darmadağın etti. Ya Hilmi Efendi evde olsaydı bu arada. Adamın dili dil değil ki, bildiğin yılan dili. Zehrini akıtmak için kuytuda bekleyen zehirli hatta çıngıraklı yılan…"

Kalbi göğsünde, demirci örsü gibi vurdu birden. İçinden bir şey fazla gerilmiş bir kiriş gibi koptu sanki.

"Yoksa! Yok yok, tövbeler olsun! Nelerde gelir aklıma. Aman Allah korusun. Hırsızlık yapmaz Murat'ım. İçtiği süt helal, mayası katışıksızdır oğlumun. Cemil'imin yetimi, ilk göz ağrım benim."

Ağır bir yük taşımız gibi yorgundu bedeni. Ayaklarını sürüye sürüye doktorun muayenehanesine ulaşıp beklemeye koyuldu. Kalbindeki ıssızlık ve yalnızlıktan bütün varlığı donmuş, susmuştu. Ayva rengine bürünmüş yüzüne hüzün çökmüştü. Kaç saattir içinde hapsettiği tufan gözlerinden tomur tomur boşandı. Sonra da nerede olduğunu unutup sel oldu aktı.

Psikiyatr, önce sakin ve güven temin eden davranışlarıyla rahatlattı genç kadını. Arkası gelmeyen sorular geçmişe ta Cemil ile tanışmalarına kadar yol aldı. Hüsna anlattıkça açıldı,

açıldıkça anlattı. Sesi kâh paslı menteşe gıcırtısı gibi çıktı. Kâh gül dalına konup şakıyan bülbül gibi. Kimi zaman yatağına sığmayan sel gibi taştı. Kimi zamanda, imbatın kollarında çifte huzura ermiş gibi dingindi…

Oya titizliğiyle bir araya getirdi anlatılanları doktor. Hükmünü verdi.

"Nedir Murat'ımın sıkıntısı doktor bey?"

"Kanaatim şudur ki ivedilikle tedavi edilmesi gereken iki vakayla karşı karşıyayız. Birincisi erken ergenlik olgusu. Bunun tedavisi mümkündür. Murat'ın yaşını göz önüne alacak olursak, sizi bu konuyla ilgilenmesi için pediatrik dokrinoloji uzmanına yönlendireceğim. İkincisi ve en önemlisi son yılların moda hastalıklarından birisi olan panik atak vakası. Erken teşhis edilip tedavi edilirse kişi zararlarından korunabilir. Bu durum çocuklarda mantıklı düşünememe, korku, endişe ve ölüm düşüncesini beraberinde getirir. Çocuk panik atak geçiriyorsa sürekli huzursuz ve gergin olur. Her an kendisine ve sevdiklerine zarar gelecekmiş gibi korkar. Zamanla evden dışarı çıkmak istememeye başlar ve hayatı tamamen değişir. Panik atağın nedenlerine gelecek olursak; aşırı stres, depresyon, tiroit bezi hastalıkları, kafeinli içeceklerin fazla tüketilmesi olarak sıralayabiliriz. Uzmanlar çoğu zaman hastalığın teşhisinin zor olduğunu belirtiyor. Bu nedenle panik atak belirtisi olan çocukların ilk olarak çocuk doktoru tarafından değerlendirilmesi gerekir. Teşhis koyulup altında yatana neden olan etkenler ortaya çıkarılınca tedavi süreci başlıyor. Kanımca, anlayışla ve sabırla yaklaşmanız gereken bu dönemde üvey babanın baskıcı tutumu, aşağılayıcı hitap şekli çocuk üzerinde aksi

tesir yaratmış. Kendisini yalnız ve değersiz hissetmiş olabilir. Endişelenmeyin, yapacağımız seanslarla içinde bulunduğu bu çıkmazdan kurtaracağız, inşallah bacım."

Genç kadın derin bir nefes aldı ama kelimeler boğazından akmıyordu. Güçlükle konuşup, vedalaştı. Gözlerinde, aldığı yeni kararların azim ve iradesini yansıtan pırıltılarla, caddenin kalabalığına karıştı…

Zamansız Veda

Feryatları duyulmayan, ahvalleri bilinmeyen mekan sahiplerinin asude yaşantılarına ortaklık edecek en yeni komşusu olacak genç; flu tüller gerisindeki sevdiklerinin siyah gözlüklerle perdeledikleri nemli gözlerini, ıstırapla dudak ısırışlarını, kehribar sarısı yüzleriyle metanetli duruşlarını başkasının gözüyle görmüşçesine sükunetle gözlüyordu.

Küçük hıçkırıklarla bölünen fısıltılı konuşmaları, seslerindeki çekimser tonu, tıraşlanmış gönüllerin yüzlerine akseden hüznünü, hasta güvercin gibi titreyen yaşlı, hasta anacığının suskunluğunu ipeksi bulutların hafifliğinde akıp giden bir ırmağı seyreder gibi izledi. Kıdemli ağaçların çiçeklenmiş dallarındaki renkliliğe inat, karalara bürünmüş yakınlarının giysilerinin içinde midye gibi büzülmüş hallerini, devası olmayan üzüntülerini, gözlerindeki yoğun nemi ruhunda hissediyor, bir şey yapamamanın çaresizliğiyle serseri turlar atıyordu…

Ayrılık ateşini hafifleteceği yerde daha da alevlendiren sözlerin sevdikleri üzerinde bıraktığı tesir metanetlerini kırıyordu. Bağlamanın yanık tellerinden akseden arabesk nağmeler gibi gönül tellerini titretiyor, her gün topuklanan kaldırım taşları gibi aşındırıyordu yüreklerini. Uçuruma dikilmişti bakışlar; zamansız öğütülmüş gencecik hayatın vedasına inanamıyor, bozkır sıcağında boncuk gibi iri, soğuk terler döküyorlardı. Sisin

ortasında yol alan katar gibi naşının etrafında dizilmişler, ayva rengine bürünmüş yüzlerine çöken hüzünle, lal olmuş dilleriyle, hayata yenilmişliğin tablosunu resmediyorlardı.

Bulutların üzerinden sıyrılıp aralarına karışmayı, ölmediğini, haykırıp sevdiklerini eskisi gibi sevince gark etmeyi istediğinde kımıldayamadığını, prangaya vurulmuş gibi sabitlendiğini hissetti. Med cezire tutulmuş gibi titredi hiddetten, beyaz efsunlu bir boşlukta çaresizliğiyle baş başaydı. Nasıl sıyrılacaktı bu çapraşık işten. Çok övündüğü pratik zekası körelmiş, kafasında yanıp sönen cılız ışıksa derdine merhem olmayacak kadar güçsüzdü. Tuttuğunu koparan azmi, zoru seven karakteri, problem çözmedeki ustalığı törpülenmiş, ürkek, ağlamaklı çocukluk hallerine dönüvermişti.

Çıtayı yüksek tutmayı sever, tam not alamadığı zamanlarda bile hırsından ağlama nöbetleriyle kendinden geçerdi. Planlı, programlı çalışmaktan, kütüphanelerin asık yüzlü havasını solumaktan hoşlanırdı. Okullarını dereceyle bitirmiş, ta küçücükken hedeflediği mesleğini eline alıp yüksek lisansını tamamlayarak dolgun bir ücretle iyi bir yerde işe başlamıştı. Okul, askerlik derken yaşı evlilik çağını henüz geçmişti ki; gözlerinde sürgüne gitmeye razı olacağı, bahar dalı kadar taze, canlı, sevgi dolu bir dilbere gönlünü kaptırmıştı. Uzunca bir flört döneminden sonra eğitimli iki el birleşmiş, mutlu beraberliğe adım atmışlardı. Duygularla sarmalanış arada bir iş seyahatleriyle bölünüyor, birbirlerine akan bu tatlı sıcaklık kısa molaların sonunda mutluluklarını daha da perçinliyordu. Yoğun iş tempoları nedeniyle ertelenmiş balaylarını geçirecekleri uzun gemi turuna sayılı günler kalmışken nerden çıkmıştı

kendi rızası olmaksızın bu yurtdışı iş gezisine son anda dahil oluvermek?

Munis öpücüklerle, tatlı bir şımarıklıkla uğurlamıştı hayal gözlüsünü henüz… Hani kısa soluklu olacaktı bu yorucu iş gezisi… Nefis bir gün batışında karşılayacaktı yolcusunu havalimanında bal köpüğü saçlarını yele verip… Becerikli elleriyle hazırlayacaktı sevdiceğinin en sevdiği mezeleri, zeytinyağlıları kulaklarına neşeli kuşlar cıvıldarken… Alçak gönüllü papatyalar derleyecekti vazolarda mahcupça gülümseyen. Nereden bilecekti dönüş biletinin meçhule kesildiğini… Büyü bozulmuş ılık ılık olan yüreği onulmaz bir acıyla kavrulmuştu. Cıva gibi hareketli, hazırcevap genç kadının nutku mühürlenmiş, kendine hoyrat davranan talihine küserek, aşk bahçesinde açan ilk ve tek gülünün yasını tutuyordu…

Beyaz yelkenli büyücek bir gemi, nemli bir bezle tozu alınmış ayna saydamlığındaki deniz üzerinde ahenkli bir salınımla rıhtıma doğru kuğu zarafetiyle süzülüyor; beyaz giysili genç, yaşlı yolcularını ebediyete taşımaya hazırlanıyordu… Koca gemiden çıt çıkmıyor, yolcular bu derin sessizlikte, keyifsizce uğurlayanlarını süzüyorlardı… Veda yüreklerin kapısını çalmaya hazırlanırken, çeneler pancar motoru gibi bazen ağlamaklı, bazen dua ile sessizce titreşiyordu… Hazırlıksız yakalanılan o bilinmeyen yolculuğa çıkarken geride kalanların yaşamı; durgun sularda demirlemiş gemi içine hapsolmuş hayatlara benzeyecek, takvimler umarsızca ömürlerinden bir şeyler koparacaktı yalnızlıklarında…

Boğazdan geçen demir yığınının şafağı yırtan tiz sesi yankılandı sabah rüzgârının şiddetiyle kulağında genç adamın…

Kükreyen dalgalar tonajı büyük gemiyi salladıkça aralık pencereden süzülüp gelen ses uyku sersemliğiyle dar alanda yankılandıkça yankılanıyordu… Hercai tebessümlerle şükretti sadece rüya gördüğüne… Zamansız yaptığı bu inanılmaz yaşanmışlığı unutturacak lepiska saçlı eşine sarıldı sevgiyle, hiç bırakmamacasına…

Viran Evin Tahtası

Ağrıyan başını ellerinin arasına alıp yüzünü sıvazladı. Gözlerinin üzerine düşen saçlarını ileriye ittirdi. Ağrıyan sırtını dikleştirdi, derin derin nefeslendi. Dudakları kurumuştu. Gözlerindeki parlaklık kaybolmuştu, çok bitkin gözüküyordu. Aydınlıktan karanlığa geçip kaybolmuş gibi bir ruh hali vardı. Bir kartopu gibi yuvarlanarak gitsem uzaklara, beni üzen sıkıntılarımla birlikte diye geçirdi içinden. Kupkuru bir gerçekti ortadaki ahvali. Arkasının gelmesini beklediği telefonlardan hiçbir netice alamamış, boğazında yumruk olan son nefesini de bunlara harcamıştı. Hava yavaş yavaş kararıyordu, içinde büyüyen karaltıyla birlikte. Bir nefes, bir nefes daha çekti körük gibi piposundan, gri dumanlar doldurdu küçücük ofisini.

Yaşamının ışıltılı, pırıltılı döneminin çoktan bittiğinin ayırdındaydı. Süslü ve yaldızlı günler, ipek tüller arkasında çok uzaklardaydı artık… Yalancı şafak gibi kendini zor gününde atlatan vefasız dostları, yaşadığı yerin çok ötesinde duruyorlardı. Sahte gülücüklerle ahitlerini akamete uğratan göbek adı dönek olanlar, dudaklarındaki umut dolu şarkıları kuru bir ıslık gibi yavanlaştırmış, kendi kendine oynanan tek kale maçın sıkıcılığına itmişlerdi…

Elleri cebinde devinimsiz duruyor; at gözlüğü takmış gibi bir noktaya odaklanmış başına gelenleri düşünüyordu. Kaygan zeminde eline geçen büyük balık elinden kaymış; umutsuzluk girdabına girip hayata ve yaşama dair heyecanını yitirmişti. Vefanın; karanlık zindanlarda prangalı olduğunu samimiyet, şefkat, merhamet, mütevazi olma gibi değerlerin çiğnendiğini çok acı bir tecrübeyle görmüştü bugün…

Her şey sessizliğe gömülmüş ama kulaklarına bir uğultu musallat olmuştu. Bir cinnet hali çökmüştü üzerine; caddeye fırlayıp çılgınca haykırmak istedi, körpecik ümitleri istim üzerindeydi. Akşamla, gündüzün kucaklaştığı bu dakikalarda yatağından taşan debisi yüksek bir sel gibi akmak, kıvrıla kıvrıla yükselen dağ yolunun yamacındaki pınarın fışkıran gözünden kana kana su içmiş gibi rahatlamak istiyordu. Ruhu yıkılmaya yüz tutmuş viran evin tahtaları gibi kararmış, yosun tutmuştu.

Arkasında gözü yaşlı sevdiklerini bırakıp dünya değiştirmek istemiyor, üzerine abanan katmerli sıkıntısından kurtulmak için bir çıkış yolu arıyordu. Öfkesi geçmek bilmiyor, bir volkan gibi için için kaynıyordu. Farkındalıklarını yitirmiş gönüldeşleri, sözde dostları, hayat çemberine teğet geçip ilk ihtiyaç hissettiğinde el vermemişler; ununu elemiş, eleğini asmış ocak başında oturan bir kocakarının yalnızlığına itmişlerdi beraber yaşlandıkları arkadaşlarını. Kendi dünyasını kurtarırken, bir başkasının hayatını karartmayacaktı… Yürüdüğü yolun akışına ayak uydurmayacak, bildiği yola dönerek varlığını sürdürecekti. Biliyordu şikayetçi olmanın boş olduğunu, oradan oraya savrulmaktan vazgeçip yaptığım avareliklere son

vermeliyim diye geçirdi içinden. Sanki bir mayın tarlasıydı beyni…

Akşamın esrarlı sessizliğinde kızıllığın gizemini yakalamak ister gibi balkona yöneldi. Yorgun bedenini sürükleyerek salkım söğütlerin yapraklarına kadar yükselen toprak kokusunu çekti içine huşu içinde… Vefasız güller gözünün ilişemediği yerdeydi ona yakın ama o kadar da uzak… Akşamın telaşında ortalık çok sessiz, kasvetli ve rüzgârsızdı. İnsanın bekleyişinin bittiğini sandığı bir noktada yeni bir bekleme turuna başlamak zorunda kalışının sızısını duydu inceden. Artık kendime karşı direnmekten korkmuyorum diye geçirdi içinden…

Güneşin son ışıkları kentin varoşlarında puslu bir kızıllıkla veda ediyor, bir boşluğun fırtınası esip duruyordu ensesinde. Aceleyle gözünün yaşını silerken; yaptıklarımı izleriyle yok etmeliyim, bütün ölçeksiz davranışlarımı bırakıp gelecek yılın muhasebesini şimdiden tutmalıyım diye geçirdi gönlünden. Bir türlü itiraf edemediği pişmanlıklarının derin izleri solgun yüzünde uzaktan bile seçiliyordu. Mahcup ve ezik bir tebessümle havadaki bahar kokusunu çekti örselenmiş ciğerlerine.

Hiç yaşanmamış, yepyeni bir hayata başlamanın yüreğinde yarattığı heyecanla, daha gün ışımadan silinecek duygularını bir yana bıraktı… Uzaktan denizi yararak geçen şilebin dalgaları iskeleyi öfkeli köpüklere boğuyor; büyük bir kavis çizerek güneşe dönen gemi, rüzgarda sıkıntılarını uçuran yolcularını ümit dolu limanlara taşıyordu… İki kapılı handa susuz bir at gibi koştuğu yolları terk edip kendini

feraha çıkaracak yola girmenin dinginliği içinde gözü denize yansıyan yakamozlu kızıllık içinde bir dalıp bir yükselen kuşlara takıldı…

Geçmişten farklı, acı kahvesini yalnız yudumlarken, şairin dediği gibi "vefa şimdi bir semtin adı mı?" diye mırıldandı kendi kendine…

Kan Kırmızı Bisiklet

Ekmek parası uğruna dünya yüklerinden azade, haşr olunmak üzere henüz toprağa defnedilmemiş, soğuk dolapların merhametine emanet bedenlerin don durağı, morgdaki görevine bir türlü alışamamıştı Melek. Burada tüm renkler kör olmuş, her yer siyah ve beyaza bürünmüştü. Hastane koridorlarının kalabalığına inat, büyüyen gölgelerle yükselen ağıtlar, küçüldükçe yerini kulakları sağır eden sessizliğe bırakıyordu. Acıyla, merakın aynı yüzde kucaklaştığı mevta sahipleri, zaman kavramının yok olduğu, insanın sevdiklerinden kopma noktası olarak gördükleri bu kattan hiç eksik olmazlardı. Acılı insanların halinden anlar, onları merhametiyle yumuşatırdı. Her seferinde onlara kucak açar, birlikte göz yaşı dökerdi Melek…

Dilsizlerin dünyasında, sessizliğin çığlık çığlığa çağladığı bir nöbet akşamıydı. Gittikçe yükselen sese kulak verip dışarı çıktı. Diğer morg görevlisi İlyas'ın yanında acı ve merakın cüsselerini küçülttüğü bir karı koca geliyordu. Genç kadının hıçkırıklarla bölünen sık sık nefes alışlarını, bayılacak gibi hallerini görünce anladı, iç güdüsel olarak Melek. Bu sabah iki nolu dolaba konan, kuyudan çıkarılmış erkek çocuğunun annesi olduğunu…

İkisi de bitkin bir halde koridordaki iskemlelere ilişir gibi oturdular. Adam başındaki kasketini havalandırıp elindeki

mendille terini kuruladı, bilinçsizce. Genç kadın elleriyle yüzünü avuçlamış, ibadet eder gibi bir öne bir geriye sallanıyordu. Yüreğinden kopup gelen bir çığlıkla, nicedir dişlerinin arasında gevelediği oğlunun adını haykırdı:

"Mahmut'um! Mahmut'um!"

Bir gün henüz beş yaşında olan Mahmut, mutfakta yemek yapmakta olan annesine:

"Anne bana bir puyoblem sor."

"Ne dedin, anlamadım Mahmut'um?"

"Puyoblem sor dedim anne."

"Hay senin yaratanına kurban! Puyoblem değil oğlum, problem. Hem sen nerden bilirsin problemin ne olduğunu?"

"Hiç, ablamdan duydum. Sor bana o dediğinden."

"Bak şimdi! Halan sana sekiz ceviz vermiş olsun. Bu cevizlerin üçünü ablana verirsen, geriye kaç ceviz kalır? Söyle bakalım."

Mahmut hemen ellerinin parmaklarına baktı. Kafasını ve parmaklarını bir oraya, bir buraya yatırdı. Zeytin karası gözlerini devşirdi. Ölçtü, biçti. Hesapladı.

"Beş ceviz kalır anne."

Aferin! Benim akıllı tosunum, ömrüne bereket."

"Fazla ceviz olsun, öyle sor bir daha anne."

"Halan sana on iki ceviz verdi diyelim. Cevizlerin altısını yedin tamam mı? Geriye kaç cevizin kaldı?"

Mahmut, mayalı hamur gibi kabarmış etli parmaklarına baktı uzun uzun. Sonra hızla ayağındaki çorapları çıkarıp tombik parmaklarını eğip bükmeye başladı. Gözlerini bir ellerine,

bir ayaklarına doğru aktardı, döndürdü. Başını kaşıdı, akan burnunu koluna sildi.

"Altı ceviz kalır anne."

Bacak kadar evladının verdiği cevaba şaştı kaldı. Ellerini aceleyle kuruladı, yumuşacık bedenine gömülüp öptü öptü. Diğer iki çocuğundan kafalıydı Mahmut'u. Yedi aylık doğmuş, inatla yaşama tutunmuştu. Emeklemeden yürümüş, neredeyse dişi çıkmadan konuşmaya başlamıştı. Badi badi eteğinde dolanır, büyüklerin her isteğine kardeşlerinden önce koşardı.

Yan komşularının torunu Murat'la akran sayılırdı Mahmut'u. Muratların evinde kiracı olan Mehmet Baş Komiser, tayini şarka çıkınca epeydir kömürlükte çürümeye yüz tutmuş çocuklarına ait üç tekerlekli bisikleti vermişti giderken. Akşama kadar çıkmaz kısa sokakta bisiklete binen Murat'a gıptayla bakardı Mahmut. Gönlü olursa bisikletine bindirir, daha sokağın başına gidemeden mızmızlanarak geriye alırdı. Bir bisikleti olsun isterdi Mahmut, diğer çocuklara göstere göstere bineceği. İçinde kalırdı hevesi hep…

"Anne, babam bana ne zaman bisiklet alacak?"

Elde avuçta ne varsa ortaya koymuşlar, biraz da borçlanarak ev sahibi olmuşlardı. Mahmut'un babası ilçedeki devlet dairelerinin birinde hademe olarak çalışıyordu. Evin derdi biter mi ki bisiklete sıra gelsin. Yazı vardı, kışı vardı. Okulu vardı, bayramı vardı. Beş boğaz doymak, ısınmak, barınmak isterdi. Hayalleri hep ertelenirdi Mahmut'un.

"Alacağım dedi ya baban oğlum, hele şu borçları biraz hafifletsin de alacak Mahmut'um."

Her olumsuz cevap karşısında tombul yanaklarının alı solar, temreli yüzüne hüznün gölgesi düşerdi Mahmut'un. Bisikletten ümidini kesmiş, son günlerde topa merak sarmıştı. Mahallenin büyük, küçük çocukları okul dışındaki zamanlarını sokakta, tozun toprağın içinde geçirirlerdi. Kimi bir kuytuda misket oynar, kimi çayırda top koştururdu. Seyrek de olsa bisikleti olanlar şişine şişine kıymetli olduklarını kanıtlarcasına sürerlerdi diğer çocukların üzerine doğru. Mahmut şimdi de nereden duymuşsa meşin top istiyordu ısrarla.

"Oğlum, meşin top sert olur. Senin bacakların pelte gibi yumuşak şimdi. Büyü, bacaklarındaki etler kaslansın. Şart olsun ki sana önce bisiklet, sonra da meşin top alacağım Mahmut'um."

"Rengi kan kırmızısı olsun, hem iki tekerlekli hem de üç vitesli olsun baba."

"Sözüm söz oğlum, sen hangisini gösterirsen alacağım, ant olsun ki."

Babası vara yoğa yemin etmez, ağzından çıktığı anda sözünü senet beller, icabını yapardı. Mahmut bir sıçrayışta babasının boynuna sarılıverdi. Gözleri tomurcuklandı ikisinin de. Birinin hayallerine bir adım yaklaşmasının sevinci, diğerinin çocuğunun nicedir arzu ettiği halde gönlünü yapamamasının nedameti içindi.

O yıl okula başladı Mahmut. Akıllı akıllıydı davranışları. Geçimliydi, kurallara uyar, dersi öğretmeninin gözlerinin içine baka baka dinlerdi. Diğer öğrencilerden önce söktü okumayı, dört işlemi ilk önce o yapar, parmağını havaya dikerdi hemen. Nicedir boşlamıştı top oynamayı. Varsa yoksa dersleriydi onu ilgilendiren. Ödevleri bitince çekilirdi bir köşeye, mıril mıril hikâye

kitabı okurdu. Akşama doğru sokağı bir kolaçan eder, iki top tepiştirir yine otururdu hikâyenin başına. Her gün öğretmeninden okumak için iki ödünç kitap alır, bitirmeden gitmezdi okula.

Bir gün babası, hiç beklemediği bir anda verdi müjdeyi:

"Mahmut'um sene sonunda karneni aldığın gün hem bisikletini, hem de topunu aldım bil oğlum."

Babacığının boynuna atladı neşeyle, gene yaşardı gözleri. Yuvarlandı yavaşça, ikisinin de titreyen çenelerine ılık ılık. Sevinçtendi bu sefer babasının akıttığı gözyaşı. Mahmut'un ise katmerlenmişti coşkusu. Arzu ettiklerine kavuşmaya birkaç adım kalmıştı. Heyecandan, hayal kurmaktan yorgun düşer kıvrıldığı şilte üzerinde uyuya kalırdı çoğu kez.

İlkyazın her yeri cennet yeşiline boyadığı, ağaçların renk renk çiçeklenip görücüye çıktığı günlerdi. Yeşil halıyla kaplanmış amber kokulu toprağın bağrında, envai çiçek incecik boyunlarıyla güneşe doğru yol almışlardı. Güvenilmez ilkyaz havasının çapkın rüzgârlarında dalga dalga salınıyordu gelincikler, iri başlı papatyalar, mısır püsküllleri, güneş şapkaları…

Okulların kapanmasına sayılı günler kalmış, dersler hafiflemişti. Murat ödev ve okumalarını bitirmişti. Arkadaşlarının ısrarlı çağırmalarına dayanamayıp annesinden izin alarak sokağa çıktı. Kuytuda misket tokuşturdu. Topu tepikledi, bacakları et kesilinceye dek. Son günlerde on beş on altı yaşlarında iki genç perdah olmuştu mahallelerinde. Nerede oturdukları meçhul bu gençler, her gün ikindiden sonra mahalleye gelip inşaat için düzleştirilmiş arsada bisiklet yarışı yapmaya başladılar. Etraflarına toplanan kendi yaşlarından küçük çocuklara nazire edercesine çeviriyorlardı pedalları. Mahmut gıpta ve hasetle bakardı onlara.

Sonra babasının sözünü hatırlar, tombul yanaklarındaki gamzelerini titretecek bir gülüş yerleştiriverirdi yüzüne. Yine de çocukluk yapar, gözlerinin içine içine bakardı. "Gel! Hadi, sen de bin!" desinler diye… Bir gün gençler Mahmut'un gözlerindeki önüne geçilemez isteği fark ettiler. Birbirlerine doğru anlamlı nazarlarla bakıp şeytanca gülümsediler. O günden sonra; uzun saçlı, baygın sürmeli gözlerini oraya buraya devirerek gezen genç Mahmut'a yakınlık göstermeye başladı. Bisikletin arkasına oturtuyor, boş arsada tur attırıyordu. Her gün tekrarlamaya başladı bu durum. Mahmut mutluydu, bisiklete binince gamzelerinde katmerli güller açıveriyordu. Mahmut iple çekiyordu, ağabeylerinin gelişini. Ta ki o melun güne dek…

Yolları kolaçan ede ede tepti foslamış topuna. Yoruldu, terledi. Çayırlıktaki tümseğe oturup yolu gözetlemeye başladı. Akşam güneşi göğü renkli tüllerle duvaklayarak karşı yamaçlara doğru çekiliyordu. Birden ilişti gözü iki gence. Sevincine sevinç katıldı. Ayaklandı, yamaçlarına sokuldu.

"Yarış yapacağız tepede, hadi gel sen de! Birimizin arkasına geç, sıkı sıkı sarıl."

Mahmut, hiçbir şey düşünemedi. Ne annesinden izin almayı akıl etti, ne de bu yarışın hangi tepede yapılacağını sordu… Sadece daha fazla bisiklete bineceğine mutlandı, gönendi ve ağabeylerine katıksız güvendi o kadar…

"Hazır mısınız beyim?"

Adam dürttü karısını, birkaç kez. Kadının mühürlü gibi sımsıkı duran dudakları kıpırdadı. Ses vermedi, ritimli salınımları yavaşladı. Kendini bilinçsizce yere attı. Tüm bedeni içindeki volkan sökülüp püskürüyormuşçasına bir azametle sarsıldı.

Kuvvetli bir rüzgâr hamlesiyle maruz kalmış bir dal gibi eğildi, büküldü. Sonrası görülmez bir elin delice hareketlerle kıvırıp büktüğü bir urgan parçası gibi koflaşıp hareketsiz kaldı bir süre. Kırık bir umutla boynunu hafifçe sağ omzunun üzerine yıktı. Sinesinde yanan ateşin ıstırabını yansıtan hüzünlü sesiyle ağzında dişlediği ağlamakla, inlemek arası nefesini koyuverdi. Rengi uçtu, dudakları bir onulmaz acıyla büzüldü. Kendini hapsettiği kahır dolu sessiz dünyasına geri döndü. Nefesi kilitlenip Melek'in kollarında hareketsiz kaldı… Genç kadını ayıltma çabasına giren Melek, acılı babanın İlyas'la birlikte morgdaki çocuğun on beş gündür kayıp olan Mahmut olup olmadığını teşhis için gittiğini görmedi…

Ağlayarak ayılan kadın; kocasının bükülen boynunu, bir tarafa çöken omzunu, gözlerinden kaçırdığı bakışlarını görünce anladı… Dudaklarından tek bir kelime döküldü, sessizlikte yankılanıp gittikçe devleşen:

"Mahmut'um! Mahmut'um!"

Sözün ve umudun bitimindeydiler, ötesi tevekküldü. Rabbe çaresizce baş eğişti. Genç kadının nefessiz ağlamalarının nihayetinde, gerekli işlemleri sabah yapmak üzere, gecenin kör karanlığına doğru yuvarlana yuvarlana yol aldılar…

Ömür Gemisi

Satrançta son hamleydi genç kadının yaptıkları…

Yorgunluklarını birbirine yaslanarak gideren umur görmüş ahşap evlerden birinin üst katında oturan genç kadın; insaniyetinin olanca azgınlığını kusuyor, vicdan sıtmasına tutulmuş bedeni durmadan şahlanan vahşi atların iri kıyım adımlarıyla tepiniyordu. Deliliğin hezeyanıyla tehditler savurarak sonbaharının son demlerinde lokmalarını isteksizce çiğnediği akşam sofrasına oturmuş ihtiyarı bilerek, isteyerek tedirgin ediyordu…

İdare lambasının loş, uçucu harelerle örttüğü odanın kuytu köşelerinde dolaştı, kuyu suları gibi karanlık gözleri… Çökük avurtları, gölge gibi zayıf bedeniyle yorgun gözüküyordu yaşlı kadın. Demir maske gibi duran yüzü, zavallı dilsiz gönlü, omuzlarına binen yüklerin ağırlığıyla bodurlaşan cüssesi taş kesilmiş gibi kalakalmıştı. Yüzü ölüm sarılığına bürünmüş, gözleri uçuruma dikilmiş, vücudunun, kalbinin zembereği kırılmış, fırtınanın hummasıyla mezar taşları kadar ketumdu…

"Bu son gecen ihtiyar!"

Duyduğu bu son cümle kulağına çalınan birkaç cümleden kalan tortulardı. Etine, kemiğine nefret ve tiksinti sinmiş, taşkın ruh haliyle; manevi kırıklık, bezginlikle dopdolu yaşlı kadına

zekâdan, nezaketten yoksun, dik kafalı bir edayla ağız dolusu küfür, kötü söz sarf ediyordu…

Ensesinden buz parçası kayar gibi oldu. Kabahatli bir tavırla başını öne eğip uzun, azaplı düşüncelere daldı. Kirpiklerinin uçlarında birdenbire beliriveren damlalar; çöken çürük dünyasındaki sönen ışığına duyduğu hasretin, onun yokluğuyla içine düştüğü hiçlik duygusunun, namerde muhtaçlığının, tek başına kalmanın verdiği yıkıntının nişanesiydi… Bedeninin her hücresinin yırtıldığını, her kemiğinin eğelendiğini hissedip devrik gözlerle titrek, puslu, kendisinden giderek uzaklaşan geçmişinin çağrılarına ram oldu…

Gençliğinin olanca hoşluğu ve gamsızlığıyla oğlunun kendilerine eş adayı olarak seçip tanıştırdığı ilk gün ısınamamıştı gelinine. Yüksekten bakan tavırları, bitip tükenmez istekleri, marazi yapısı, hoşnutsuz bakışlarıyla; ilk günlerinde tiryakisi olduğu yuvasına her akşam koşarak gelen oğlunu bezdirmiş, ailesinde görüp hasretini çektiği mutluluğu içkide, dost meclislerinde aramaya yöneltmişti. Alkol yorgunu genç bedenlerin fettan göz süzüşlerine, âlemin yanar döner pırıltılarına aldanıp harama uçkur çözen biri haline gelmişti. Yaşamını çember gibi saran alışkanlıkları yıldızlar silininceye kadar uzuyor, hoşgörü eşiğini gittikçe aşan genç kadın tüm hıncını dile gelmeyen bir düşkünlükle ana babasına bağlı olan eşinin ailesinden alıyordu.

Yaşantılarının keskin köşelerini yumuşatmaktan yorgun düşen yaşlı babanın yüreği dondurucu bir aralık akşamında esen uğultulu rüzgârların ıslıkları arasında ansızın ve acısız duruverdi… Kahkahaların çoktan terk ettiği bu evde; suskun diliyle, gittikçe daralan nefesinin elverdiği nispette yaşamaya çalışan

kocamış kadın hüzne boyalı dört duvara düşen gölgesiyle, her dem taze tuttuğu anılarıyla baş başa kaldı…

Pelteleşen beyniyle, içinde bulunduğu ruhsal karmaşayla anlamadı önceleri, gelininin zorla aklına soktuğu biricik oğlunun dediklerini… Kalbi geceleri kıyıya vurup çatlayan dingin dalgalar gibi ağır, aksak çarpmaya başlamış, fırtınayı haber veren tazyikli bir hava içinde yaşamaya mahkûm edilmişti. Memeden kesilmiş çocuk mahmurluğuyla, ruh gibi gezindi hatıralarını peşinde sürükleyerek odaların içinde. Boğazını sıkan güce karşılık verememenin ezikliğiyle, yatıştırıcıların sakin dünyasına sığındı bir süre. Kafasının ardına attığı tüm korkular vesvese olup akın akın yüreğine doluştu. Huzursuzluk onu dibe çekiyor, sökülüp atılması gereken düşüncelerin her çığlığı başka bir çığlığa neden oluyordu. Yatağa her yatışında karanlık ve kocaman bir gölgenin üzerine eğildiğini hayal ediyor, kendini kurduğu kapanın demir kıskacına bir bacağını kaptırmış avcı gibi hissediyordu. Yolunu şaşırmış bir yolcu gibi yanı başına geliveren kış günlerine kadar sürdü anılarından kopmak için kendisiyle yaptığı kavgası…

Yenilmişti işte… Yaşamının ruhunda oluşturduğu derin çiziklerle omuzları iki yanına yığılmış, gelininin tüm çirkefliklerine son verecek kararını vermişti. Evet bugün evinde geçireceği son geceydi… Gecenin sabaha evrilen saatlerine kadar rüyadan ziyade kâbus denilebilecek görüntüler gece boyunca beynine üşüşüp durmuş, uykuya düşmeyi başaramamıştı.

Ezan vakti şafağı lal renginde bir alev sararken; tespihini parmağına dolamış, elleri dua kıvamında Allah'a açık, dudakları kıpır kıpırdı. Hazırım… Yeni yılın ilk günü evimi, hatıralarımı

geride bırakıp; günlerin ağır ve maksatsız sürüklendiği, ömür gemimin sereninin kırılacağı güne kadar, yollarımızın aynı kaderde kesiştiği ak saçlılarla beraber olacağım huzurevine gitmek için...

Hazırım… Elveda gençliğimi, mutlu günlerimi geçirdiğim güzel evim...

Elveda umutlarım, heyecanlarım, hatıralarım…

Sevgili eşim, biricik oğlum… Gelinim…

Elveda…